The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone, EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A.Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

WEDENSDAY, JANUARY 23, 1957.

LATVIJA
AMERIKA

7./544. n-rs. TREŠDIEN, 1957. G. 23. JANVĀRĪ 7. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš. 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A., Tel VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80—$5.60 par vienas collas slejas telpu.

Trauksme komūnistu Ķinā

ĶĪNAS KOMŪNISTI BAIDĀS NO BRĪVĪBAS CĪŅU UZLIESMOJUMA

Sākusās nacionālistu masveida apcietināšanas. — Atrasti lieli ieroču krājumi.

Kamēr ministru prezidents Čuenlajs skrien pa pasauli, lāpīdams Padomju Savienības komūnistu impēriju, nacionālisti gatavojas Pekingas komūnistu valdības gāšanai.

Hongkongā. Hongkongā no ticamiem avotiem saņemtas ziņas, ka Ķīnas nacionālistu pretkomūnistiskā aktivitāte pēdējā laikā sasniegusi tādus apmērus, ka komūnisti atzinuši par nepieciešamu sākt nopietni domāt par savas valsts iekšējo drošību. Ķīnas komūnisti ir pārliecināti, ka pamati nacionālistu pēdējā laika aktivitātei meklējami Eiropā — ziņas par notikumiem Polijā un Ungārijā sasniegušas arī komūnistu Ķīnu, zināmās aprindās radot pēdējās valdībai nepatīkamu iespaidu.

Lai izvairītos no Eiropai līdzīgiem pretkomūnistu nemieriem, komūnistu Ķīnas drošības policija uzsākusi masu apcietināšanas. Apkārtnē no Sanghajas līdz kalnu provincei Šensī (kādreizēja komūnistu revolūcijas bāze) apcietināti valrāki simti „pretvalstiskas" kustības dalībnieku. Policijas rokās krituši „tonnām" ieroču, municijas un kara materiālu. Kvantungas pļekrastes apgabalos, dienvidos no nacionālistu Formozas bastiona, komūnistu drošības policijas rokās krituši tik daudz ieroču un municijas, ka, pašu komūnistu vārdiem runājot, ar to būtu pietīcis maza apmēra revolūcijas apgādāšanai.

Svatovas un Fatšanas apgabalā komūnistu drošības policija pagrīdes spēkiem atņēmusi 600 šauteņu, 600 rokas granātu un zināmu skaitu automatisko ieroču un municijas.

Pretēji līdzšinējiem paradumiem par komūnistu drošības policijas aktivitāti un „panākumiem šoreiz plašu raksta arī Ķīnas komūnistu prese, atklājot pat notikumus pagājušajā vasarā, kur nacionālisti vairākās vietās izslepkavojuši komūnistiskus ciema vecākos un likvidējuši komūnistu ieceltās tautas tiesas.

Hongkongā no tā secina, ka komūnisti pašreiz mēģina izšķirt netikai aktīvo nacionālistu pagrīdi, bet ka masveidīgā apcietināšanas kampaņa daļēji vērsta arī pret vēl atlikušajiem, kādreizējiem zemes īpašniekiem, kuŗos komūnisti pamatoti saskata savu vēžiba ienaidniekus.

SPĀŅU LEPNUMS UN ZELTS

Madridē pastiprināti cirkulē ziņas par Spānijas un PSRS slepenajām sarunām, kas notiekot spāņu sūtniecībā Parīzē. Spāņu rokās pagājušā gada decembra beigās nonākuši dažādi svarīgi dokumenti par Spānijas zelta rezervju (apm. 500 miljonu dolāru vērtībā) pārvešanu uz Padomju Savienību. Dokumentus šī pirms nāves Franko valdībai nodevis kādreizējais spāņu republikāņu ministru prezidents. Spānijas finanču ministrs gan vēloties zeltu atgūt ar Hāgas internacionālās tiesas starpniecību, bet pastāv pamatotas bažas, ka PSRS arī šīs tiesas lēmumus ignorēs. Dažas ziņas norāda, ka krievi spāņiem viņu pilsoņu kara laikā uz PSRS aizvesto zeltu arī atdotu, ja vien ar to varētu panākt diplomātisko un saimniecisko sakaru atjaunošanu ar Spāniju. Spāņu lepnums gan liedzot kaut tikai ārēji draugaloties ar cilvēces lielākajiem noziedzniekiem, bet pastāvot iespēja, ka, lai atgūtu savu zeltu, Spānija ar PSRS diplomātiskos sakarus arī atjaunos.

ATKAL BĒRNA SLEPKAVĪBA TORONTO

Sestdien, 19. janvāra pēcpusdienā, Toronto notikusi brutāla slepkavība, kas satraukusi visu pilsētu. Soreiz slepkavības upuris ir 4 g. veca meitenīte — Karola Voise (Carol Voyce), kas atrasta zem Danforth - Broadview ielu savienotāja viadukta, brutāli sakropļota.

Karola ar kādu rotaļbiedru bijusi atstāta tikai dažas minūtes bez uzraudzības mājas priekšā spēlējoties, kad tos šai laikā uzrunājis kāds pusaudzis, aicinot pavizināties ar divriteni. Šo pusaudzi tagad meklē visi Toronto detektīvi un policija, izsolot 5.000 dolaru gratifikāciju tā uzrādītājam.

Zēna apraksts ir šāds: apm. 5 pēdas liels, pīpainu seju, tumšiem matiem, ar acenēm biezos ragu rāmjos. Runājot ar bērnjem, viņš bijis tērpies tumši brūnā vēja jakā, zilās džinās un vedis pie rokas sarkanu divriteni ar zaļiem ritenjiem.

Policija ir pārliecināta, ka šis pats zēns vainīgs arī pie Garija Morisa nāves, ko atrada noslepkavotu līdzīgos apstākļos pag. gada 9. oktobrī.

MONTREĀLAS SV. PĀVILA DRAUDZEI JAUNS MĀCĪTĀJS

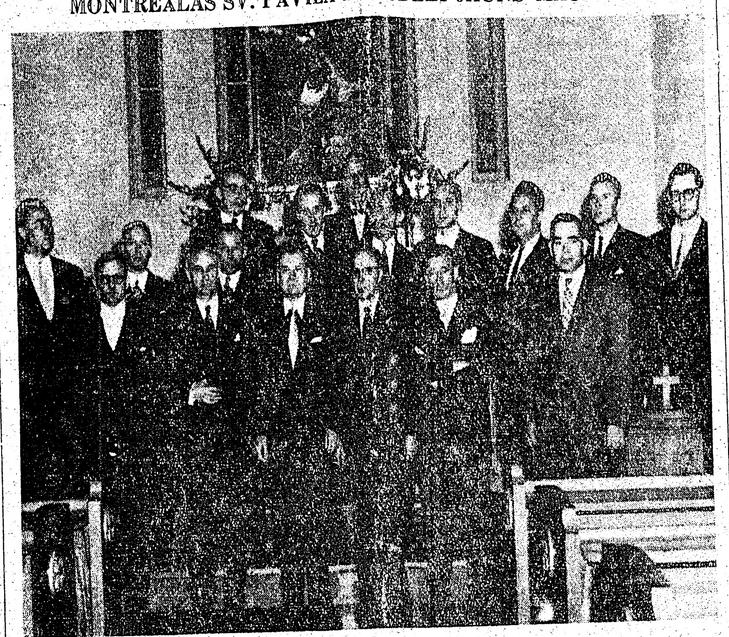

Mūsu draudzes mācītāja H. Kušila vietā Montreālas sv. Pāvila draudzē 13. janv. ieveda mācītāju V. Sēferi, kas nāk no Londonas, Ont. draudzes. Attēlā māc. V. Sēfers viesu un draudzes pacītāju vidū: l. r. no kr.: ignunu māc. O. Gnadenteichs, māc. A. Lūsis, māc. V. Sēfers, Rev. H. H. Erdmanis no Misuri sinodes un draudzes priekšnieks A. Caunītis. Foto Reinh. Šīmanis.

ČUENLAJS SAVU UZDEVUMU VEICIS

Komūnisti gatavojas lielākai aktīvitātei Vidējos Austrumos.

Padomju Savienība un komūnistu Ķīna kritizē Sav. Valstu prezidenta Eizenhauera Vidējo Austrumu politiku un solās gādāt, lai Vidējo Austrumu valstīm nebūtu jābaidās no agresijas vai citu valstu mēģinājumiem jaukties viņu iekšējās lietās.

Maskavā. Prezidenta Eizenhauera Vidējo Austrumu politika vēl neko nenozīmē, ka komūnisti šo apgabalu jau būtu norakstījuši zaudējumos. Pagājušās nedēļas nogalē ziņas, kas nāca no Maskavas un Pekingas, lika saprast, ka komūnisti gatavojas lielākai aktīvitātei Vidējos Austrumos — visiem spēkiem apkaros Sav. Valstu iespējamo ietekmi šai apgabalā.

Tai pašā laikā, ceļā uz lielākas draudzības iegūšanu arābu pasaulē, Padomju Savienība un komūnistu Ķīna pieprasīja, lai Anglija, Francija un Izraēla atlīdzina Ēģiptei visus kara zaudējumus. Komūnisti oficiāli nopūla „imperiālistu intrigas", ar kuŗu palīdzību pēdēje mēģinājusi nodot Suecas kanāli starptautiskai pārraudzībai. Pēc Maskavas un Pekingas domām Suecas kanāla jautājums var tikt atrisināts vienīgi vienā virzienā, proti, visām valstīm, kas ieinteresētas Suecas kanāla lietošanā, jārunā tieši ar Ēģiptes valdību, respektējot Ēģiptes suverenitāti.

Paredzot lielāku komūnistu aktivitāti Vidējos Austrumos un „atrisinot" Suecas kanāla jautājumu tādā veidā, kā labpatiktos redzēt Ēģiptei, Maskavā noslēdzās sarunas Ķīnas ministru prezidenta un Padomju Savienības ministru prezidenta Bulgāņina starpā. Čuenlajs, kas pirms Maskavas sarunām bija paspējis apskriet komūnistu Poliju un Uugāriju, pēc kopīgā komunikē parakstīšanas ar Bulgāņinu, nekavējoties devās tālāk uz Taškentu, Kabulu un Indiju.

Rietumu diplomātiskās aprindas Maskavā ir pārliecinātas, ka komūnisti no pašreizējās krizes pašu pasaules iekšienē ir izgājuši ar veselu ādu, un ka komūnistu Ķīnas ministru prezidenta Čuenlaja ātrais skrējiens pa Austrumeiropas satelitvalstīm, kas nobeidzās ar ziņojumu Maskavai, ir savedis cilvēkā kā jebkād abas lielās komūnisma impērijas — Padomju Savienību un komūnistu Ķīnu.

KRIZE IR BIJUSI NOPIETNA

Ungārijas sacelšanās, kam pēc pāris mēnešiem sekoja Sav. Valstu prezidenta Eizenhauera Vidējo Austrumu doktrina, komūnistu pasaulē sacēla daudz lielākas bažas les un uztraukumu, nekā pēdējie vēlējās to izpaust. Vainojot „imperiālistu intrigas" Ungārijas brīvības cīņās, un vērojot ar kādu niknumu komūnisti aprej Sav. Valstu prezidenta Eizenhauera Vidējo Austrumu politiku, var jau skaidri redzēt, cik svarīgi komūnistiem ir šie jautājumi.

Līdz šim kaut kur jau runāja par komūnistu Ķīnas politiskajām interesēm — tika pārcilāts Formozas jautājums un piedraudēts Čangkaišekam. Šoreiz, kā par lielu pārsteigumu, Formozu Čuenlajam neiznāca laika pat pieminēt, jo visa Maskavas un Pekingas **intereses koncentrējās** ap Vidējiem Austrumiem un nemieriem Austrumeiropas satelitvalstīs. Garāmejot Bulgāņnis un Čuenlajs pieskārās militāro bloku jautājumam un kopīgi deklarēja, ka „miera veicināšanas" labad vien jau tādi militāri bloki kā Bagdades pakts un Dienvidaustrumāzijas aizsardzības organizācija būtu nekavējoties likvidējami, to vietā visām Āzijas un Klusā okeana valstīm parakstot kopīgu drošības līgumu, kas garantētu šo valstu aizsardzību.

GRŪTI SADARBOTIES AR SAV. VALSTĪM

Maskavā. Īsi pirms Padomju Savienības galvaspilsētas atstāšanas, uzrunājot Maskavas lidlaukā pavadītājus, komūnistu Ķīnas ministru prezidents Čuenlajs izteicās, ka komūnistu pasaule mēģina panākt labākas attieksmes ar Sav. Valstīm, bet ka amerikāņu monopolistu aprindas liekulīgi dzenoties pēc varas visā pasaulē, tā traucējot jebkādas tuvākas sadarbības iespējas. Taču pēc Čuenlaja domām, komūnistiem par to nevajadzētu nelaimoties. Galvenais esot komūnisma kopība un vienotība. Un tāda vieno 800 milj. cilvēku komūnistu Ķīnā un Padomju Savienībā.

JAUNS REKORDS

Lidojot ar 525 jūdžu caurmēra ātrumu stundā, šī gada 18. janvārī savā izejas bazē atgriezās trīs amerikāņu B-52 strūklbumbvedēji, kas 45 stundās un 19 minūtēs bija nolidojuši 24.325 jūdzes, apriņķojot zemes lodi un uzstādot jaunu ātruma rekordu.

B-52 lidojums bija pirmais gadījums Sav. Valstu aviācijas vēsturē, kad strūklbumbvedēji, kas kara laikā pārvadās spēcīgākās ūdeņražbumbas, papildinot degvielas gaisā, mēģina bez apstāšanās apriņķot zemes lodi.

Pirmreiz zemes lodi bez apstāšanās apriņķoja amerikāņu „Laimīgā lidlja" — ar propelleriem dzīts B-50. Tas notika 1949. gadā un prasīja 94 stundas un 1 minūti. Tagad tas pats paveikts 45 stundās un 19 minūtēs!

Terrors Ungārijā turpinās

Komūnisti apcietina rakstnieku

Budapeštā. Pagājušās nedēļas nogalē, aprakstot kādu gadījumu, kur par palīdzēšanu ungāru bēgļiem pārkļūt uz Austriju, apcietināti trīs ungāru dzelzceļstrādnieki, komūnistu apcietinājumā nonāca septītā pašreiz pazīstamākie ungāru rakstnieki un žurnālisti. Tai pašā laikā Budapeštas radio paziņoja, ka izpildīts nāves sods četriem ungāru nemierniekiem.

Minēto 7 ungāru rakstnieku un žurnālistu apcietināšanu ieskata par sākumu komūnistu kampaņai, kuŗas mērķis ir iznīcināt tagad aizliegtās ungāru rakstnieku savienības biedrus. Komūnisti jau ir paspējuši deklarēt, ka minētā ungāru rakstnieku savienība darbojas pretēji ungāru tautas republikas interesēm. Tādu pašu likteni piedzīvo arī ungāru žurnālistu nacionālā apvienība. Arī tā kā tāda vairs nedrīkst pastāvēt. Iemesls — žurnālisti savas apvienības vadību izraudzījuši bez kārtīgām vēlēšanām. Kā rakstnieku, tā arī žurnālistu klubu telpas tagad pārņēmusi ungāru drošības policija un ugrāķiem klubu biedriem ieeja telpās aizliegta.

GOMULKA UZVAR POLIJAS VĒLĒŠANĀS

Līdz šim brīvākās vēlēšanas kādā no padomju satelitvalstīm komūnistiem dod gaidīto uzvaru.

Varšavā. Bez draudiem un policijas spaidiem Rietumu žurnālistu acu priekšā pagājušajā nedēļas nogalē notika vispārējas vēlēšanas Polijā, atnesot pārliecinošu uzvaru Gomulkam un Polijas komūnistiem. Kā jau tas vēlētājiem bija iemācīts, tie savas balsis nodeva par kopējā saraksta pirmajiem kandidātiem. Kā jau to komūnisti bija sagaidījuši, vēlēšanas tautā bija izraisījušas vēl neredzētu atsaucību, un vēlētāji balsu nodošanas punktos saradās tādā skaitā, ka balsotāju procenta noteiksanai valdība varēja iztikt bez komūnistiem tik īpatās statistikas, kur parasti visi skaitļi svārstas starp 95 un 99. Tā, piemēram, Varšavā (bet šie skaitļi nav vēl galīgi) savas balsis nodot bija ieradušies 82 proc. balstiesīgo, Poznaņā 91 proc., Bjalistokā 91 proc., Gdiņskā un Krakovā 90 proc.

IZRAĒLAI JĀATSTĀJ ĒĢIPTES TERRITORIJA

PRASĪTĀS GARANTIJAS NAV SAŅEMTAS

Ārkārtējā sēdē pagājušās nedēļas nogalē Apvienoto Nāciju pilnsapulce ar 74 pret 2 balsīm, 2 valstīm atturoties, pieņēma rezolūciju, pieprasot, lai Izraēlas bruņotie spēki nekavējoties izvāktos no Ēģiptes.

Apvienotās Nācijās, Ņujorkā. Izraēlas prasības pēc „garantijām" no Ēģiptes un Apvienotajām Nācijām Izraēlas robežas nodrošināšanai Gāzas apgabalā turpmāk vairs nebūs pietiekams iemesls tālākai Gāzas apgabala un Sinajas pussalas okupācijai. Pagājušās nedēļas nogalē ārkārtējā Apvienoto Nāciju pilnsapulces sēdē pieņēma rezolūciju, pieprasot, lai izraēļi nekavējoties izvāktos no Ēģiptes teritorijas. Ar lielu vairākumu Apvienoto Nāciju pārstāvji nopēla Izraēlas līdzšinējo neattaisnojamo kavēšanos padotīes agrākajiem Apvienoto Nāciju lēmumiem (kur arī bija pieprasīta Izraēlas bruņoto spēku izvākšana no Gāzas apgabala un Sinajas pussalas).

Francija un Izraēla bija vienīgās valstis, kas balsoja pret Apvienoto Nāciju rezolūciju. Francija savu nostāju motivēja, sacīdama, ka Apvienoto Nāciju uzdevums nav tikvien Ēģiptes territorijas atbrīvošana no svešu zemju karaspēka, bet arī saspīlējuma mazināšana un galīgas vienošanās panākšana Izraēlas un arabu valstu starpā. Piespiežot Izraēlas karaspēku izvākties no Gāzas apgabala un Sinajas pussalas, Ēģiptes prasības gan būs apmierinātas, bet vispārējai Vidējo Austrumu situācijai ar to daudz nebūs palīdzēts.

Apvienoto Nāciju pilnsapulce savā nedēļas nogales sēdē nolēma, ka pēc piecām dienām, t. i. šī gada 25. janvārī, tā uzklausīs ģenerālsekretāra Hammeršilda ziņojumu par jaunākajiem notikumiem Vidējos Austrumos. 25. janvāris starp citu ir datums, līdz kuram Izraēla bija paredzējusi pabeigt izvākšanos no Ēģiptes territorijas, atskaitot, protams, Gāzas un Akvabas apgabalus.

Bēgļu straume plūst uz Dienvidslaviju

Ungāru bēgļu straume turpina plūst — vienīgi mainīta virzienā. Robeža starp Austriju un Ungāriju pēdējā laikā kļūst arvienu grūtāk pārejama, toties bez sevišķi lielām grūtībām bēgļi var šķērsot Ungārijas - Dienvidslavijas robežu.

Rietumu preses pārstāvji zina stāstīt, ka pēdējā laikā Ungārijas un Dienvidslavijas robežu diennakti pāriet apmēram divreiz tik daudz bēgļu nekā Austrijas un Ungārijas robežu. Kopš brīvības cīņu sākuma no Ungārijas izbēgušo bēgļu skaits pašreiz pārsniedzot 200.000 cilvēku.

ARABU VALSTIS GATAVOJAS PALĪDZĒT PAŠAS SEV

Trīs valstis atbalstīs Jordānu

SAV. VALSTIS SOLA SAIMNIECISKO PALĪDZĪBU UN AIZSARDZĪBU; PADOMJU SAVIENĪBA SOLA SAIMNIECISKO PALĪDZĪBU un GĀDĀS, LAI NEVIENA ĀRVALSTS NEJAUCAS VIDĒJO AUSTRUMU VALSTU IEKŠĒJĀS DARĪŠANĀS; VIDĒJIE AUSTRUMI GATAVOJAS PALĪDZĒT PAŠI SEV.

Kairo. Ar gandrīz „aizkustinošu" uzmanību Sav. Valstis un Padomju Savienība, gādībā viena otru pārspēdamas, savos solījumos cenšas sagādāt vieglas un laimīgas dienas Vidējo Austrumu valstīm. Sav. Valstu prezidenta Eizenhauera Vidējo Austrumu politika paredz ļoti iespaidīgu saimniecisko palīdzību un komūnistu agresijas gadījumā arī militāro palīdzību. Apmēram to pašu, tikai citos vārdos ietērptu, sola arī Padomju Savienība; vienīgi tiešas militārās palīdzības vietā krievi solās gādāt, lai neviena ārvalsts nejauktos Vidējo Austrumu valstu iekšējās darīšanās. Un Padomju Savienības politiku pilnīgi atbalsta komūnistu Ķīna.

Lai cik pievilcīgi Vidējiem Austrumiem arī izliktos Sav. Valstu un Padomju Savienības solījumi, arābi nav ieinteresēti dzīvot tikai nepārtrauktā atkarībā, kur tā vienmēr iet roku rokā ar dažādām saistībām.

Interesants un zīmīgs pagrieziens Vidējo Austrumu dzīvē notika pagājušās nedēļas nogalē, kad Ēģiptes galvaspilsētā Kairo sastapās Ēģiptes prezidents Nasers ar Saudi Arabijas un Jordānas karaļiem, un Sīrijas ministru prezidentu. Šīs sastapšanās rezultātā Jordāna stipri vien attālinājās no Anglijas, un viss Sav. Valstu Vidējo Austrumu palīdzības plāns saņēma sejā aukstu ūdens šalti, jo **arābi nolēma, ka Ēģipte, Saudi Arabija un Sīrija Jordānai turpmāk maksās — 35.870.000 dolaru gadā.**

Bez ārējās palīdzības Jordāna nespēj eksistēt. Līdz šim augšminētai līdzīgu summu Jordānai katru gadu izsniedza Anglijas valdība

EIZENHAUERS NODOD ZVĒRESTU

Vašingtonā. Šī gada 20. janvārī Baltā nama austrumuzālē Sav. Valstu prezidents Eizenhauers nodēva zvērestu, uzsākot otro četrgadu termiņu prezidenta amatā. Pirms prezidenta zvērestu nodeva viceprezidents Niksons.

Pirmdien, 21. janvārī prezidents atkārtoja zvērestu nodošanu Kapitola priekšā, pēc tam prezidents pieņēma parādi Pensilvēnijas avenijā.

SARKANĀ KRUSTA PALĪDZĪBA UNGĀRU BĒGĻIEM

Janvāra otrā pusē Sarkanais Krusts Austrijā uzņemsies gādību un aprūpi vēl par 10.000 ungāru bēgļiem. Līdz ar to Sarkanā Krusta paspārnē būs 45.000 bēgļu, t. i. 65 proc. no visiem Austrijā esošiem ungāru pārbēdzējiem. Sarkanais Krusts iekārtojis vēl 2 nometnes, un tagad aprūpēs pavisam 26.

Pašreiz bēgļu kustība nometnēs ir mazliet piestājusies, samazinājies ir kā robežu pārnākušo bēgļu skaits, tā arī aizbraucēju skaits uz trimdas zemēm.

Sarkanais Krusts nometnes apgādā, cik vien tas iespējams, ar veļas mazgājamām mašīnām, elektriskiem gludekļiem un šujammašīnām. Tāpat pievērš arī visu vērību, lai bēgli tiktu nodarbināti savos arodos un profesijās. Skolotāji tiek iesaistīti skolu un bērnu dārzu darbā, mācītāji organizē garīgo aprūpi. Sarkanais Krusts cenšas arī nometnes apgādāt ar darba rīkiem koka amatniekiem, šuvējām, kurpniekiem.

Kanadas Sarkanais Krusts Austrijā uztur divas ārstu un kopēju grupas, vienu Vīnē un otru Wiener Neustadt.

Sarkanā Krusta darbam Austrijā līdzekļus ziedojušas pavisam 52 valstis ar savu Sarkano Krustu vai līdzīgu organizāciju starpniecību. Ziedojumu vērtība nav pareizi nosakāma, jo ienākumus neskaitāmas atsevišķas dāvanas, bet aptuveni varētu rēķināt, ka līdz šim ziedojumi saņemti pāri par 12 milj. dol. vērtībā.

Radio pusstunda latviešiem

Sestdien, 26. janvārī, pl. 8 vak. CFRB raidītājā, viļņi 1010, latviešu pusstunda. Dziedās sieviešu dubultkvartets Līga un Žanis Zeniņš, pie klavierēm A. Strombergs. Veclatvietis Treimanis stāstīs par pirmajiem latviešu iecelotājiem Toronto.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

PADOMIJĀ RŪGST

V. AKACIS

Morālski satricinājumi ļoti viegli izraisa politiskus zaudējumus un pēdējie bieži vien noved pie saimnieciska sabrukuma. Ar šo veco patiesību pēdējos mēnešos arvien vairāk nākas iepazīties arī maskaviešiem, kuru vecā paraduma lielīšanās nespēj noslēpt daudzās rūpes par visāda veida nelabiem trokšņiem ārīgi vēl varenajās Kremļa sfērās. Ne par velti pagājušā gada beigās notika Padomijas komunistu partijas centrālkomitejas sanāksme, kur četras dienas galvenokārt apspriesti saimnieciskie jautājumi. Šķiet, ka skartas arī citas problēmas, jo notikumu norise kopš Staļina nāves un īpaši pēc 20. partijas kongresa sākusi tik strauju gaitu, kas dažu brīdi pārspēj pārdrošākās cerības.

Isj — Padomijā rūgst. Tur un citās komūnistu verdzinātajās zemēs saskatāms intelektuāļu atmodas laikmeta sākums, kas arvien vairāk kļūst jūtams ne tikai intelligences, bet arī strādnieku masās un pat armijā. Nemieri daždien dažā vietā, pēc aculiecinieku vērojumiem, jau spēj uzliesmot līdz revolūcionāral kustībai. Pagājušā gada pēdējā ceturksnī Maskavas studentiem (galvenokārt filoloģijas un žurnālistikas fakultātēs) ir jau bijusi līdz šim neiedomājama drosme pulcēties 6 stundas ilgā apspriedē, kas bija vērsta pret valdību. Tajā populārā romāna „Ne no maizes vien" autors Dudiņevs-asi kritizējis visu pastāvošo lekārtu no tās tapšanas līdz tagadnei. Bet kādās citās sanāksmēs tie paši komūnistiskās izlases studenti pārkaitinātajam Chruščevam un Sepilovam ar nejauku trokšņainu kaķu koncertu, diezgan ilgi traucējuši to oktisko muldēšanu. Studentu vaļāsanas, izsūtīšanas un visvarenās partijas vaimanas par „politiski neaudzinātiem huligāniem" pēc notikušā ir saprotamas. Arī tai pašā Maskavā, Ļeņingradā un citās pilsētās notikuši spontāni rūpnīcu strādnieku streiki un to sakarā sasauktās strādnieku masu sanāksmes pārvērtušās komūnistiskajā iekārtā nepieredzētā chaosā, no kura lielie biedri (kas pelna vairāk kā 20.000 rubļu mēnesī) un pat Politbiroja locekļi tikko izsprukuši dzīvi...

Nepārbaudāmas vēstis par studentu, strādnieku un zemnieku dumpošanos, prasībām un pat demonstrācijām nāk arī no Baltijas valstīm. Kādā izdevīgā gadījumā Igaunijas jaunatne pagājušā gada beigās spontāni izteikusi vēlēšanos sarkanās pionieru lupatas steidzīgi apmainīt pret skautu organizācijas kaklautiem. Ir zināms, ka Polijā, īpaši Karpatu kalnu apgabalos, pēdējos mēnešos neticami aktivizējusies vietējo partizānu (banderiešu?) darbība, un viņu dzelzceļu spridzinājumi krietni vien kavējuši sarkanarmijas vienību pārsviešanu uz Ungāriju.

No tā spriežams, ka Padomju Savienības ideoloģiskajā un saimnieciskajā sfērā sākuši veidoties tādi neaplaužami spēki, kuri agrāk vai vēlāk no sarkano valdnieku krēsliem izmetīs Kremļa notiņus, niezēšana mudina trakot.

LATVIAN MUSIC APGĀDA informācija

Sakarā ar Reitera kora un Latvian Music vadītāja Teodora Reitera nāvi, Reitera kora diriģenta pienākumus uzņēmies diriģents Leons Reiters.

Arī Latvian Music turpinās izdot jaunieskaņojumus (Latvijas ainas — Kurzeme, Vidzeme, Zemgale, Latgale, Latvju rapsodija un Latvju tautas dejas) vadīs pats autors prof. Jānis Mediņš.

No Teodora Reitera ieskaņojumiem, saskaņā ar nelaikā rakstveida novēlējumu, atlikuma lielāko daļu katra gada sākumā saņems Reitera koris. Pusi no tā koris patur savā darba atbalstam, otru pusi — Leons Reiters, kā kora diriģents, mūzikas studijām.

Tāpat ar savu parakstu nelaikus LM apgādam atļāvis arī turpmāk nest viņa vārdu. Pateicībā par šo uzticību, Latvian Music saglabās ieskaņojumu augsto kvalitāti un, godinot nelaikā piemiņu, blakus attiecīga ieskaņojuma vadītāja vārdam, LM ietvari nesīs uzrakstu „Latvian Music, Teodors Reiters."

Arī ieskaņojumu abonentiem nodrošinātas viņu priekšrocības. Ar piekto ieskaņojumu apgāds noslēgs abonementa I posmu. Šī posma abonenti varēs vienmēr savas nolietotās skaņu plates maiņīt pret jaunām par 1/3 no patmaksas, neatkarīgi no tā, vai viņi turpina iegādāties LM turpmākos ieskaņojumus vai ne.

Latvian Music.

Ziemassvētku kauju atcere dviņu pilsētās

Jau pagājuši 40 gadi kopš leģendārajām latviešu strēlnieku Ziemassvētku kaujām, kad jaunekli ar kvēlojošām sirdīm un ticību nākotnei, ticību brīvai Latvijai upurēja savas dzīvības.

DV apvienība Mineapolē bija rīkojusi šo kauju atceres aktu, ko ievadīja ar svinīgu dievkalpojumu latviešu baznīcā. Ērģelniece Elza Pone atskaņoja R. Vāgnera Svētceļnieka dziesmu, kad baznīcā iesoļoja 12 latviešu strēlnieki. Dievkalpojumu vadīja draudzes māc. P. Langins, spredīki teica prof. I. Rozentāls, dziedāja draudzes koris. Pēc dievkalpojuma lielajā zālē notika akts un koncerts. Aktu ievadīja DV apvienības priekšnieks H. Kiperts ar uzrunu, valdes vārdā pasniedzot katram strēlniekam strēlnieku cīņu apraksta grāmatu „Pa aizputinātām pēdām". H. Kiperts norādīja, ka vislabākie šīs grāmatas kritizētāji var būt paši strēlnieki, šo cīņu aculiecinieki. Runāja arī strēlnieku kopas pārstāvis A. Kleistbergs. Par Ziemassvētku kaujām referēja V. Vinters. Apsveikumus strēlniekiem nesa draudzes pr-ks V. Ravovskis, LAM pr-ks H. Čuriškis, Korporāciju kopas seniors V. Valters, studentu kluba — R. Cedriņš un ALA's kopas — T. Geistauts.

Koncerta daļu ievadīja ar tradicionālo strēlnieka A. Kleistberga klavieru solo, pēc kam strēlniekiem veltītus dzejoļus izlasīti deklamēja I. Celitāne. Prof. E. Smits atskaņoja Lista Rapsodiju un vairākas dziesmas jauki nodziedāja prof. A. Priednieks - Kavara. Pēc koncerta A. Kleistbergs strēlnieku vārdā pateicās sveicējiem, bet it sevišķi DV apvienības pr-kam H. Kipertam par līdz šim sniegto atbalstu, pasniedzot viņam sudraba svečturi. Aizkustinātā par šo negaidīto uzmanību, H. Kiperts solījās balvu glabāt goda vietā, izsakot cerību to kā dārgu piemiņu pārvest dzimtenē. Pēc akta pie apvienības dāmu kafijas galda strēlnieks J. Alps nolasīja savu sacerējumu Dēla atgriešanās, ko pats pārdzīvojis, pārnākdams no kara mājās. Kopējās dziesmās pagāja vairākas stundas. Pašreiz dviņu pilsētas strēlnieku kopā ir 12 strēlnieki. K.

DV Londonas nodaļas jaunā valde

P. Vasariņš — valdes priekšsēdis, A. Beltāns — pr-ža vietnieks un kultūras un sarīkojumu d. vadītājs, R. Alksnis — sekretārs, A. Ūdris — kasieris, J. Kalniņš — biedrzinis un mantzinis, V. Kalniņš — aprūpes daļas vadītājs un aprūpes komitejas pr-dis, Anna Ebelis — Vanadžu kopas priekšniece.

Nodaļas adrese: P. Vasariņš, 316 Northern Life Building, 291 Dundas St., London, Ont.

Mūsu pārstāvis Čikāgā

K. F. ĶEZBERS,

2637 W. Potomac Avenue,
Chicago 22, Ill.,
tel. Brunswick 8-8891,

pieņem abonēšanas maksas, jaunu abonentu pieteikumus un sludinājumus.

PRIEKŠDARBI DVF DELEGĀTU PILNSAPULCEI

DVF VALDES SĒDE

Kārtējā valdes sēdē galvenā vērība tika veltīta administratīviem, saimnieciības un informācijas jautājumiem. Sēdi vadīja DVF valdes pr-dis A. Aksnītis, piedaloties valdes loc. A. Mauriņam, Fr. Kursietim, L. Rumbam, K. Ampermanim, J. Frīvaldam un darbvedim L. Ādleram.

Priekšsēdis nolasīja svētku un Jaungada apsveikumus, kurus DV saimei Anglijā bija sūtījis sūtnis K. Zariņš, DV goda biedrs ģen. R. Bangerskis, DV CV, DV zemju valdes un daudzi citi apsveicēji. Valdei pateicības rakstu bija piesūtījis arī Ungāru centrālās komitejas Anglijā priekšsēdis par DVF ziedojumu un līdzjūtības aplieciņājumu ungāru brīvības cīnītājiem. Sakarā ar DVF valdes ielūgumu ģen. R. Bangerskim viesoties pie DV saimes Anglijā š. g. martā un aprīlī, ir saņemta ģenerāļa atbilde, ielūgumu principā pieņemot. Ja vien ģenerāļa veselības stāvoklis atļaus, Anglijas latviešiem būs iespējams to sveikt savā vidū un dzirdēt referējam nodaļu rīkotajos Kalpaka atceres un Legiona dienai veltītos sarīkojumos.

Iepazīstoties ar DVF pagājušā gada budžeta izpildīšanos, redzams, ka Lieldienu un Ziemassvētku ziedojumu vākšanas pasākumi nav devuši kopsummā paredzētās 500 mārc. Toties biedru naudas maksā ienācis par 200 mārc. vairāk, kā bija budžetā paredzēts, līdz ar to tas izpildījies ar nelielu atlikumu. Nolēma arī pārsūtīt 300 mārc. DV Rietumvācijas valdei izlietošanai pabalstos.

DVF delegātu pilnsapulce notiks 9./10. martā DV namā Londonā. Paredzams, ka atklāšanā piedalīsies un uzrunas teiks sūtnis K. Zariņš un ģen. R. Bangerskis. Iepriekšējā vakarā notiks tradicionālais DVF valdes rīkotais Kalpaka atceres un Legiona dienas sarīkojums, kur svinīgajam aktam sekojošā koncertā tiks aicināti debitēt daži mūsu jaunie mākslinieki. Valde pieņēma arī pilnsapulces darba kārtību, kurā paredzēti LAK EC un LNPL pārstāvju apskati par darbu mūsu nacionāli politiskajā laukā.

— Atsevišķs darba kārtības punkts šoreiz būs veltīts DV mēnešrakstam. Kā zināms, DVF rudens salidojumā pag. g. Bradfordā DVF Silsdenes nod. valdes priekšsēdis P. Zālītis nāca ar ierosinājumu — DV mēnešrakstu piesūtīt visiem organizācijas biedriem, samaksu kollektīvi ņemot no biedru maksām, kuras event. varētu attiecīgi paaugstināt.

Pieņemot šo ierosinājumu organizācijas iciozi, iznāktu apm. 8.000 eks. — DVF delegātu pilnsapīcei domātie ierosinājumi jāiesūta valdei Londonā līdz š. g. 1. febr.

Saimnieciības daļas vadītāja ziņojums ādīja, ka DV nama Londonā materiālais stāvoklis ievērojami uzlabojies. Izradīti dažādi remonti, kas tiks turpināti arī šajā gadā. Arī DV grāmatnīcas noiets sakarā ar Ziemassvētku laiku bijis ļoti labs. Valde atvēlēja telpas DVF jaunatnes daļas un ELJA's Anglijas valdes kopīgi rīkotajām jaunatnes dienām, kas risināsies 9./10. februārī.

Informācijas daļas ziņā pārreiz ir 4 filmas angļu valodā: „Ungāru brīvības cīņa", „Ar deju brīvībā", abas pretkomūnistiskas, un kultūrfilmas par Norvēģiju un Ņujorku. Informācijas daļa janvāņa sākumā ir izsūtījusi visiem Anglijas un Īrijas piemērotiem periodiskiem izdevumiem, atsevšķām organizācijām un iestādījumiem preses biļetenu angļu valodā. Tajā galvenokārt šoreiz apskatītas atsevišķas parādības okupētās Latvijas lauksaimniecībā.

Valde jau pag. gadā bija domājusi par saucanas nodarbību organizēšanu, starplaikā skaidrojot lietas formālo pusi. Tagad tā ir noskaidrota, un valde mēģinās atrast piemērotus darbiniekus nodarbību organizēšanai.

ABONENTU IEVĒRĪBAI

Vai vēlaties saņemt LATVIJU AMERIKĀ pa gaisa pastu

un kādas tad būs Jūsu priekšrocības?

NEAIZMIRSTIET, ka laikraksts, kas sūtīts pa gaisa pastu, nonāk Jūsu rokās jau **nākošajā dienā** pēc tā iznākšanas arī tālākā Amerikas kontinenta vietās. Reizē ar to būs novērsta visas kļūmes un nepacietīgā gaidīšana, kāda bieži gājās pasta jestāžu gausās darbības dēļ.

SAGAIDOT Latviju Amerikā ar gaisa pastu, Jūs saņemsit pēdējās un visjaunākās ziņas par notikumiem latviešu dzīvē un visā pasaulē, lai izlasītu tās savā valodā.

TĀPĒC, jau daudzi Latvijas Amerikā abonenti, it sevišķi tie, kas dzīvo tālu no Toronto, ir pasūtinājuši savu laikrakstu ar gaisa pastu, un ieteicam to darīt ikvienam abonentam, kas laikrakstu saņem ar novēlošanos, kāda bieži gadās pie parastajiem pasta sūtījumiem šai kontinentā.

Abonentiem Kanadā un ASV piemaksa par gaisa pasta sūtījumu ir tikai 10 centu par numuru.

„LATVIJAS AMERIKĀ" apgāds.

KANADĀ

TORONTO

● I ev.-lut. draudzes pilnsapulce notiks 27. janvārī, plkst. 12. Darba kārtībā 1957. gada budžets, draudzes padomes locekļu vēlēšanas un citi aktuāli jautājumi.

● TLB dramatiskais ansamblis svētdien, 17. februārī, plkst. 6, Sv. Andreja baznīcas zālē atkārtos M. Zīverta Minchhauzena precības izrādi. Režiju sagatavojis V. Pukats. Viss tīrais atlikums par labu TLB sestdienas skolai. Līdzīgu atbalstu sestdienas skolai TLB dramatiskais ansamblis deva arī pag. gadā, izrādot Alunāna Visi mani radi raud.

Ieeja $1,00, un biletes dabūjamas skolā ik sestdienas, un Lotus un Calla puķu veikalos.

● TLB sestdienas skolas vadība lūdz savus labvēļus neaizmirst skolas vajadzības un to atcerēties Draudzīgā aicinājuma zīmē. Ik gadus skolas draugi ir ziedojuši grāmatas un mācības līdzekļus, un skolotāji cer, ka jaukā ieraža turpināsies arī šogad.

● TLNT, Draudzīgo aicinājumu atceroties, dos izrādi par labu latviešu ģimnazijai, 26. janvārī, plkst. 8. Sv. Andreja baznīcas zālē. Izrādīs E. Skujenieka komēdiju „Diriģents", režisores Mildas Bērziņas - Muižarājas vadībā. Biletes dabūjamas Lotus un Venus puķu veikalos, pie ģimnazistiem un vecāku padomes locekļiem.

Bez tam ģimnaziju Draudzīgajā aicinājumā atcerēsies arī Saimnieciskā darbinieku apvienība, dāvinot skolai sen vajadzīgo grāmatu skapi, un veclatvietis uzņēmējs Arturs Garnejs ziedojis $50,00 skolas inventāra iegādei, par ko skolas vadība un vecāku padome jūt sirsnīgu pateicību.

ST. KATARĪNES, ONT.

● Vietēja DV nodaļa rīko 9. februārī mājīgajās Atlanta kluba telpās (Geneva St., pie Canadian drive IN.) gaŗskārtējo karnevālu — masku balli. Deja pie iecienītas mūzikas, visādi atspirdzinājumi, masku godalgošana. Vadoties pēc iepriekšējo gadu pieredzes, sarīkojums, cerams, būs atsaucīgi apmeklēts.

J. L.

EDMONTONA

● Pēdējās dienās Edmontonā ieradušies vairāki transporti ar Ungārijas brīvības cīnītājiem un bēgļiem. Emigrācijas māja ir viņu pārpildīta, tur var redzēt brīvības cīnītājus, kas, pārspēka spiesti, bija meklējuši patvērumu Austrijā. Viņu vidū ir pat pusaudži, sievietes, mātes ar māziem bērniem.

Visi viņi ir pārdzīvojuši draumsmu pilnus brīžus, ko var lasīt pat pusaudžu sejās. Viņu stāstos par brīvības cīņām ir neiedomājama varonība.

Sakarā ar lielo bēgļu pieplūdumu Edmontonā, visas radio stacijas un TV gandrīz vai ikkatru stundu raidīja iedzīvotājiem uzsaukumus palīdzēt — ziedot gan naudu, gan apģērbus.

Uz šiem aicinājumiem atsaucās Edmontonas DV nodaļa, kas sekretāra Ž. Čaka vadībā pāris dienās apzināja tuvākos DV biedrus un tautiešus. Panākumi bija tiešām apbrīnojami, šais pāris dienās tika savākti tuvu pie simts apģērbu gabaliem — uzvalki un mētelī. Daudz ziedotāji bijuši pat tik atsaucīgi, ka ziedojuši pilnīgi jaunus uzvalkus vai citus apģērbus.

Tas pierāda, ka latvieši vēl spilgti atceras savas bēgļu gaitas un grūtības, ko tāgad vēl smagāk pārdzīvo ungāru tauta.

Par ziedotajiem apģērbiem ungāru māčītājs izsaka sirsnīgāko paldies.

Tāpat DV nod. valdes sirsnīgs paldies visiem latviešiem, kas atbalstījuši šo akciju. Z.

PĀRKĀRTOJUMI HAMILTONAS BĒRU FONDĀ

Uzsākot jauno gadu, Hamiltonas latviešu bēru fonda valde kopā ar revīzijas komisiju 12. janvārī notura kopīgu sēdi un izlēma dažus svarīgus jautājumus.

Fondā pašlaik skaitās 344 dalībnieki. 1956. g. miruši 5 dalībnieki. Pēdējā izmaksa $225,00 biusi 1956. g. 13. oktobrī mirušā operdziedātāja Jāņa Niedras piederīgiem. Kasē uz 1957. g. 1. janvāri ir $1770,90; 33 dalībnieki vēl nav atjaunojuši iemaksas par pēdējo miršanas gadījumu un 1 dalībn. par diviem miršanas gadījumiem.

Tos fonda dalībniekus, kuŗi pēc atgādinājumu nosūtīšanas viņiem, nav atsaukušies un atjaunojuši iemaksas par pēdējiem 3 un vairāk miršanas gadījumiem, valde nolēma skaitīt par izstājušamies no fonda. No jauna fondā uzņemti 7 dalībnieki. Dieži ir tā, ka fonda dalībn., maimot dzīves vietas, nepaziņo jaunās adreses un fonda valdei vēlāk nav iespējams paziņot par maksājumu kārtošanu. Tādos gadījumos valde ir spiesta tos arī skaitīt par izstājušamies no fonda.

Ievērojot to, ka fonda 6 gadu pastāvēšanas laikā neviens bērnu un jauniešu miršanas gadījums nav bijis, bet šīs grupas dalībnieku fondā ir tikai ap 8 proc., valde nolēma, sākot ar 1957. g. 1. janvāri, bērniem un jauniešiem vecumā no 0—18 gadiem iemaksas pazeminât uz 50 c, miršanas gadījumā izmaksājot tās pašas summas, kādas maksā pieaugušajiem. Pieaugušiem iemaksas paliek $1,10 pēc katra miršanas gadījumā. Bērnu nokavētās iemaksas līdz 1957. g. paliek tās pašas — $1.10 no personas.

Vispārējam fonda biedru skaitam nostabilizējoties un reizē arī kasei pieaugot, valde nolēma ar 1957. g. 1. janvāri vēl paaugstināt izmaksas pēc šādas pakāpenības:

Kas bijuši fondā no trīs mēnešiem līdz 1 gadam — $200,00, no 1—2 gadiem — $225,00, no 2—3 gadiem — $250,00, no 3—4 gadiem — $275,,00 no 4—5 gadiem — $300.00 un pāri 5 gadiem — $325,00.

Ja biedu skaits samazinātos par paredzēto izmaksas dolaru skaitu, tad izmaksājams tik dolaru, cik tanī laikā ir bijis biedru.

Fonda valdē 1956. g. uz 3 gadiem ievēlēti: Arnolds Grabis (pr-dis), Jāzeps Gaidulis (sekr.), Marta Kuncāne (kasiere), Asta Zitmane un Alida Andersone (locekles).

Revīzijas komisijā: Oskars Moruss (pr-dis), Pēteris Zariņš (sekr.) un Jānis Mozga (loceklis). Jānis Dāvis ar 1957. g. 1. jan. arī atteicās no revīzijas komisijas locekļa amata.

Fonda adrese: Mr. J. Gaidulis, 18 Mountain Ave., Hamilton, Ont.

LASĪTĀJU vēstules

„KAS GAN VILKA BAIDISIES"...

Latvijas Amerikā red.:

No viena vilka nav ko baidīties, tas ir tiesa, bet sastapties ar veselu baru — tas ir kaut kas cits!

Par „baigiem vilku stāstiem" negribu smieties, un, kaut gan tie ir dažreiz pārspīlēti, tomēr daudzi atbilst patiesībai.

Nepareizs ir apgalvojums, ka nav neviena gadījuma, kad vilki būtu Ontario provincē kādam uzbrukuši. Provinces ziemeļu vietējos laikrakstos bieži lasāms par vilku bezkaunībām. Tie ienāk lauku sētā un uzbrūk bērnam (skat. pag. g. L. A. 25. janvāŗa numurā) pat dienas laikā.

Tomēr pēdējā laikā nav vairs daudz tādu notikumu, jo cik tad arī to vilku ir palicis, salīdzinot ar senākiem laikiem? Tomēr tie nekaunas uzbrukt arī cilvēkiem. „Baigie" nostāsti ir radušies no agrākiem laikiem, un tad tiešām vilki klejojuši bariem un nebijis nekāds brīnums, ja neapbruņots cilvēks meklēja glābiņu kokā.

Taisni tāgad ir sācies laiks vilku nedarbiem, mežā ir ap 5 pēdas dziļš sniegs, pagājušā naktī temperātūra — 48 gradi, un es ieteiktu L. A. 9. janvāŗa raksta „Kas gan vilku baidīsies" autoram atbraukt pie manis, es parādīšu vietu, kur tas varēs pavadīt naktī (tikai vienu) „visbaiīgāko" zvēru sabiedrībā, un pēc tam rakstīt jaunus stāstus par vilkiem, bet nevis „baigos" — t. i., ja būs vēl, kas tos raksta!

A. P., Vavā.

Sarīkojumu kalendārs Toronto

25. janvārī 1957. g. LPB Kanadas kopas tradicionālā Preses balle Columbus zālē.

26. janv. Draudzīgā aicinājuma atcere un TLNT teātŗa izrāde par labu TLTA sestdienas ģimnazijai.

9. februārī — Nakts latiņu kvartālā Masarika zālē.

9. februārī — LKKCK sarīkojums lietuviešu zālē, Ossington - Dundas.

17. febr. TLB drāmatiskā ansambļa izrāde par labu TLB sestdienas skolai.

22. februārī māksliniekiu apvienības slēgts karnevāls.

30. martā — Amerikas Latviešu teātŗa izrāde.

SARĪKOJUMI HAMILTONĀ

27. janvārī ev. - lut. Kristus draudzes pilnsapulce pēc dievkalpojuma.

2. februārī HMMK balle.

9. februārī dubultkvarteta „Kalvis" koncerts Delawood skolā.

10. februārī Hamiltonas DV teātŗa pirmizrāde „Dāmu valsis".

17.—24. februārim LNAK padomes vēlēšanas Kanadā.

23. februārī II karnevāls Pigbridžā — DV Hamiltonas nod. sar.

24. martā TNT viesizrāde „Spoki" — Latv. ev. - lut. draudzes dāmu komitejas sarīkojumā.

13. aprīlī Hamiltonas kausa spēlcs ar sekojošu balli — DV Hamiltonas nod. sporta kopas „Sparta" sarīkojums.

LATVIEŠU ĀRSTI TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delavare Ave, tel. LE 4-1681.

Dr. P. BĀRDIŅŠ, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203.

Dr. SILVIJA UZĀNS, 52 Linsmore Cres., tel. GL 2892.

Dr. A. TŪTERS, 603 Sherbourne St, tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764.

Dr. MARTA SALNA, 547 Hillsdale Ave, tel. MO 1864.

Dr. ED. UPENIEKS, 500 College St., tel. LE 4-5196.

Dr. L. UPENIEKS, 1270 Weston Rd. tel.: RO 2-0962; CH 4-2081.

GALDIŅA APTIEKA, 19 St. John's Rd., tel. RO 2-9543.

DAUGAVAS VANAGI

ST. KATARĪNES, ONT.

13. janvārī notika vietējās DV nodaļas pilna biedru sapulce. To atklāja nodaļas valdes pr-dis P. Vītols. Par sapulces vadītāju ievēlēja L. Līdumu, sekretāru H. Freimani un balsu skaitītājiem: I. Andersoni, R. Vītolu un R. Sieku.

Pēc iepriekšējās pilnsapulces protokola nolasīšanas un pieņemšanas sanāksmes dalībnieki noklausījās nodaļas valdes amatpersonu ziņojumus, kuŗus sniedza P. Vītols, I. Dālbergs, J. Gulbis, K. Bokalders un Vanadžu kopas pr-ce M. Vītola. Nodaļā ir 58 biedri. Valdes un Vanadžu kopas darbība bijusi sekmīga. Revīzijas komisijas atzinumu sniedza R. Sieks, konstatējot, ka dokumenti saskan ar kases stāvokli un darbība atzīstams par sekmīgu. Debatēs par valdes un Vanadžu kopas darbību piedalījās visi klātesošie, noslēgumā atzīstot valdes un Vanadžu kopas darbību par ļoti sekmīgu. Reizē pilnsapulce nosodīja to biedru rīcību, kas kritizē nodaļas darbību, bet uz pilnsapulci nenāk, lai varbūtības noskaidrotu.

Jaunajā valdē ievēlēja: P. Vītolu, L. Līdumu, P. Lapiņu, E. Grīnbergu un J. Gulbi. Revīzijas komisijā: Al. Sprūdžu, I. Dālbergu un K. Bokalderi. Par delegātu DV salidojumam Toronto ievēlēja I. Dālbergu.

Tālāk apsprieda un pieņēma jaunu budžetu $600,00 apmērā.

Noslēgumā pārrunāja un ierosināja invalīdu protežu iegādes jautājumu lūgt pārrunāt delegātu sanāksmē Toronto. Samērā plaši pārrunāja nākošās LNAK padomes vēlēšanas. Sanāksme noritēja saskanīgi. L. L.

TEOLOGU UN PAT... MŪŽĪBĀ AIZVAD...

PRĀVESTA J. OZOLA P...

Grand Rapidos, vienā no lielākajiem latviešu centriem ASV, 16. janvārī savā dzīvoklī slēdzis acis uz mūžu sirmais prāvesttēvs Jānis Ozols.

Vēl vasarā viņš nosvinēja savu 80-to dzimšanas dienu, spirgts un vesels darbojās līdz decembŗa mēnesim, tad saaukstējies, saslimis, pāris nedēļas cā, no tās at... nājis ārstēša... rī beidzās vi...

Šis izcilais... biniecs un ... vidzemnieks;... jūlijā Valmi... saimnieka d... par tautsko... pag. skolas ... centīgais p... izglītību vie... viņš izturēji... lai varētu ie...

Tad jaun... dams jau ... uz toreizējo... raini (Tērb... ģijas fakul... porācija Lo... četru gadu ... beidzis teo... atstāj Alm...

1912. ga... mācītājs, k... g., kad pā... kur viņš ... gandrīz 30... ku iebruk... dā. 1937. ... su apr. ie...

1933 ga... Bļodnieks ... Milbergu ... uzņemties ... sas Latvij... atbildīgajā... vadītāja ... spējas, t... 1934. g. 1... kādu laik...

Šī i... laiks ... cienā sta... jo, būdam... vadītājs, ... mācītāja.

J. Ozol... sabiedris... ntzācijās... gadu bij... niecības ... pasaules... kalpojum... strēlniek... Pirmajā ... plosotie... Jaunpie... ceļu v... tribunā... lokomot... komotīv... mācītāj...

1944. ... dodas ... Vāciju... jās izk... vadīdam... par sk... lās, ... pārstāv... u. t. t... jot AS... uz dzī... latviešu... kopā ... ni. ...

Par ... ku u... cionāl... bažnī... nekād... vienn... lecturē... ju, sk...

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

FAKTI APGAŽ LĒMUMUS

Kur ir cīņa, tur ir cīņas stratēģi un taktiķi.

Visus mūsu centienus atgūt Latvijai brīvību saucam par Latvijas atbrīvošanas cīņu. Cīņa notiek jau gadiem ilgi, bet mums nav cīnītāju ģenerālštāba. Tādēļ mums nav bijis arī vienotas cīņas stratēģijas un taktikas. Beidzot pulkvedis K. Lobe uzskatāmi pierādīja, ka vēl nemaz trimdā nav sākusies mūsu cīņa par Latvijas atbrīvošanu. Varbūt arī tādēļ mums bijuši tik mazi panākumi.

Bet viena lieta šķiet skaidra: 1956. g. notikumi Austrumeiropā liek revidēt mūsu līdzšinējo uzskatu, kas formulēts pat oficiālos lēmumos, ka pašas apspiestās tautas nevar sevi atbrīvot bez ārējas palīdzības. Sākumā ārējo palīdzību visvairāk iecerēja no ASV, beidzamajā laikā — no atdzimušās Vācijas militārā spēka.

Tagad pilnīgi citu domāšanu un rīcību prasa jaunā atziņa, ka apspiestās tautas var gan pašas sevi atbrīvot. Bet šo jauno uzskatu vēl daudzi mūsu tautieši apšaubа un kritizē. Tādēļ lai atļauta maza vēsturiska paralēle starp 1918. g. un tagadējo laiku.

1918. g. 22. decembrī bolševiki sāka iebrukumu Latvijā. Notiek Ministru kabineta sēde, kurā ministru prezidents K. Ulmanis plašā runā ziņo, ka Latvijas militārais stāvoklis ir nopietns. Vācu okupācijas karaspēks, pretēji Sabiedroto pavēlei palīdzēt Latvijas valdībai pret bolševikiem, sāk atiet. Ministru kabinetā notiek svarīgas debates, kā vadīt cīņu pret bolševikiem.

Šī ir viena no retajām Ministru kabineta sēdēm, kur debates protokolētas. Kabinets vienprātīgi konstatē, ka Latvija saviem spēkiem nevar cīnīties pret lieliniekiem, bet ir jālūdz citu valstu palīdzība. Debatē par to, vai pieņemt vāciešu karavīru vai sabiedroto palīdzību.

Zemkopības min. J. Goldmanis ir pret vācu atbalstu; tas jāmeklē tikai pie sabiedrotiem.

Vicemin. fon Klots: Labāk lūgt Anglijas palīdzību.

Tirdzn. min. Sp. Paegle: Vienīgā cerība jālūk uz sabiedrotiem, kritiskā brīdī viņi mūs neatstās. Labāk lieliniekiem, nekā vācu okupētā vara.

Valsts kontr. barons E. Rozenbergs: Labāka būtu angļu palīdzība, bet tās nav. Ir vācu karaviņi, kas grib ar savām asinīm aizstāvēt jauno Latvijas valsti, tos nevajagot atgrūst.

Apsardz. min. J. Zālītis: Tikai sabiedrotie var dot mums pietiekošu spēku, ne vāciešu. Ja no turienes palīdzība nav, tad nav arī glābiņa.

Satiksmes min. T. Hermanovskis: No angļiem jādabū tanki un mašīnas.

Ministru prez. K. Ulmanis, rezumējot Kabineta domas, konstatē, ka tikai viens ministrs izteicies par vācu karavīru atbalstu. Sabiedroto palīdzību varētu sniegties līdz karaspēka izcelsmei malā Latvijas aizstāvēšanai.

— Vēsturiskā patiesība ir, ka uz sabiedrotiem likās cerības attaisnojās ļoti mazā mērā, tādēļ valdība beidzot bija spiesta parakstīt (K. Ulmanis, Sp. Paegle un J. Zālītis) līgumu par to vācu kareiviju tiesībām uz Latvijas pavalstniecību, kas būs cīnījušies Latvijas armijā pret lieliniekiem. Bet arī no vācu palīdzības nekas neiznāca.

Latvijas atbrīvošana no bolševikiem tomēr bija jāizcīna latviešiem pašiem. Arī tagad būs vien jādara tas pats. Nekādi citi lēmumi nepalīdzēs. Saturs

ONTARIO SATIKSMES

NOW ENTERING ONTARIOVIL

SAFETY COUNCIL PROTECTED

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Nelzlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

TEOLOGU UN PATRIOTU MŪŽĪBĀ AIZVADOT

PRĀVESTA J. OZOLA PIEMIŅAI

Grand Rapidos, vienā no lielākajiem latviešu centriem ASV, 16. janvārī savā dzīvoklī slēdzis acis uz mūžu sirmais prāvesttēvs Jānis Ozols.

Vēl vasarā viņš nosvinēja savu 80-to dzimšanas dienu, spirgts un vesels darbojās līdz decembra mēnesim, tad saaukstējies, saslimis, pāris nedēļas nogulējis arī slimnīcā, no tās atgriezies mājās, turpinājis ārstēšanos — līdz 16. janvārī beidzās viņa šīs pasaules gaitas.

Šis izcilais latviešu tautas darbinieks un cienījamais teologs ir vidzemnieks; dzimis 1876. g. 9. jūlijā Valmieras apriņķī kā laukstrādnieka dēls. Jaunībā darbojies par tautskolotāju, bijis Vijciema pag. skolas pārzinis. Tomēr viņa centīgais prāts ar tautskolotāja izglītību vien nav apmierinājies, viņš izturējis abitūrija eksāmenus, lai varētu iegūt augstāko izglītību.

Tad jaunais tautskolotājs, būdams jau ģimenes cilvēks, dodas uz toreizējo zināmu centru Mētraini (Tērbatu) un uzņemts teoloģijas fakultātē, iestājās arī korporācijā Letonijā. Jau 1911. gadā, četru gadu laikā ļoti sekmīgi nobeidzis teoloģijas fakultāti, viņš atstāj Alma Mater.

1912. gadā viņš ir jau Rūjienas mācītājs, kur darbojās līdz 1916. g., kad pārgāja uz Jaunpiebalgu, kur viņš bija draudzes gans gandrīz 30 gadu, līdz pat boļševiku iebrukumam Latvijā 1944. gadā. 1937. g. viņu ievēlēja par Cēsu apr. iecirkņa prāvestu.

1933 gadā ministru prezidents Blodnieks ar iekšlietu ministru G. Milbergu prāvestu aicina uz Rīgu uzņemties garīgo lietu vadību visas Latvijas valsts mērogā. Arī šai atbildīgajā, garīgo lietu pārvaldes vadītāja amatā viņš parāda izcilas spējas, tur darbodamies līdz pat 1934. g. 15. maija pārgrozībām un kādu laiku arī pēc tam.

Šī ir laikā viņš bieži atrodas vilcienā starp Rīgu un Jaunpiebalgu, jo, būdams garīgo lietu pārvaldes vadītājs, paliek arī Jaunpiebalgas mācītāja amatā.

J. Ozols visu mūžu darbojies arī sabiedriskajā laukā dažādās organizācijās, starp citu vairāk kā 20 gadu bijis Jaunpiebalgas lauksaimniecības b-bas priekšnieks. Pirmā pasaules kara laikā vadījis dievkalpojumus frontē; ir latviešu strēlnieku biedrības goda biedrs. Pirmajā boļševiku laikā, 1919. g., plosoties tribunāliem, arī viņu Jaunpiebalgā arestē un pa dzelzceļu ved sodīšanai uz Gulbenes tribunālu. To zinādams, vilciena lokomotīves vadītājs tūši sabojā lokomotīvi, tā paglābdams iemīļoto mācītāju no drošas nāves.

1944. gadā arī prāvests Ozols dodas trimdas gaitās, vispirms uz Vāciju. Arī te viņš dedzīgi darbojās izklīdušās latviešu tautas labā, vadīdams dievkalpojumus, būdams par skolotāju bēgļu nometnes skolās, kā arī uzņemdamies latviešu pārstāvja pienākumus Flensburgā u. t. t., darbojās arī presē. Iecelojot ASV, prāvests Ozols apmetās uz dzīvi Grand Rapidos, kur bija latviešu trimdas draudzes gans kopā ar mācītāju Kristapu Hermani.

Par šo dedzīgo tautas darbinieku un cienījamo teologu, kas nacionālos jautājumos, vai tas būtu baznīcas vai citas lietas, neatzina nekādu kompromisu, un visur un vienmēr, kā dzimtenē, tā trimdā ieturēja stingrāko nacionālo stāju, skumst latviešu tauta.

Mag. iur. E. Lapiņš

FORMAĻU IEMESLU DĒĻ

Pēc Berchtesgādenas tiesas 1956. g. 25. oktobra lēmuma Adolfs Hitlers ir beigts arī likumīgi. Pamatojoties uz to, viņu par mirušu reģistrējusi arī Berlīnes dzimtsarakstu nodaļa, attiecīgā dokumenta ailē nodarbošanos ierakstot: Führer und Reichskanzler." Tas notiecis formāļu iemeslu dēļ.

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

FAKTI APGĀŽ LĒMUMUS

Kur ir cīņa, tur ir cīņas stratēģi un taktiķi.

Visus mūsu centienus atgūt Latvijai brīvību saucam par Latvijas atbrīvošanas cīņu. Cīņa notiek jau gadiem ilgi, bet mums nav cīnītāju ģenerālštāba. Tādēļ mums nav bijis arī vienotas cīņas stratēģijas un taktikas. Beidzot pulkvedis K. Lobe uzskatāmi pierādīja, ka vēl nemaz trimdā nav sākusies mūsu cīņa par Latvijas atbrīvošanu. Varbūt arī tādēļ mums bijuši tik mazi panākumi.

Bet viena lieta šķiet skaidra: 1956. g. notikumi Austrumeiropā liek revidēt mūsu līdzšinējo uzskatu, kas formulēts pat oficiālos lēmumos, ka pašas apspiestās tautas nevar sevi atbrīvot bez ārējas palīdzības. Sākumā ārējo palīdzību visvairāk iecerēja no ASV, beidzamajā laikā — no atdzimušās Vācijas militārā spēka.

Tagad pilnīgi citu domāšanu un rīcību prasa jaunā atziņa, ka apspiestās tautas var gan pašas sevi atbrīvot. Bet šo jauno uzskatu vēl daudzi mūsu tautieši apšauba un kritizē. Tādēļ lai atļauta maza vēsturiska paralēle starp 1918. g. un tagadējo laiku.

1918. g. 22. decembrī boļševiki sāka iebrukumu Latvijā. Notiek Ministru kabineta sēde, kurā ministru prezidents K. Ulmanis plašā runā ziņo, ka Latvijas militārais stāvoklis ir nopietns. Vācu okupācijas karaspēks, pretēji Sabiedroto pavēlei palīdzēt Latvijas valdībai pret boļševikiem, sāk atiet. Ministru kabinetā notiek svarīgas debates, kā vadīt cīņu pret boļševikiem.

Šī ir viena no retajām Ministru kabineta sēdēm, kur debates protokolētas. Kabinets vienprātīgi konstatē, ka Latvija saviem spēkiem nevar cīnīties pret lieliniekiem, bet ir jālūdz citu valstu palīdzība. Debatē par to, vai pieņemt vāciešu karavīru vai sabiedroto palīdzību.

Zemkopības min. J. Goldmanis ir pret vācu atbalstu; tas jāmeklē tikai pie sabiedrotiem.

Vicemin. fon Klots: Labāk lūgt Anglijas pabalstu.

Tirdzn. min. Sp. Paegle: Vienīgā cerība jāliek uz sabiedrotiem, kritiskā brīdī viņi mūs neatstās. Labāk lielinieki, nekā vācu militārā vara.

Valsts kontr. barons E. Rozenbergs: Labāka būtu angļu palīdzība, bet tās nav. Ir vācu kareivji, kas grib ar savām asinīm aizstāvēt jauno Latvijas valsti, tos nevajagot atgrūst.

Apsardz. min. J. Zālītis: Tikai sabiedrotie var dot mums pietiekošu spēku, ne vācieši. Ja no turienes pabalsta nav, tad nav arī glābiņa.

Satiksmes min. T. Hermanovskis: No angļiem jādabū tanki un mašīnas.

Ministru prez. K. Ulmanis, rezumējot Kabineta domas, konstatē, ka tikai viens ministrs izteicies par vācu karavīru atbalstu. Sabiedroto pabalsts varētu sniegties līdz karaspēka izcelšanai malā Latvijas aizstāvēšanai.

— Vēsturiskā patiesība ir, ka uz sabiedrotiem likтās cerības attaisnojās ļoti mazā mērā, tādēļ valdība beidzot bija spiesta parakstīt (K. Ulmanis, Sp. Paegle un J. Zālītis) līgumu par to vācu kareivju tiesībām uz Latvijas pavalstniecību, kas būs cīnījušies Latvijas armijā pret lieliniekiem. Bet arī no vācu palīdzības nekas neiznāca.

Latvijas atbrīvošana no boļševikiem tomēr bija jāizcīna latviešiem pašiem. Arī tagad būs vien jādara tas pats. Nekādi citi lēmumi nepalīdzēs.

Saturns

PAR PATIESO UN ĪSTO REĀLISMU

PĀVESTS NOSODA KOMŪNISMU UN AICINA KRISTIEŠUS CĪŅĀ PAR BRĪVĪBU

Ar virsrakstu „Par patieso un īsto reālismu" „Rh. M." publicē pāvesta Pija XII Ziemassvētku vēstījumu, skarot šā laika likteņīgo jautājumu — par krusta karu pret boļševismu. Pēc minētā atreferējuma pāvests savā vēstījumā sacījis:

„Brīvība un personiskā atbildība, sabiedriskās attieksmes un sabiedrības iekārta, godprātīgi saprasta cilvēku labklājība — tās ir cilvēciskās vērtības, jo cilvēks tās realizē un gūst no tām labumu, bet tās ir arī reliģiskas un dievišķas vērtības, ja vērojam šo vērtību izcelšanos.

Mūsu modernajā laikā un arī Rietumos, dibinoties uz cilvēka pašpietiekības iedomu, šo vērtību iekšējais pamats tiek pamests un aizmirstībai ļauts. Tā radusies savdabīgā situācija, ka ne viens vien sabiedrībā aktīvs cilvēks ir spiests šīs fundamentālās vērtības aizstāvēt, kaut tam pašam trūkst reliģiskās izjūtas, lai gan šīs vērtības piederās reliģijai un Dievam.

Reālisti, kas aprobežojas tikai ar apgalvojumiem, šādu konstatējumu ne visai labprāt pieņem, tie pat pārmet baznīcai, ka tā reliģiju saista ar cīņām saimnieciskās un politiskās dzīves laukā. Spilgtās krāsās viņi tēlo visas seno laiku reliģijas, karu šausmas un briesmas, lai iesētu ticību, ka šīsdienas pretešķības starp Rietumiem un Austrumiem salīdzinājumā ir gluži nevainīgas parādības un ka vajag tikai nedaudz praktiskā prāta abās pusēs, lai panāktu saimniecisko interešu un politiskās varas attiecību izlīdzinājumu iespējami konkrētā formā. Vēl viņi saka, ka atsaukšanās uz absolūtām vērtībām, diemžēl, radot maldinātāju iespaidu par lietu īstajām attiecībām, sacelot kaislības un apgrūtinot ceļu praktiskas un saprātīgas vienošanās panākšanai.

Mēs, kā Baznīcas Galva, tāpat kā agrākajos gadījumos esam tiesīgi aicināt kristiešus uz krusta karu. Mēs varam prasīt, lai tiktu saprasts, ka cilvēki tur, kur tiecība ir viņi mantojums no sentēviem, ka tur cīņa, ko viņiem netaisnā kārtā uzspiedis ienaidnieks, var tikt saprasta kā krusta karš. Vienu gan mēs gribam uzsvērt, proti to, ka cīņa te ir par atsevišķā cilvēka un par sabiedrības absolūtām vērtībām. Ievērojot mūsu lielo atbildību, mēs nevaram ļaut, ka šo apstākļi aizmiglotu kādām dīvdomībām.

Ar dziļu nožēlošanu mums ir jāsūdzas, ka šajā cīņā zināma daļa katoļticīgo, kā garīdznieki, tā laiji, priekšroku dod šai aizmiglošanas politikai, lai panāktu stāvokli, kura sekas viņi paši nav gribējuši pieredzēt.

Kā gan to lai aizver acis pret to, ka šīs negodprātīgās rīcības nolūks bijis tieši šī aizmiglošanas politika, kas izpaužas „sarunu" un arī „personīgas satikšanās" veidā.

Par ko gan būtu iespējams apspriesties, ja nav kopējas valodas?

Vai arī — kā iespējama personīgā satikšanās, ja katram ceļš iet uz savu pusi, tas ir — ja viena puse cieti noliedz kopējās absolūtās vērtības un tās noraida, līdz ar to jebkuru „kooksistenci" pa darot neaizsniedzamu?

Jau aiz cieņības vien pret kristietības vārdu vajadzētu izbeigt katru atbalstu šādām izdarībām, jo pēc apustuļu atgādinājuma nav savienojuma sēdēšana reizē pie Dieva un pie viņa ienaidnieka galdiem (Sv. Pāvila 1. gr. korintiešiem. 10, 21).

Un ja tomēr, par spīti cietsirdības gadu desmitiem vēl atrodas tādi cilvēki, kas nevar izšķirties, tad nesen izlietās vienas mocītas tautas asinis un daudzu tās piederīgo nogalināšana būs pārliecinājusi arī tos.

Bet mēdz sacīt, ka ir nepieciešami, lai nebūtu nojaukti tilti, bet gan vēl vairāk — lai savstarpējās attieksmes paliktu joprojām uzturētas. Taču šajā ziņā vajadzētu pietikt ar to, kas atbildīgajiem valstsvīriem un politiķiem pēc viņu ieskata ir jādara, lai uzturētu mieru, nepadodoties nekādām separātām interesēm. Un vajaga pietikt ar to, ko piekritīgā Baznīcas autoritāte ieskata par vajadzīgu darīt, lai būtu atzītas Baznīcas tiesības un tās brīvība.

Ja bēdīgā dzīves īstenība mums liek noteiktos vārdos konstatēt strīdus jautājuma saturu, tad neviens mums nevar ar pilnu goda prātu pārmest, it kā mēs gribētu sekmēt sastinguma stāvokli starp abām frontēm. Un vēl mazāk pārmest to, ka mēs būtu novērsušies no katras miera saglabāšanas misijas. Ja mēs būtu klusējuši, tad mums pašiem — daudz lielākā mērā — būtu jābīstas no Dieva tiesas. Mēs paliekam ciešā saistībā ar cilvēces miera lietu, un tikai Dievs viens zina, cik ļoti mēs vēlamies līdz ar engeļiem miera vēsti sludināt svētajā Ziemassvētku vakarā. Bet tieši tādēļ, lai mieru saglābtu pret tagadējā laika miera apdraudējumiem, mums ir jāparāda, no kurienes uzglūn miera apdraudētāji, kādas ir miera apdraudētāju izdarības un ko tās mums liek saprast. Tāpat kā jaunpiedzimušais Dieva Dēls, kas pats ir nebeidzami labs, nav izvairījies, lai novilktu skaidras robežas un lai patiesības vārdā ietu nāvē.

Mēs esam pārliecināti: arī šodien mieru pret ienaidnieku, kurš ir apņēmies visām tautām uzspiest pavisam sevišķu un neizturamu dzīves formu, iespējams saglābt tikai ar visu to ciešu un stipru vienību, kas mīlē patiesību un labo, un viņi izglābs mieru. Tie būtu liktenīgi maldi, ja kāds gribētu atkārtot to, kas līdzīgā stāvoklī notika gados pirms 2. pasaules kara, kad ikkatra apdraudētā nācija un ne tikai mazās nācijas vien, centās sevi izglābt uz citu tautu rēķina, tās izmantojot sev par aizsargu un no šo citu tautu posta gūstot sev visai apšaubāmas saimnieciskas un politiskas priekšrocības. Un gala iznākums tas, ka visas nācijas tika iegrūstas pasaules ugunsgrēkā.

Viena no šī brīža konkrētākajām prasībām, vienu no līdzekļiem, lai nodrošinātu mieru un visa labā augļīgu mantojumu, ir radīt spēku, kas apvieno Āzijas un Āfrikas tautas, Tuvējos Austrumus un Palestīnu ar tās svētajām vietām, un šis spēks ir Eiropas solidāritātes stiprināšana. Bet tā nebūs nostiprināta, kamēr visas šīs solidāritātes lokā ietvertās nācijas nebūs izpratušas, ka vienas nācijas saimnieciski un politiski zaudējumi nedos nekādus panākumus kādai citai tautai. Un nebūs nostiprināta, ja kopējā briesmu brīdī vienas nācijas sabiedriskā doma ieskatīs par vajadzīgu kritizēt otras nācijas rīcību no kāda vienpusīga viedokļa.

(Nobeigums 6. lpp.)

JAUNĀ DARBĀ

Māc. V. Šēfers uzņemas Montreālas latviešu Sv. Pāvila draudzes gana pienākumus.

„Mācītājiem šai laikā uzticēts liels un atbildīgs uzdevums un mūsu visu pienākums ir sekmēt mācītāju darbu un sekot viņu norādījumiem, lai trimda mūs nesatauztu" — teica vecākais Montreālas Sv. Pāvila latviešu ev.-lut. draudzes locekļis Šlesera tēvs, apsveicot māc. Viesturu Šēferu, kura amatā ievešana Montreālā notika svētdien, 13. janvārī. Māc. V. Šēfera amatā ievešanas svinībās piedalījās visi mācītāji: H Erdmans, kā Misurī sinodes Ontario apgabala pārstāvis, māc. A. Lūsis no Toronto Sv. Jāņa draudzes, māc. O. Gnadenteichs no Montreālas igauņu draudzes un māc. P. Velebiers — no slovaku luterāņu draudzes. Spredikoja māc. A. Lūsis latviešu un māc. H Erdmans — angļu valodā. Mācītājs V. Šēfers izlūdzās Dieva svētību draudzei un tās darbam un vadīja beigu liturģiju. Skaisti dievkalpojumā, un dievkalpojumam sekojošā draudzes vakarā atskanēja Montreālas vīru kora dziedātās dziesmas, diriģenta A. Vītola vadībā.

Dievkalpojumam sekoja kopējs azaids baznīcas sanāksmju telpās, par ko bija rūpējusies čaklā draudzes dāmu komiteja. Prāvo māc. V. Šēfera apsveicēju rindu ievadīja Sv. Pāvila draudzes priekšnieks A. Caunītis, kas pasniedza mācītājam draudzes balvu šīs dienas atcerei — ādas vākos iesietu albumu. Apsveicēju vidū bija arī Montreālas Sv. Trīsvienības draudzes pārstāvis, Latvijas konsuls Montreālā V. Tomsons, un citi viesi.

Atbildot apsveicējiem, māc. V. Šēfers norādīja, ka viņš meklēs sadarbību un draudzīgu sapraša nos ar otru — Sv. Trīsvienības latviešu draudzi un tās mācītāju, jo abām draudzēm ir kopējs mērķis — sludināt Dieva vārdus un ar tiem stiprināt svešumā izklīdušos latviešu trimdiniekus. Kā vienu no svarīgākiem nākotnes uzdevumiem, kas draudzei būtu veicams, māc. V. Šēfers minēja Izdzeklu vākšanu bērnu vasaras kolonijas iegādei.

Par spīti bargajam salam un iepriekšējās dienas lielam sniegputenim, māc. V. Šēfera amatā ievešanas dievkalpojums bija kupli apmeklēts. Pazīstot māc. V. Šēfera lielo enerģiju un nopietno kalpošanu draudzei un baznīcai, jācer, ka ar viņa ierašanos Montreālā, ieguvēja būs ne tikai Sv. Pāvila draudze vien, bet visa latviešu sabiedrība šai lielākajā Kanadas pilsētā.

L.

Savienotās VALSTĪS

ČIKĀGA

Otto Krolla teātra studijas bērnu kopa pirmo reizi izrādīs E.

— Es vēlos dabūt šķiršanos tāpēc, ka mans vīrs ir mazliet atpalicis domāšanā. Visus tos piecus gadus, kamēr mēs esam precējušies, viņš nav man pasniedzis nevienu Ziemassvētku dāvanu — viņš vienmēr domā, ka tai jābūt Ziemassvētku veča maisā.

Kores - Krūmiņas „Ziemassvētku pasaciņu", E. Strautnieces iestudējumā, svētdien, 27. janvārī, pl. 3 p.p., Hull House lielajā Bowena zālē, 800 S. Halsted St. Ludziņa rakstīta speciāli bērnu kopai. Darbība rit raiti un priecina kā pašus tēlotājus, tā, cerams, priecinās arī skatītājus. Dejas izrādē iestudējis bij. Nacionālās operas baletsolists Eižens Mežulis. Pie klavierēm A. Zirnis.

Pēc izrādes sekos rotaļas un dejas, kuŗas vadīs E. un V. Dzelmes. Ieeja pret ziedojumiem, sākot ar 99 centiem.

MILVOKU CHRONIKA

Sestdien, 12. janvārī viesizrādi sniedza Čikāgas teātris, uzvedot Jūlija Pētersona komēdiju Piekliedušais kaķēns Valža Hermaņa režijā.

Skatītāju bija ieradies tikai nepilni divi simti. Tas varbūt bija ļoti aukstā laika, kā arī stipri piesnigušo ceļu dēļ.

Visumā izrāde nepārsniedza caurmēra izrāžu līmeni. Milvokos šoreiz bija noorganizējusi Aktieru kopa.

Nesen Milvokos viesojās slavenais krievu balets no Monte Karlo, bet 28. janvārī šeit dziedās Viknes zēnu koris.

KPT. PĒTERIS BIEZAIS — 50-GADNIEKS

Šogad janvāra mēneša pirmajās dienās uz mūža 50 pavadītiem gadiem atskatās DV Minchenes nodaļas / ilggadīgais valdes pr-dis Pēteris Biezais.

P. B. dzimis 1907. gada 8. janvārī, Jaungulbenes pagastā iecienītā amatnieka ģimenē kā 5. dēls. Par spīti grūtajiem pēckara laikiem, vecāki deva viņam labu izglītību. Līdz ar to kandidātu saraksts noslēdzies un to sakārtotu alfabētiskā kārtībā līdz ar vēlēšanu instrukciju un citiem vēlēšanu materiāliem tuvākā laikā izsūtīs vēlētājiem. Šis darbs prasīs ļoti daudz pūļu, un tādēļ vēlēšanu komisija griezusies ar aicinājumu pie latviešu organizācijām nākt talkā vēlēšanu materiāla izplatīšanā. Uz šo aicinājumu atsaukušās jau daudzas organizācijas un draudzes, kā arī atsevišķas personas. Tā, piemēram, Toronto vēlēšanu materiālus saviem locekļiem pieprasījušas visas 3 ev. - lut. draudzes un latviešu katoļu draudze. Tāpat lielāku skaitu vēlēšanu materiālu izplatīs arī māc. E. Ķerģis un māc. E. Lange savas apkārtnes tautiešiem, Montreālas un Bramptonas latviešu biedrības u. c. Paredzams, ka vairākas latviešu kolonijas tādā veidā tiks labi apkalpotas, bet lai vēlēšanās dotu iespēju piedalīties visiem Kanadā dzīvojošiem tautiešiem, tad nepieciešama arī pārējo organizāciju atsaucība, kādēļ vēlēšanu komisija laipni lūdz arī pārējās organizācijas, draudzes un kopas nekavēties ar vēlēšanu materiālu pieprasīšanu. Tāpat šim aicinājumam lūgti sekot atsevišķi tautieši, kas dzīvo izklaidus, vai kaut kādu iemeslu dēļ nav biedri organizācijās. Visi pieprasījumi, informācija un sarakste virzāma LNAK vēlēšanu komisijai, P. O. Box 285. Terminal „A", Toronto, Ont.

Iepriekšējā LNAK padomes sesijā pieņemtie statūtu grozījumi paredz, ka LNAK trimdas nodevu var kārtot arī caur savām organizācijām un tādā gadījumā tās organizācijas, kurām LNAK dalībnieku skaits sasniedz vismaz 50, var sūtīt LNAK padomē savus pārstāvjus, kas bauda visas padomes locekļa tiesības. Arī šinī ziņā vēršama uzmanība uz to, ka līdz šim atsaukušās jau 19 organizācijas ar kopsummā ap 1.000 dalībniekiem. No tām 10 jau ieguvušas tiesības sūtīt nākošā padomē savus pārstāvjus. Vislielāko rosību šai ziņā izrādījusi Hamiltonas DV nod. ar 143 LNAK dalībniekiem, Londonas latviešu kopa ar 113, Londonas DV nod. ar 86, Toronto latv. katoļu draudze ar 67, Toronto I ev. - lut. draudze ar 64, Toronto DV nod. ar 60, Bramptonas latviešu biedrība „Auseklis" ar 60, Toronto latv. jaunatnes pulciņš „Lāpa" ar 56, Latviešu politisko partiju birojs Kanadā ar 56 un Toronto Sv. Jāņa draudze ar 50, no kurām katra nākošā LNAK padomē varēs sūtīt pa pārstāvim. Bez tam kollektīvas LNAK trimdas kopības nodevas nokārtojušas Hamiltonas latviešu biedrība par 38 LNAK dalībniekiem, St. Katarīnes DV nod. par 28, Niagaras DV nod. par 27, Albertas DV nod. par 23, Kičeneras - Vaterlo latv. biedrība par 19, Kanadas latviešu mākslinieku kopa par 12, Dailamatnieku apvienība par 11, Bramptonas DV nod. par 7 un Norandas DV nod. par 3.

Organizācijas vēl var turpināt savu sarakstu papildināšanu, kā arī iesūtīt no jauna līdz vēlēšanu dienai, tā iegūstot tiesības saskaņā ar LNAK statūtu 11. pantu sūtīt padomē savus pārstāvjus. Līdz ar to jaunā LNAK padome sastāvēs no 30 tiešās vēlēšanās ievēlētiem padomes locekļiem un organizāciju pārstāvjiem, kuŗu skaits vēl pašreiz nav skaidri zināms, bet jau tagad var droši sacīt, ka jaunajā LNAK padomē būs vismaz 40 pilntiesīgu padomes locekļu.

ONTARIO SATIKSMES DROŠĪBAS PĀRVALDE IR JŪSU IESTĀDE.

Safety Council?

Satiksmes nelaimes gadījumus iespējams samazināt, uz stingrāko ievērojot Drošības pārvaldes norādījumus.

Daudzām Ontario provinces pašvaldībām ir vietējās pārvaldes. Rīkojumi un norādījumi, ko tās izdod, ikvienam respektējami, jo tie palīdz saglabāt cilvēku dzīvības.

Katrs pilsonis vai organizācija var aktīvi līdzdarboties tās vadībā. Pilnīga informācija un norādījumi „Kā organizēt un vadīt Satiksmes drošības pārvaldi" iesniedzami rakstveidā.

Ontario Safety League,
1170 Bay Street,
Toronto 5, Ontario.

Hon. Kelso Roberts,
Attorney General,
Parliament Buildings,
Toronto, Ontario.

LNAK

DARBS UN NODOMI

VEIC PRIEKŠDARBUS LNAK 4. PADOMES VĒLĒŠANĀM

Apstiprināti sešī kandidātu saraksti.

Kandidātu pieteikšana LNAK 4. padomes vēlēšanām, kas, kā zināms, notiks laikā no 17. līdz 24. februārim, izbeidzās 11. janvārī. Līdz minētam datumam vēlēšanu komisija saņēmusi sešus kandidātu sarakstus ar 53 kandidātiem kopskaitā, no kuŗiem vēlētājiem būs jāizrauga 30 padomes locekļi. Saņemšanas kārtībā ienākuši šādi pieteikumi:

LNAK darbinieku kandidātu saraksts:

1. Alberings Edgars, 2. Bukovskis Žanjs, 3. Lejiņš Jānis, 4. Matīsa Milda, 5. Ozols Haralds, 6. Pētersons Nikolajs, 7. Senkēviča - Ziemane Biruta, 8. Stašāns Aleksandrs, 9. Svenne Adolfs, 10. Štauvers Mārtiņš, 11. Tichovskis Heronīms, 12. Uiska Vilis, 13. Zālīte Ilona, 14. Bārs Jānis, 15. Breņķis Osvalds, 16 Grīslis Jānis, 17. Kalns Jānis, 18. Kronbergs Tālivaldis, 19. Ligers Jānis, 20. Pētersons Eduards, 21. Zoldners Nikolajs, 22. Upeslācis Viktors, 23. Priedītis Kārlis, 24. Kalniņš Rolands, 25. Andrejsons Hmārs, 26. Spurmanis Aleksandrs.

DV kandidātu saraksts:

1. Breikšs Jānis, 2. Celms Jānis, 3. Gailītis Jānis, 4. Līdums Laimons, 5. Putniņš Arnolds, 6. Purmalis Arnolds, 7. Sprūģis Aleksandrs, 8. Voitkus Arturs, 9. Zandersons Teodors, 10. Muižs Vitalis.

Hamiltonas latv. biedrības kandidātu saraksts:

1. Vilks Hermanis.

Bramptonas latviešu kandidātu saraksts:

1. Grodnis Jāzeps.

Londonas latviešu kandidātu saraksts:

1.Alksnis Rolfs, 2. Beitāns Arvids, 3. Dreimanis Aleksis, 4. Dreimanis Pēteris, 5. Epners Roberts, 6. Liepiņš Antons, 7. Mikelsons Voldemārs, 8. Rapa Heinrihs, 9. Ruģēns Ervins, 10. Vasariņš Pēteris, 11. Dr. Vasariņš Pāvils, 12. Brikmanis Guntars, 13. Banga Agris, 14. Mozga Staņislavs.

Latviešu katoļu kultūras centra kandidātu saraksts:

1. Čevers Benedikts.

Visi minētie kandidātu sarakšti iesūtīti paredzētā laikā un atbilst vēlēšanu komisijas noteikumiem, kādēļ vēlēšanu komisija tos apstiprināja savā 14. janvāra sēdē. Bez tam daži kandidāti savus pieteikumus bija iesūtījuši pēc noteiktā termiņa (11. janv.), ko vēlēšanu komisija nevarēja akceptēt.

CEĻA VĀRDI

Uzvar ne ārējie apstākļi, bet varoņa gars; tas apstākļus izlieto sev par labu.

*

Vara spēj salauzt mīļumu, bet nespēj to radīt; maigums spēj abus.

*

Kas guvis lielu laimi, tas prieku vairs neizrāda; kas nācis pie miera, tas var iet pasaules troksnī; kas tapis pilnīgs, tas to vairs nezina.

Rainis

*

Individuālās attieksmes pret Dievu lezīmē katrā cilvēkā reliģiju — un gandrīz vienmēr tā paliek noslēpums.

G. Hauptmans

Sporta APSKATS

LATVIEŠU SPORTA PADOMES TRIMDĀ PREZIDIJA INFORMĀCIJAS
LA PIELIKUMS LATVIEŠU SPORTISTIEM SVEŠUMĀ

JĀNIM KONRADAM PAREDZ MEDAĻAS ROMĀ

Mūsu rekordists Jānis Konrads neskumst, ka šajās olimpiskajās spēlēs viņš netika pie starta pasaules rekordistiem piesātinātā Austrālijas Olimpiskā izlasē. Taču nepieciešams viņš būtu bijis ikvienas citas valsts izlasē.

Jānis dzīvoja olimpiskajā ciemā, trenējās olimpiskajā peldētavā, kurā 400 m distancē sasniedza tikai vienu sekundi vājāku laika atzīmi nekā viņa šīs distances labākais sasniegums — 4:40,4 minūtes.

Pēc Olimpiskām spēlēm Sidnejas Benkstaunas peldētavā godinot Jaundienvidvelsas olimpiešus Konrada treneris D. Talbots slavēja Jāņa sasniegumus un izteica drošas cerības, ka Jānis Romā Austrālijai izcīnīs kādu no uzvaras medaļām. Atmiņai no 16. olimpiskajām spēlēm Jānis saņēma jauku balvu.

Jānis savā vecumā tiešām ir liels visas pasaules mērogā. Tā kā mums trūkst attiecīga salīdzinājuma pašu konkurencē, tad liekas, viņa spējas vēl īsti neesam novērtējuši. Taču tās redzēja daudzi citu valstu olimpiskie peldētāji un treneri.

Konrads ir savu sporta gaitu pašā sākumā, taču viņa rezultāti ir pārāk lieli, lai viņu uzskatītu par iesācēju. Jānim ir nākotne un visi ceļi atvērti uz pasaules rekordiem. Nav šaubu, ka pastāstot un ainot viņa neparasti prasmīgo [illegible] viņš spēs [illegible] lai tad viņš nestu mūsu krāsas.

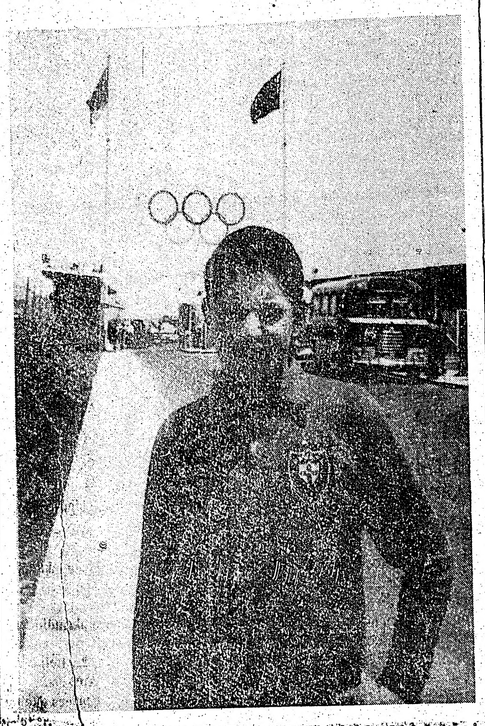

Jānis Konrads Melburnas olimpiskajā ciemā, kurā viņš dzīvoja un trenējās kopā ar pasaules labākiem atlētiem.

MŪSU LABĀKIE ASV

Lasītāji izrauga ASV latviešu labākos 1956. gada atlētus

ALA's Sporta un tiziskās audzināšanas birojs 1956. gada labāko ASV latviešu atlētu izraudzīšanu ar laikrakstu „Sporta Apskats" un „Laiks" vidūtājību nodod plašās lasītāju saimes vērtējumam. Savus labākos atlētus gadu no gada izrauga gandrīz ikviena valsts tāpat tielle dienas laikraksti un ziņu aģentūras. Šogad pirmo reizi tas tiek darīts arī ASV latv. sporta apjomā.

Daudziem lasītājiem varbūt neesot tuvāk informētiem par viena vai otra sportista krietnu sasniegumu, Sporta birojs no Sporta pārvalžu kandidātu nominācijām ir sastādījis izcilāko ASV latviešu sportistu sarakstu, ko ikviens vērtētājs tikpat labi var papildināt ar pēc viņa domām atzītu, bet sarakstā neesošu izcilus snieguma sportistu vārdu.

Iesūtīšanai vērtētāji var lietot zemāk minētā kandidātu saraksta formu, ievelkot krustiņu iepretim izvēlētā sportista, resp. sportistes vārdam un ierakstot savu vārdu un adresi. Vērtējuma zīmes iesūtamas ALA's Sporta biroja sekretāram — V. Vītolam, 1722 Memorial Ave., Philadelphia 4, Penn., USA, līdz 31. janvārim

Modris Pētersons	Uldis Znotēns
Jānis Plīsis	Kārlis Ārens
Arnolds Rops	
Edvīns Tums	Ilze Dērumā
Ivars Kauls	Astrīde Kaliņa
Imants Mežaraups	Mirdza Ozola

Vārds, uzvārds: .....

Adrese: .....

No 8 vīriešu kandidātiem, kā redzam, 4 nāk no vieglatlētu vidus. Modris Pētersons — Rietumu piekrastes pārstāvis ar savu sasniegumu 400 m barjerās — 54,8 sek. pēc 10-ciņu tabeles gūst 849 p., atstājot kā nākamo izcilāko snieguma autoru — mineapolieti Ivaru Kaulu — 200 m 22,5 sek. ar 835 p. kā ciešu sekotāju. Ivaram Kaulam pieder 1956. g. Ziemeļamerikas vieglatlētikas m/s 5 meistarnosaukumi — 100, 200 un 400 m, tāllēkšanā un 4 x 100 m stafetē. Bez tam Ivars ir arī viens no ASV latviešu basketbola meistarpieniekā — Mineapoles Starta panākumu kaldinātājiem un lielās Minesotas valsts universitātes amerikāņu futbola izlases kandidāts - stipendiāts.

Filadelfijas [illegible]mantam Mežaraupam pieder izcila veseļa metēja un diskobola gods, un ar savu sporta milestību viņš ir izcils piemērs jaunās paaudzes sportistiem. Viņa labākais veseļa raidījums pagājušajā sezonā — 48.46 m tam dod 795 p.

Kā ceturtais no vieglatlētu saimes labākā sportista godam kandidē milvokietis Jānis Plīsis. Viņa labākie sasniegumi lodē — 14,11 (781 p.), diskā 44,92 (774). Jānis Plīsis, neskatoties uz ilgiem vieglatlētikas laukumā pavadītiem gadiem vēl joprojām ir aktīvs sportistu vidū un līdz ar to teicama priekšzīme jaunatnei. Arnolds Rops (Klīvlenda) un Edvīns Tums (Čikāga) — abi „all - round" atlēti, par priekšzīmi sava kluba biedriem. Abi ir nevien aktīvi sportisti, bet arī organizatoriskā darba enerģiski veicēji.

Kārlis Ārens — mūsu bij. valstskomandas dalībnieks futbolā un basketbolā, arī šodien cienīgi spēj kandidēt uz izcilāko ASV latviešu sportista godu. Pazīstams vārds Ņujorkas futbola virslīgā, Ņujorkas sastādītās komandas dalībnieks un ASV latviešu futbola 1956. gada meistarvienības — Ņujorkas DV „mugurkauls".

Uldis Znotēns — aizvadītā gada ASV latviešu labākā basketbolista trofejas — Imanta Štāla piemiņas kausa — ieguvējs, blākus Ivaram Kaulam pārstāv pašu jaunāko sporta paaudzi un — basketbolu — nozari, kas ASV latviešu sportā ieņem redzamāko vietu.

Sieviešu sporta pārstāves — Ilze Dērumа (Riet. piekr.) pieder mūsu vieglatlētikas sporta talantiem (60 m — 8,4 sek.). Tikai 15 gadus vecā Astrīda Kaliņa bija Saginavas sieviešu volejbola sešniekā, izcīnot Vidējo valstu meistarnosaukumu 1953. gadā un 1. ASV meistarnosaukumu 1954. gadā Mineāpolē.

Mirdza Ozola — 1956. gada ASV jaunās meistarvienības Filadelfijas sp. kluba kapteine un izcilākā spēlētāja reprezentē Latvijas laika sieviešu sporta sniegumu un tradīcijas, kā paraugu jaunai sportistu saimei rādot ne vien savas privātās dzīves sasniegumā — zobārstniecības doktora diplomā, bet arī ar savām spējām sporta laukumā. enerģiju un nopietnību treniņā un sporta organizācijas darbā.

Vērtējumā var piedalīties ikviens sporta interesents ASV un citās zemēs.

PAŠU MĀJU ‚OLIMPIEŠI'

Interesants salīdzinājums ar olimpisku nokrāsu vieglatlētikā

1956. gada olimpiskās spēles Melburnā noslēdzās ar Starptautiskās olimpiskās komitejas (IOC) prezidenta amerikāņa Everija Brandedža vēstījumu pasaules jaunatnei atsaukties olimpiskās lāpas aicinājumam pēc 4 gadiem, 1960. gada olimpiskās spēlēs Romā, Italijā.

Tīri fantastiskie rezultāti un rekordu labojumi, politiskās disonances un ASV un Pad. Savienības „skriešanās" pēc zelta medaļas neoficiālajā nāciju vērtējumā iezīmēja aizvadītās spēles.

Atgriezīsimies pie mūsu pašu „olimpiešiem", ne tiem, kuŗi zem Pad. Savienības un Austrālijas karogiem cīnījās par zelta, sudraba un bronzas medaļām Melburnā, bet pie tiem latviešu atlētiem brīvajā pasaulē, kas, gadam noslēdzoties, savu īpatnēju „olimpiādi" mazam salīdzinājumam var izvest vienīgi uz papīra. To gan varam attiecināt tikai uz vieglatlētiku, vienīgo individuālā snieguma sporta nozari, kuŗā rezultāti vērojami konkrētās mēra un laika salīdzinājuma iedaļās.

VĪRIEŠU SACENSĪBĀS DOMINĒ ASV PĀRSTĀVJI

Ja ievērojam vieglatlētu labāko sasniegumu sarakstu aizvadītā gadā, un vērtējot 1 vietu ar punktiem, 2. —, 3. — 4 ptt., izvedam valstu vērtējumu starp ASV, Kanadas un pārējo zemju vieglatlētu apvienoto vienību, tad redzam, ka vīriešu disciplīnās „amerikāņi" pievāc 15 zelta, 10 sudraba un 8 bronzas medaļas, jeb, pēc punktiem rēķinot, nostājas 1. vietā ar punktiem. 2. vietā ar 82 punktiem ierindojas „apvienotās nācijas" — Austrālija, Anglija, Zviedrija, Vācija un Čīle — pārspējot „kanadiešus" par 4 punktiem, kaut vērtējot tikai pa valstīm — „kanadieši", protams, pievāc nākamo lielāko medaļu skaitu — 1 zelta, 4 sudraba un 5 bronzas; Anglija — 2 zelta, 1 sudraba un 3 bronzas; Austrālija — 2 zelta; Čīle — 1 zelta, 1 sudraba, un Vācija 2 sudraba.

ASV iekšzemes valstu starpā līdzīga vērtējuma gadījumā Vidējās valstis visai pārliecinoši pieveic Austrumu un Rietumu piekrastu vieglatlētu sastādīto — 93:74.

„KANADIETES" PĀRĀKĀS SIEVIEŠU DISCIPLĪNĀS

Tikpat izteikti, cik vīriešu disciplīnās dominē ASV vieglatlēti, sieviešu disciplīnās savukārt izteicās Kanadas sieviešu pārākums. Ar 5 zelta, 5 sudraba un 4 bronzas medaļām „kanadietes" savāc 79 punktus, atstājot 2. v. „austrālietes" ar 3 zelta, 1 sudraba un 2 bronzas, resp. 50 punktiem, bet 3. v. „amerikānietes" — 2 sudraba un 2 bronzas. (I. Dērmane, Dz. Pastniece, V Sorēna un 4 x 60 m stafetē).

ASV PĀRĀKUMS ARĪ KOPVĒRTĒJUMĀ

Vērtējot vīriešu un sieviešu sasniegumus kopīgi, ASV ar 180 p. ir pirmā vietā, 2. Kanada — 161 p. un 3. pārējās zemes — 136 p.

Kā redzam, līdzīgi starptautiskajai pasaules klases vieglatlētu situācijai, arī mūsu konkurencē ASV latviešu jaunie sportisti atspoguļo amerikāņu varenumu vieglatlētikas sportā, kurpretim līdzīgi amerikānietēm arī starp jaunajām latviešu meitenēm trūkst interese šajā sporta veidā. Pēc aizvadītā lielā notikuma — olimpiskām spēlēm Melburnā, varam cerēt, ka vieglatlētikā liela rosme un līdz ar to arī panākumi neizpaliks Austrālijas latviešu turpmākajā sporta dzīvē. Kanadas latviešu vieglatlētu sasniegumiem līdzi iet jautājums: kur paliek veco sportistu gaitu turpinātāji?

Uz redzēšanos nākamās sezonas sacīkstēs zaļajā vieglatlētikas stadionā! Lai 1957. gads būtu liela progresa nesējs šajā sporta veidā.

DESMIT LABĀKIE 1956 GADĀ

Svešumā aizritējušas jau 12 vieglatlētikas sezonas, un 12 reižu mūsu sporta prese, jaunam gadam sākoties, publicējusi 10 labāko sarakstu. Pēc atslābuma, kas valdīja izceļojot no Vācijas uz aizjūras zemēm, mūsu vieglatlētikas dzīve ir patīkami stabilizējusies un augusi. Sevišķi tas sakāms par pāris pēdējiem gadiem, kad laukumā gaitas sākuši daudzi jauni atlēti, sev līdz nesot patīkamus rezultātus. Tomēr mūsu skaits ir par mazu, lai varētu rasties kupla izlase ar izciliem rezultātiem, un bieži vien pirmais desmits izskatās pabāls. Ir pietrūkusi konkurence un sacensības, kas ir divi no pamatnoteikumiem, lai rezultāti augtu. Mēs dzīvojam pārāk izklaidus, un mazie vieglatlētu pulciņi nevar savās mājās radīt pietiekošu konkurenci ne arī sacīkšu atmosfairu.

Kaut gan vieglatlētu mums tikai krietna sauja, rezultātu kopošana un vākšana prasījusi milzu darbu. Ir iespējams, ka dažs labs sasniegums palicis ārpus mūsu sniegtām skaitļu rindām, tāpēc būsim pateicīgi par visiem papildinājumiem un labojumiem.

Sprinta distances un 800 m skrējiens rāda pilnīgi olimpisku ainu: visur pirmajās vietās mūsu ASV atlēti. Mineapolietis Ivars Kauls, sietlietis Modris Pētersons un losandželosietis Agris Agrums, kuŗu rezultāti mūsu statistikā ietilpināti pirmo gadu, ir skrējēji ar nākotni. Modra Pētersona speciāldisciplīnas ir barjērskrējieni, taču arī viņa veikumi gludajā ceļā ir ievērojami. Pagājušajā gadā labāko Modris sasniedza grūtajā 400 m distancē, to skrienot 50,0 sek. laikā. Neapšaubāms talants ir Agris Agrums, par kuŗu, šķiet, vēl daudz dzirdēsim. Ivars Kauls, kuŗa īstās „mīlestības" ir amerikāņu futbols un basketbols, vieglatlētikai nav īpaši pievērsies, tāpēc viņa sasniegumi uzskatāmi par sevišķi krietniem. Juris Vāgners (Sietla) un Ilmārs Rītiņš (Filadelfija) ir jauni talanti ar labām nākotnes izredzēm. To pašu var teikt par kanadieti Valdi Priediti (Toronto), kas vieglatlētu gaitas sāka savā kanadiešu skolā, latviešu sacensībās pirmo reizi piedalījās pag. vasarā, sasniedza jaunus Kanadas latviešu rekordus un ieguva visas labu ātrumu. Nebūs pārsteigums, ja Atis nākošā vasarā pārspēs Valža Teteŗa šīs distances rekordu — 1:56,9 min. Teteris, kas pag. vasašā jutās saguris, vairs neaizsniedza agrāko gadu gatavību.

ĀTRO KĀJU ĪPAŠNIEKI

Kanadas latviešu vieglatlētu saimes medaļitas simpatijas.

Sprinteŗu rezultātu caurmēru samazina talantīgā Aivara Baumaņa, P. Kalniņa un K. Kampes (visi ASV) iztrūkums. Baumanis, kas sasniedza ļoti labus rezultātus iepriekšējā gadā, atrodas ASV bruņotos spēkos un par viņa gaitām trūkst ziņu. Tāpat 100 un 200 m pirmajos desmitniekos nav ātrā upsaliešu Oresta Stradalova vārda. Liekas, viņam nav bijušas sacensību iespējas, tāpat arī daudziem citiem no Zviedrijas plašās vieglatlētu saimes. Zviedrijā vienīgās plašās sacensības pag. gadā bija latviešu meistarsacīkstes, bet, vienas sacensības ir par maz, lai sasniegtu labus rezultātus.

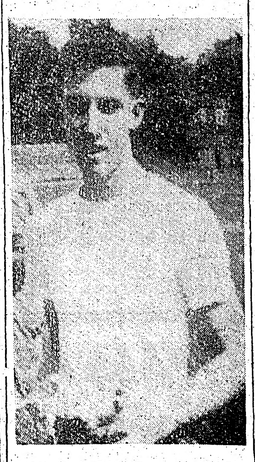

Valdis Prieditis (Toronto) pagājušajā vasarā bija ātrākais latviešu sprinteris Kanadā.

Modriss Pētersons (Sietla) sporta draugus pārsteidza ar krietniem rezultātiem 400 un 800 m distancēs.

Pēc ilgiem laikiem mūsu sporta vēsturē svešumā 3 skrējēji veikuši 800 m distanci zem 2 minūšu laika robežas. Visi trīs ir Sietlas sportisti. Labākais — Atis Pētersons — kas pēc atgriešanās no kara dienesta atkal atsācis pārtrauktās studijas Losandželosā, kur piedalīsies arī vieglatlētikas sacensībās. Rezultātu šajā distancē vēl, šķiet, uzlabos J. Vāgners. M. Pētersona rezultāts liecina par krietnu iztura rības krājumu, kas apvienots ar

10. K. Pāvasars (Kan.) 24,6
Caurmērs 23,69 sek.
Caurmērs 1955. gadā 24,80 sek.

400 M SKRĒJIENS

1. M. Pētersons (ASV)	**50,0**
2. A. Agrums (ASV)	**51,0 y**
3. I. Rītiņš (ASV)	**52,4 y**
J. Vāgners (ASV)	52,4 y
I. Kauls (ASV)	52,4
6. J. Steinbergs (ASV)	**54,1 y**
7. K. Virkavs (Kan.)	**54,7**
8. V. Priedītis (Kan.)	**54,8**
9. V. Teteris (Kan.)	**55,6**
10. M Kučers (Austr.)	**56,2**

Caurmērs 53,35

Caurmērs 1955. gadā 56,47 sek.

800 M SKRĒJIENS

1. A. Pētersons (ASV)	**1:57,5 y**
2. M. Pētersons (ASV)	**1:58,3**
3. J. Vāgners (ASV)	**1:59,2 y**
4 K. Virkavs (Kan.)	**2:07,0**
5. K. Upenieks (ASV)	**2:08,0**

O. Stradalovs ir ātrākais latvietis Zviedrijā. Zēļ, ka viņam neizdevās atkārtot iepriekšējo gadu rezultātus.

6. V. Teteris (Kan.)	**2:09,8**
7. A. Agrums (ASV)	**2:10,0 y**
8. I. Grandiņš (Austr.)	**2:10,8**
9. I. Bremze (ASV)	**2:13,0 y**
10. E. Gremze (Kan.)	**2:14,9**

Caurmērs 2:05.35 min.
Caurmērs 1955. gadā 2:06,62 min.
y — minētais rezultāts sasniegts jaunu distancē.

(Turpinājums sekos)

100 M SKRĒJIENS

1. I. Kauls (ASV)	**11,2**
M. Pētersons (ASV)	**11,2**
A. Agrums (ASV)	**11,2**
4. V. Priedītis (Kan.)	**11,5**
5. K. Pavasars (Kan.)	**11,7**
J. Manes (Austr.)	**11,7**
7. T. Kauls (ASV)	**11,8**
8. J. Rumbēns (Austr.)	**11,9**
9. H. Mastiņš (Vāc.)	**12,0**
A. Misiņš (Austr.)	**12,0**
V. Koškins (Austr.)	**12,0**

Caurmērs 11,62 sek.
Caurmērs 1955. g. 11,58 sek.

200 M SKRĒJIENS

1. I. Kauls (ASV	**22,5**
2. M. Pētersons (ASV)	**22,8**
3. A. Agrums (ASV)	**22,9 y**
4. J. Rītiņš (ASV)	**23,7 y**
J. Vāgners (ASV)	**23,7 y**
6. V. Priedītis (Kan.)	**23,9**
7. J. Laipenieks (Čīle)	**24,0**
8. T. Kauls (ASV)	**24,3**
9. V. Teteris (Kan.)	**24,5**

JAU 1200 DOLARU!

Sporta labvēļu kartīšu akcija dod panākumus

„Ja esit iecerējuši tik plašu un nozīmīgu darbu, kā Latviešu sporta vēstures sakopošanu, tad savu ārtavu dodu labprāt." raksta kāds sporta labvēlis, piesūtot savu ziedojumu par saņemto LSPT Prezidija sporta labvēļa kartiņu. Kopš šīs akcijas sākuma Prezidijs saņēmis simtiem vēstuļu un gandrīz katrā bijuši atrodami atzinīgi vārdi par latviešu sporta organizāciju nozīmi svešumā, kas veikušas daudz laba jaunatnes audzināšanā.

Akcija ASV un Kanadā tuvojas nobeigumam, taču paies vēl zināms laiks, kopš pienāks pārskati no aizjūras zemēm, lai varētu publicēt galīgos pasākuma rezultātus.

Kopš pēdējā pārskata LSPT Prezidijs ar pateicību kvitē sekojošu sporta labvēļu ziedojumus:

A. Salnieks $5,00, U. Akmentiņs 2, M. Vāgners 1, plkv. Alb. Liepiņš 2, I. Kalve 2, J. Vanags, 1, O. Lagzdiņš 1, H. Kupsis 1, J. Peniķis 1, V. Rudmanis 2, K. Ludeks 1, J. Plīsis 2, J. Grinbergs 1, K. Kupcis 1, A. Balode 1, A. Raubena 1, J. Eglīte 1, A. Birnbaums 1, O. Joseps 1, A. Bāliņš 1,50, J. A. Laiviņš 2, A. Paeglis 1, A. Liepnieks 2, J. Misa 1, J. Lipiņš $,50, V. Kalniņš $,50, J. Silenieks 1,50, A. Ratfelders 2, Z. Ozols 1, K. Kalniņš 1, J. Sobolevskis 2, L. Korsaks 1, A. Grasmanis 1.

Kopā ar iepr. ziedojumiem — $1.205,00.

CĪŅAS PAR MEISTARTITULIEM

Toronto latviešu vienības kanadiešu meistarībās

BEZ IZCILIEM PANĀKUMIEM BASKETBOLĀ

Kanadas latviešu basketbola meistarības izcīņas otrās kārtas spēles vēl nav sākušās, Taču Toronto basketbolisti turpinājuši piedalīties kanadiešu līgu spēlēs.

Toronto LSK vienība (Kazāks, Ploriņš, Pērkons, Māsītis, Krūmiņš, Circenis, Simsons, J. Ozoliņš un Šilders), kas, spēlējot pilsētas Intermediate Metro A līgā, sezonas ievadījumā guva vienu uzvaru pēc otras, pēdējās cīņās zaudējusi divas reizes — pagarinājumā ar 65:67 kanadiešu Bnai Brith un. ar 53:56 kanadiešu Regents Taču piecniekam drošas izredzes piedalīties finālspēlēs un cīnīties vismaz par trešo vietu.

Bathurst–College Community līgas cīņās neveicas arī Toronto DV spēcīgam piecniekam, kas pēdējā spēlē zaudēja kanadiešu Mustangs 67:87. Blakus izcilam grozu guvējam Andrejam Richteram, arvien lielāku Toronto basketbola publikas uzmanību sāk saistīt 6 ar pus pēdu garais Ivars Timbers, pašlaik DV otrs labākais grozu guvējs. Spēlējot savas vidusskolas izlases centra uzbrucēju postenī, Ivars kādā vidusskolu meistarības spēlē savam piecniekam ieguva 38 punktus.

Draudzības spēlē sacentās Toronto LSK un YMCA's jaunatnes vienības, ar 39:33 uzvarot pirmiem. TLSK veiksmīgākais spēlētājs bija Grinbergs, kas arī ieguva 14 punktus. Dreimanis 9, U. Kalniņš 8, Simanovskis un Šebrants pa 4, E. Kalniņš 0, YMCA — Ozoliņš 10, Ezers 9, Atrēns 8, Griķis 6, Pone 0.

DAUDZ SPĒĻU VOLEJBOLĀ

Cīņas turpinās Toronto volejbola meistrības izcīņās daudzajās līgās. Sieviešu senioru līgā Hamiltonas Sparta, kas šajā sezonā vēl nav nopietni sagatavojusies, ar 0: 2 zaudēja pirmās cīņas Torontо LSK A un B sešniekiem. TLSK A. vienībā spēlē — Apene, Ādmine, Griķe, Lēvalde, Ķirša, Marinko–Kāpostiņa un Zālamane, bet B sešniekā Brasliņa, Beķere, Jirgensone, Ozoliņa, Ploriņa, Skujiņa un Viškere. Vīriešu sacensībās TLSK senioru līgā spēlējošā vienība (A. un G. Alberti, Cinis, Ernstons, Krūmiņš un Skujiņš) zaudēja spēcīgajām igauņu YMCA's komplektējumam 0:2.

VIDUVĒJI SASNIEGUMI GALDA TENISĀ

Toronto galda tenisa meistarībā pabeigta pirmā spēļu kārta. 1. līgā, aiz vācu Olimpijas un čechu Sokoliem, trešā vietā ir Toronto LSK vienība — Žulps, Eichvalds, Kūlītis, Jaunzems, Kuga un Paukšēns. TLSK vienība (Z. Veilands, Bundža, Zaķis, Teteris, Orste) trešā vietā ir arī 2. līgā, kamēr tajā pašā līgā spēlējošais TLSK B sastāvs ir pēdējā vietā. 3. līgā spēlējošā TLSK vienība ir pirmajā, bet 4. līgā, kur TLSK pārstāv tikai jaunatnes galda tenisisti, vienība ir priekšpēdējā vietā.

Februārī sāksies Vidējo valstu meistarības spēles

(C) ASV Vidējo valstu sportisti priekšspēles 1957. gada meistarības izcīņai basketbolā un vīriešu un sieviešu volejbolā sāks februāŗa beigās ar kuplu vienību skaitu, kas pārspēj iepriekšējos gados redzēto aktīvitāti.

Basketbola meistarības izcīņā piedalīšanos pieteikušas 10 vienības, kas, tāpat kā volejbola sešnieki, iedalītas austrumu un rietumu apakšapgabalos, labākām vienībām sacīkstēs finālā par vidējo valstu meistargodu. Austrumu apakšapgabalā šogad spēlēs Kalamazū Imanta, Klīvlendas Stars, Deitonas Rīga, Grand Rapidu LB un Detroitas - Saginavas piecnieki, bet rietumu apakšapgabalā sacentīsies Mineapoles Starts, Milvoku Auseklis, Indianapoles LB un divas Čigākas DV vienības.

Vīriešu volejbola meistarības izcīņā piedalās 12 vienības: Kalamazū Imanta, Klīvlendas Stars, Detroitas DV, Saginavas LK un Grand Rapidu LB austrumu apakšapgabalā, bet rietumu — Linkolnas Tālava, Milvoku Auseklis, Mineapole, Čikāgas LB, Dimoina un divas Indiānāpoles vienības.

Interese ievērojami vairojusies par sieviešu volejbolu. Tās rezultātā par Vidējo valstu meistarnosaukumu cīnīsies 9 vienības — Saginavas LK, Klīvlendas Stars un Kalamazū Imanta rietumu apakšapgabalā, un Linkolnas Tālava, Mineapole, Indiānāpoles LB, Milvoku Auseklis un divi Čikāgas sešnieki rietumos.

NO OLIMPISKĀM ZELTA MEDAĻĀM LĪDZ FILMAI

Par 3 zelta medaļu ieguvēju 1956. gada ziemas olimpiskās spēlēs — izskatīgo austrieti Tnniju Sailleru — dzīvu interesi izrādījušas vācu filmu sabiedrības. Tonijs jau veicis mēģinājuma uzņēmumus filmai Debesis bez zvaigznēm. Taču viņš nedomā slēpēšanai teikt ardievas.

3. FEBRUĀRĪ LIELAIS SALIDOJUMS

Aukstuma vilnis beidzot pārvilcis ar ledus kārtu visus latviešu makšķernieku iecienītākos ezerus. Tomēr Simko ezerā „tas īstais" zivju ķeršanas laiks vēl neesot pienācis, un daudzi makšķernieki, pamatīgi izsalušies, pārbrauca mājās ar pāris asarīšiem somā. Veci „speci" apgalvo, ka tūliņ, kad laiks drusku atlaidīsies, arī Simko ezerā zivis ķeksoties „kā trakas, kaut vai uz baltas krekla pogas, vai polu krakovdesas." Ja baigā aukstuma dēļ Simko ezerā zivis vēl uzturas nezināmās paslēptuvēs, tad Ķočinčinga ezerā asari, ezera siļķes, baltzivis un arī pa retai līdakai drīz vien ķeras pie mūsu vīru vizuļiem.

Lai paglābtu zemnulles temperatūrā un skaudrajā vējā savu kailo dzīvību, daudzi latviešu makšķernieki bija sagērbušies trijās un četrās drēbju kārtās. Daži ziņkārgi kanadieši iedrošinājās tuvoties svešā mēlē runājošiem ietuntuļotajiem vīriem un jautāt: „No kurienes jūs nākat?" Kāds kanadiešu večuks, saņemdams atbildi „No Latvijas", drūmi pie sevis noteicis: „Tā jau es domāju — ungāru bēgļi, citādi jau nemaz nevar būt. Svētdienā baznīcas laikā makšķerē zivis, ko pat Īrids neēstu!"

Ja iepriekšējā nedēļā kā vienu no sekmīgākajiem zemledus makšķerniekiem pieminējām V. Bošu, tad J. Henša personā viņam rādies nopietns sāncensis. Tāpat labus lomus, kaut vēl neesot īstā formā, vilcis H. Stefanijs, J. Bibla turpat Končičinga ezerā izvilka pāri par 4 mārc. smagu līdaku. Lielākais līdaku speciālists ar 8 līdakām (5 vienā dienā!), tomēr ir Arn. Bērziņš. Kā jau iepriekš atzīmējām, līdakas ziemā ķeras seklās vietās. Tāpat sekluma, biezi pie paša ledus, ēsmu ņem ezera siļķes. **Šīs siļķes lūdzi nevien daži latviešu makšķernieki, bet arī kanadieši sajauc ar baltzivi (whitefish). Baltzivij mute ir apaļa kā karpai.**

Lai noskaidrotu, kas ir sekmīgākie šīs ziemas zemledus makšķernieki, Latviešu [illegible] **makšķernieku klubs 3. februārī pie Orīlijas uz tā paša iecienītā Končičinga ezera rīko atklātas žibulēšanas sacensības. Trīs sekmīgākie makšķernieki saņems vērtīgas balvas. Sekmes šogad vērtēs pēc sacensību laikā noķerto zivju kopsvara, būs arī pārsteiguma balvas par lielāko un vērtīgāko zivi. Visi makšķernieki, kas vēlēsies šajās sacensībās piedalīties, lūgti pieteikties pie H. Stefanija, Toronto, tālr. RO 7-5919.** Kluba valde vēlas, lai sacensībās piedalītos iespējami lielāks dalībnieku skaits, tādēļ rūpēsies, lai arī tie makšķernieki, kam nav sava satiksmes līdzekļa, varētu nokļūt sacensību vietā. Pieteicoties sacensībām, lūgums, paziņot, vai ir nodrošinātas transporta iespējas un ar ko kopā ir paredzēta izbraukšana.

Ir zināms, ka daudzi pēdējā laikā no Anglijas un citām zemēm Kanadā ieceļojošie tautieši labprāt piedalītos makšķerēšanas izbraukumos, bet satiksmes līdzekļu un — galvenais — pazīšanās trūkuma dēļ ir bijuši spiesti palikt mājā. Kluba biedri ir gatavi nākt talkā.

„ZAĶU BALLE" DEVUSI PRĀVU ATLIKUMU

LMM kluba tradicionālā „Zaķu balle" šogad bija pulcinājusi pilnu zāli viesu. Tie mielojās pie mednieku sagādātajiem cepešiem un citiem gardumiem līdz vēlai nakts stundai. Izlozē galvenos laimestus savā īpašumā ieguva P. Tillings un A. Dīzenbachs. Kluba valde pateicas visiem apmeklētājiem, kā arī kluba biedriem, kas ar saviem ziedojumiem vai darbu sekmējuši vakara labo izdošanos. Sevišķi kluba valde pateicas energiskajām dāmām: R. Vaives, L. Ozoliņa, E. Miķelsona, O. Kauliņa un A. Dīzenbacha kundzēm, bez kuru atbalsta un pašaizliedzīgā darba sarīkojuma sekmīgā izdošanās nebūtu iedomājama.

[illegible] kases pārskats par sarīkojumu devis prāvu [illegible] umu, ko izlietos kluba mērķu [illegible] nāšanai.

AI[illegible]A INŽENIERIS BEBRIS

Ja [illegible] mada tiks pie sava [illegible] oga, tad nebūtu jā[illegible] karoga centrā atrastos [illegible] attēls. Bebra strādīguma un [illegible] ības dēļ kanadieši jau kopš gadiem viņa attēlu uzskata par nacionālo emblēmu. Tās bija vērtīgās bebru ādas, kuru dēļ drošsirdīgi vīri ziedoja savas dzīvības, lai iespiestos iedzimtajiem piederošā territorijā un civilizētu bezgalā lielo zemi no Atlantijas līdz Klusajam okeanam. Vēl pirms 300 gadiem bebra ādas Kanadā lietoja naudas vietā kā maksājuma līdzekli. Bebri bija pati pirmā Kanadas zemes bagātība, ko sāka izmantot, un ik gadus tūkstošiem bebru ādas celojа uz Lielbritaniju. Bebru celtajiem aizsprostiem bija ārkārtīgi liela nozīme lauksaimniecībai izmantojamas auglīgas zemes radīšanā.

Kanadiešiem ir sakāmvārds „Strādīgs kā bebris". Arī Latvijā bija ievestas vairākas bebru dzimtas, centīgie dzīvnieki ātri aklimatizējās, un Kurzemē bija vairākas prāvas bebru kolonijas. Ir tikai grūti saprast, kādēļ mūsu zemē bebra vārds īsā laikā bija paspējis iegūt nievājoša vārda nozīmi. Kur gan varētu izskaidrot, kāpēc par neveiklu vai citādi neizdevušos mēdza teikt: „Nu, tas jau ir īsts bebris."

Bebris ir ūdens dzīvnieks, kas pieaudzis sasniedz no 40 līdz 60 mārciņu svarā. Pakaļkājas bebrim ir līdzīgas pīlei — plezna ir savienota ar peldplēvi. Plakanā, kaili zvīņainā aste bebrim noder kermeņa atbalstam un izpilda stūres uzdevumu peldot ūdenī. Bebri dzīvo kolonijās. Vasarā tie daudz ceļo, bet vēlā rudenī un ziemas sākumā apvienojas atsevišķās ģimeņu grupās. Pārošanās laiks ir no marta līdz jūnijam. Gadu veciem bebriem ir tikai viens pirmdzimtais, un tad ģimenes pieaugums ir no 4 līdz 6 bebrēni gadā.

Koku miza ir galvenā bebru barība, lai gan vasarā tie ēd arī ūdens augu kātus, augļus un sēklas. Lai pārciestu bargās ziemas un pasargātos no saviem ienaidniekiem, bebri būvē īpatnējus mājokļus upju krastmalās, salās, vai pašu radītās mākslīgās salās. Bebru mājokļa ieeja un izeja vienmēr atrodas zem ūdens līmeņa, bet pats dzīvoklis ir sausa ligzda, kas no ārienes izskatās kā liela sanestu baļķu, zaru un velēnu kaudze. Dažreiz ārpusē ligzdu sedzošo materiālu kaudzes lielums sasniedz līdz 40 pēdas diametrā. Šāds liels dzīvoklis kalpo vairākām bebru ģimenēm. Vienģimenes bebru „bangalo" ir ārpusē no 8 līdz 10 pēdām diametrā. Lai turētu mājas durvis slēgtas nelūgtiem ciemiņiem, bebri būvē aizsprostus, kuros ūdens līmeni uztur pastāvīgi vēlamā augstumā — tā, lai ieeja mājā būtu pāris pēdas zem ūdens līmeņa. Drusku augstāk ir dzīvojamā istaba. Mājoklim nav logu, zemūdens tuneļi ir durvju vietā, bet vēdināšana notiek caur jumtu, jo tur baļķi, zari un velēnas iebūvētas tā, ka gaiss var iekļūt tālā.

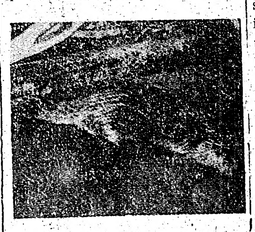

Inženieris bebris dodas darbā.

Bebra asajiem zobiem nogāzt 10 collu koku nav grūts uzdevums. **Aplams ir uzskats, ka bebri var noteikti aprēķināt nogāžamo koku krišanas virzienu.** Ūdens malā koku zari ir vairāk gaismas resp. atklātā ūdens virzienā. Dabīgi, ka upmalas koki krīt parasti virzienā uz ūdeni. Lielākus kokus bebri „sazāģē" 8 līdz 10 pēdu garos baļķos, kurus tad nopludina vajadzīgajā aizsprosta celšanas vietā. Aizsprosta celšanai bebri lieto ne vien kokus, bet arī akmeņus un velēnas. Bebru celtie aizsprosti dažreiz appludina tikai pāris akrus, bet citreiz appludinātais rajons sasniedz vairāk simtu, pat tūkstošiem akru. Kur aizsprosti ir nevēlami, farmeri mēdz izlikt „bebru biedekļus" — koku ar zvārguļiem un piesietām vecām konservu bundžām, lai aizbaidītu kādu nelūgtu bebru ģimeni. Bet parasti jau nākošā dienā bebri izlikto biedēkli ir iebūvējuši savā aizsprostā. Jāatzīmē, ka uzcelto aizsprostu bebri uztur priekšzīmīgā kārtībā un vienmēr nekavējoties izlabo mazākos postījumus.

Kad bebru barībai nepieciešamais kokmateriāls ir „izstrādāts", bebri pārceļo uz citu dzīves vietu. Vecais aizsprosts, atstāts bez aizbaino inženieru uzraudzības, jau pirmajos plūdos izskalojas. Ūdens līmenim nokrītoties atklājas jauna, ārkārtīgi auglīga zemes platība, jo bebru saimniecības laikā aizsprosta upes dibenā nogulsnēs uzkrājusies viskabākā lapu trūdu zeme.

Bebru ādas vienmēr ir bijušas vienas no visdārgākajām. Vēl šodien viena bebrāda maksā vairāk kā $70,–.

Kopš gadu simtiem līdz pat šodienai bebra iekšās atrodošajam dziedzerim pieraksta brīnumdziedniecības līdzekļa spējas. Šī dziedzera sulu indiāņi lietoja pret galvas sāpēm, kritamo kaiti, tuberkulozi un trakumu, bet baltais cilvēks vēl šodien šo dziedzeri lieto kā piedevu pie sevišķi dārgiem smaržūdeņiem.

EGILS DANIELSENS -

NORVĒĢU ŠĶĒPA MEŠANAS BRĪNUMS

Kad pirms 7 gadiem Norvēģijas rekordists un meistars šķēpa mešanā Ods Melums paziņoja, ka sacīkstēs vairs nepiedalīsies, norvēģu laikrakstos parādījās satraukuma pilni raksti. Uz jautājumu, kas tad aizstāvēs Norvēģijas krāsas starptautiskajās sacīkstēs, Melums atbildēja, ka viņam padomā kāds zēns, kas drīz pārspēšot ne vien viņu, bet arī daudzus citus.

Toreiz maz bija tādu, kas noticēja Meluma vārdiem. Bet drīz vien viņa rekords — 69,08 m tiešām tika pārspēts. Pirmo reizi sporta vēsturē norvēģu sportista mestais šķēps aizlidoja pāri 70 m līnijai. Pēc tam Norvēģijas rekords tika uzlabots uz 83,57, bet Melburnas olimpiskajās spēlēs uz 85,71 m. Tas reizē ir arī jauns pasaules rekords. Visus šos lieliskos sasniegumus uzrādījis viens pats sportists — Egils Danielsens, par kuru bija runājis Ods Melums.

Jau bērnības gados Egils aizrāvies ar mešanu disciplīnām, sevišķi labus panākumus gūstot bumbiņas sviešanā, kas parasti ietilpināta skolu sacīkstēs Norvēģijā. Šajā sporta veidā Egils bija nepārspējams. Jau 14 gadu vecumā viņš raidīja mazo bumbiņu tālāk par 100 metriem. 1949. gadā Hamarā dzīvojošo zēnu ievēroja rekordists Melums. Viņš uzaicināja Egilu uzsākt nopietnus treniņus, izraugoties par viņa speciālitāti šķēpa mešanu. „Ja gribi kļūt par īstu metēju, netaupi spēkus treniņos," pamācīja Melums.

Egils viņam paklausīja. Viņš trenējās līdz pagurumam — cēla svaru stieni, skrēja, lēca, meta šķēpu, kamēr roka klausīja. Jaunais sportists strauji progresēja. Bet tad, tas bija 1951. gadā, iestājās reakcija — lielā slodze mebija pa spēkam 16-gadīgajam jaunekļim. Ārstu spriedums bija nepielūdzams — Danielsenam noliedza mest šķēpu uz visiem laikiem . . .

Turpmākie notikumi tomēr pierādīja, kādas lielas spēka rezerves ir jaunajam sportistam. Pēc vienas gada pārtraukuma viņš atkal piedalījās sacīkstēs un pārspēja Meluma rekordu, aizmetot šķēpu pāri 70 metru līnijai.

Sevišķi nopietni Danielsens gatavojās aizvadītā vasarā, cerot nokļūt Melburnā.

Ziemā apmēram 2 mēnešus viņš trenējās katru dienu, lielu uzmanību pievēršot ātruma izkopšanai. Viņš centās panākt, lai 100 metrus varētu noskriet 11,5 sekundēs. Līdztekus ātruma apgūšanai, viņš nodarbojās ar spēka vingrojumiem — cēla stieni, grūda lodi, meta disku. Visu ziemu viņš meta arī šķēpu, izdarot 60—100 metienu nedēļā.

Vasaras sākumā Danielsens treniņu slodzi ievērojami palielināja. Norvēģu laikraksti tad ziņoja, ka viņš metot šķēpu katru vakaru apmēram 100 reižu, galveno uzmanību veltot nevis rezultātam, bet ganpareizam mešanas stilam. Bez tam viņš grūda lodi (5 kg), lai stiprinātu pirkstus, un meta 10 kg smagu dzelzs nūju, lai izkoptu asumu izmetienā. Spēka vingrojumus viņš nepārtrauca arī sacīkšu periodā.

Danielsena rezultāti strauji auga. Jau pirmajās sacīkstēs 14. maijā viņš sasniedza jaunu Norvēģijas rekordu, aizmetot šķēpu 76,21 m. Pēc tam Egils vēl 6 reizes labroja šo sasniegumu, pārsniedzot savu labāko iepriekšējā gada rezultātu par apmēram 9 metriem. 12 sacīkstēs viņš šķēpu raidīja pāri 80 metru līnijai. Un beidzot, Olimpiskajās spēlēs Melburnā Egils Danielsens kļuva pasaules rekordists un olimpiskās zelta medaļas ieguvējs. Viņa rezultāts — 85,71 m bija viens no vērtīgākajiem olimpisko spēļu sasniegumiem.

Danielsenam un viņa trenerim ir īpašs sapnis — ne vienu, ne otru neapmierina pašreizējie šķēpa tipi, un tāpēc tie pēc Helda paraugagrib konstruēt savu šķēpu. Cik zināms, jaunais rīks būs vēl smagāks nekā Helda „bomis".

SRORTA PASAULĒ

FUTBOLA LAUKUMOS

Aptaujā, kas bijusas varenākās futbola nācijas pasaulē 1956. gadā, Eiropas sporta žurnālisti atzinuši, ka šis gods piespriežams Anglijai, Ungārjai un Čechoslovakijai. Par pārējām nozīmīgākām futbola valstīm atzītas Francija, Itālija, Dienvidslavija, Pad. Savienība, Brazilija un Argentīna.

Pasaules meistarsacīkšu priekšspēlē Lisabonā Portugales un Īrijas vienpadsmiti cīnījās 1:1 neizšķirti, bet Eiropas kausa ceturtdaļfinālā Spānijas Bilbao pārspēja vadošo angļu klubu — Mančesteras United ar 5:3 rezultātu. Astodaļfināla spēlē Bukarestes Dinamo ar 3:2 uzvarēja Sofijas CDNA, taču ceturtdaļfinālā iekļuva pēdējie, kas bija pārākie (8:1) pirmajā cīņā.

Vācijas virslīgas sacensībās dienvidu grupas vadība pašreiz ir Ofenbachas Kickers, bet dienvidgrupas vadībā ar drošām uzvaras izredzēm ir Kaiserslauternas FC.

Italijas virslīgas labākā vienība pagaidām ir Milānas AC, kamēr sākumā nopirka izcilo Austrijas izlases spēlētāju Ernestu Orcvirku un Anglijas virslīgas vārtsargu Ediju Firmani, gūst zaudējumus.

PASAULES LABĀKIE TENISISTI 1956. G.

Pasaules tenisa sporta autoritātes izraudzījušas 10 labākos baltā sporta lietpratējus pag. gadā. Pirmo reizi sarakstā nav atrodams izcilā čecha Jaroslava Drobnija vārds, kā arī trūkst amerikānis Badžs Patijs. Saraksts ir šāds:

1. Luiss Hods (Austrālija)
2. Kens Rozvols (Austrālija)
3. Viktors Seikšass (ASV)
4. Hams Ričardsons (ASV)
5. Nils Frēzers (Austrālija)
6. Eslijs Kūpers (Austrālija)
7. Nikola Pietrandželi (Italija)
8. Svens Davidsons (Zviedrija)
9. Orlando Sirola (Italija)
10. Herberts Flems (ASV)

Sieviešu tabulā 2 pirmās vietas ieņem amerikānietes Sirleja Freja un Altea Gibsone, kurām seko anglietes Mortimere un Blūmere, kamēr izcilā amerikāniete Luize Brough ierindota piektā vietā.

EIROPAS MEISTARSACĪKSTES ĀTRSLIDOŠANĀ

Eiropas meistarsacīkstes ātrslidošanā notiks Oslo 2. un 3. februārī. Kā vieni no pirmajiem savu līdzdalību pieteica krievu ātrslidotāji, kas, sagaidāms, atkārtos iepriekšējā gada panākumus.

DZIMTENĒ

Par uzvaru šķēpa mešanā Melburnas olimpiskajās spēlēs Inese Jaunzeme ieguvusi „PSRS nopelniem bagātās sporta meistares" tituļu, ar kādu jau kopš vairākiem gadiem lepojas arī Otto Grigalka.

„Sporta meistara" tituli piešķirti motorbraucējiem Vilmai un Kārlim Ošiņiem un riteņbraucējām Irmai Jansonei un Zinaidai Kalakuckai.

Lietuviešu, igauņu, latviešu un baltkrievu jaunatnes boksa vienību cīņās Viļņā, latvieši palikuši trešā vietā. Latviešu izlase pārsātināta krievu vārdiem.

Pirmajā cīņā Pad. Savienības ledus hokeja B klases meistarības izcīņā Rīgas Daugavā spēlējusi 5:5 neizšķirti ar Čeļabinskas „Burevestņik."

Liepājas Daugavas basketbolistus trenē Lejnieks, Cēsu Daugavas — Vanadziņš, VEF — Rasa, Rīgais paidagoģiskā institūta — Adamovičs, Darba rezervju — Lukaševics, Rīgas Lokomotives — Pētersons.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA

līdz ..... **uz** ..... **mēnešiem ar šādu adresi:**

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... **abonementa uzsākšanai — pagarināšanai**
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tiešā ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāčī, 161 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

KRAUZE

(Nobeigums)

ES LIDOJU VELNA KARUSEĻĪ

„Nē, nē, jaunskungs," teica Ronis. „Šodien nav sacīkstes. Šodien tikai mācīsimies, trenēsimies, brīvi un bez spēka. Lūk tā: lai iesāktu sacīksti, katram jānostājas uz palāja pretējā stūra, tad vidū jāsasveicinas, jāapgriežas un jāsāk. Nē, nē, tagad vēl nē! Paprieks ieņem pareizu stāju — kājas kā man, platāk, stabilāk, rokas uz priekšu u. t. t."

Ķērāmies kopā, un kādas 20 minūtes lidoju kā kādā velna karuselī. Biju kā bez kājām un spēka. Nekur nevarēju atsperties ne noturēties, bet viss notika maigi, bez neviena belziena.

Pēc manis sekoja citi. Tiem gāja tāpat. Pēc treniņa Ronis noteica dienas un stundas, kad trenēsimies. Tās nevajadzētu atgādināt. Nosacītos vakaros kluba telpas bija tā pārpildītas, ka sēdējām pat cits citam uz pleciem, uz palodzēm. Pat kāpnes ārpus telpas bija zēnu pārpildītas. Paklājs bija mazs — apmēram 4 x 4 m. Bet uz tā reizē trenējās pat 10 pāri. Ronis bija visur klāt. Mācīja un rādīja. Sajūsma bija ļoti liela, un sporta nodarbību izslāpusī Rūjienas jaunatne bija tikusi pie savas aktivitātes izpausmes.

Kā jau minēju, Ronis bija robežsargs uz Latvijas - Igaunijas robežas, kādus 15 kilometrus no Rūjienas, bet, lai ierastos Rūjienā uz treniņiem, viņam parasti šie 15 km bija jāveic kājām. Tā bija tiešām izcila sporta mīlestība — nosoļot 15 km, iztrenēt puišus, un pa nakts melnumu atkal soļot uz mājām. Ceļš bija tik slikts, ka to pat kauns par ceļu saukt. Pie tam — ne jau katru reizi spīdēja saule. Bet treniņu dienās Ronis bija klubā kā pulkstenis. Ne. lai pats ko iegūtu, bet mācītu citus. Tāds pats stāvoklis bija arī daudziem zēniem. Taču neviens nežēlojās, bet ar prieku pārvarēja visus ceļa, laika un citus grūtumus.

RŪJIENA — CĪKSTOŅU PILSĒTA

Rūjienā izauga spēcīga un kupla cīkstoņu saime, kas deva Latvijai apm 50 proc. no kopējā cīkstoņu skaita. Tā tad Rūjiena bija spēcīgāka arī par Rīgu,kas bija otrā vietā, tad Jelgava un Daugavpils.

Tikai 7 vienības pasaules meistarsacīkstēm ledus hokejā. — Krievu izlase zaudē Čechoslovakijā.

Līdz 1. janvārim bija jāpieteic vienības 1957. gada pasaules meistarsacīkstēm ledus hokejā, kas risināsies Maskavā no 24. februāra līdz 5. martam. Sacensību rīkotāji — krievi — saņēma tikai 5 valstu pieteikumus. Līdzdalību meistarsacīkstēm pieteica Japāna, Polija, Čechoslovakija, Somija un Vācija. Krievi pagarināja pieteikšanās termiņu līdz 1. februārim un starplaikā pieteicās Zviedrija. Tas, liekas, tomēr būs viss . . . Kopā 7 vienības, pašus rīkotājus ieskaitot.

Varenā krievu ledus hokejistu — olimpisko meistaru — nometnē lielu sajukumu radīja nesenās viesu spēles Čechoslovakijā. Vispirms Prāgā krievi tikai ar pūlēm panāca 2:2 neizšķirtu rezultātu pret Čechoslovakijas izlasi, bet otrā cīņā, kurā čechi krievu izlasei pretim stādīja savu B sešnieku, krievi pārsteidzoši zaudēja — 1:3.

DIVI IZCILI SKRĒJĒJI VAIRS NESTARTĒS

Savu aiziešanu no skrejcela nesen oficiāli paziņojis izcilais čechu gargabalnieks Emīls Zatopeks, kas Helsinku olimpiskajās spēlēs izcīnīja 3 zelta medaļas — 5.000 un 10.000 m skrējienos un maratonā, bet Melburnas spēļu maratonā palika sestā vietā.

Pārtraukt aktīva skrējēja gaitas nodomājis arī Melburnas zelta medaļas ieguvējs 3.000 m šķēršļu skrējienā Kriss Brašers. Viņš nolēmājis pievērsties slēpošanai un cer aizstāvēt Anglijas krāsas 1960. gada Ziemas olimpiskās spēlēs — Squaw Valley Kalifornijā.

Atmiņu silueti

Raksta autors ir pazīstams latviešu vecākās paaudzes cīkstonis. Viņš tagad dzīvo Venecuēlā un nodevības sacha spēlei, trīs gadus pēc kārtas izcīnot sava apgabala meistartitulu.

Biju iecerējis sarīkot grieķu - romiešu cīņas sacīksti starp Rūjienu un visas Latvijas sastādīto. Diemžēl, neatradās neviens, kas uzņemtos sastādīt pārējo pilsētu vienību. Vēl biju iecerējis noorganizēt visu Latvijas pilsētu sacīkstes un katrā pilsētā novietot arī vienu piedzīvojušu cīkstoni — treneri. Kas tad Latvijai būtu bijusi par spēcīgu cīkstoņu saimi! Interese, domāju, arī pārējās pilsētās nebūtu mazāka kā Rūjienā. Šo projektu iesniedzu smagatlētu vadītājam kapt. Liepiņam, kas bija sajūsminināts. Bet tā arī palika.

No Rūjienas nāca E.Bietags, kas Eiropas meistarsacīkstēs Romā iegūva pirmo vietu, bet 1936. gada Berlīnes olimpiskās spēlēs izcīnīja sudraba medaļu.

MĒS PROGRESĒJAM

Šeit izlūgšos cienījamiem lasītājiem mazliet atļauju paplantazēt sakarā ar iepriekš rakstīto, kur sportisti ar vislielāko prieku un sacensību pārvārēja visas grūtības bez kurnēšanas. Tas bija pirms 30 gadiem. Tagad dzirdu šādas lietas — nevar ierasties uz treniņiem, jo līst lietus, autobuss nebrauc tieši līdz laukumam, kino iet jauna filma utt. utt.

Liekas, pēc divdesmit gadiem autobusam vajadzēs iebraukt tieši ģērbtuvē, kur pāris vīru palīdzēs izkāpt un sacensonj ar maziem ratiņiem nogādās tieši uz starta vietu. Ja tā nebūs — nebūs arī sportistu.

Bet kā būs pēc piecdesmit gadiem? Nekas taču nerāda, ka cilvēce savā tagadējā progresā apstāsies. Man liekas, ka tad uz sporta laukumu vairs vispār nebrauks. Svarus ceļs, gulot gultā, pie griestiem karāsies svaru stanga. Pa radio un televīziju pieteiks rekorda labojumu. Svaru stangu automatiski nolaidīs uz rokām. Arī skrējēji tāpat gulēs gultās ar paceltām kājām un sevišķi klasiskā stilā skries pa tuksu gaisu. Tāpat strādās radio, televizija, teleatipi, radari, kas skaitīs soļus, ātrumu. Vairs nebūs tā kā tagad, kad Melburnas olimpiskās spēļu maratonisti noskrēja 42 kilometrus un pulksteni ieraudzīja tikai atgriežoties laukumā.

Kas notiks 2057. gadā? Mana fantazija vairs tik tālu nesniedzas.

Pārlis Afars

Šī ir jūsu KANADA

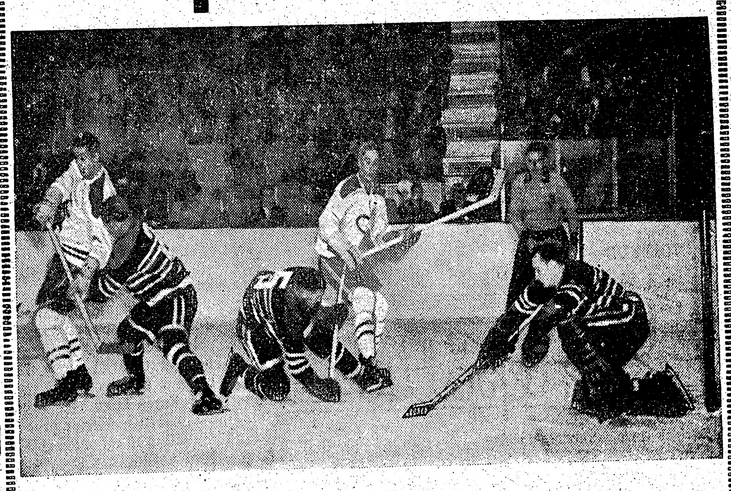

Kanadiešiem patīk brīvo laiku pavadīt ārpus saviem dzīvokļiem un ārpus pilsētas, kā arī piekopt dažādus sporta veidus.

Iecienītākie sporta veidi kanadiešiem ir bezbols, regbijs, basketbols, bovlings un curlings (spēle uz ledus). Ledus hokejs ir ļoti populārs sporta veids Kanadā, tas tiek saukts par Kanadas nacionālo sportu. Visā zemē no rudens sākuma līdz vēlam pavasarim daudzas līgas piedalās sacensībās. Ļoti daudzi jaunieši šo sportu piekopj uz upju, ezeru un dīķu ledus. Pavisam jauni te mācās slidot, apieties ar hokeja koku,mācās sist vārtus — reizē tie ir pirmie soļi fiziskai attīstībai, ātrākai spēlei pasaules sacīkstēs. Hokeju sāka spēlēt Kanadā pirms daudziem gadiem, tāpat kā to dara citās zemēs. Kanada ir un grib palikt nākotnē viena no slavenībām hokeja spēlē visā pasaulē.

DOW
KINGSBEER
BREWERY LIMITED

PAR PATIESO UN ĪSTO REĀLISMU

(Pārnesums no 5. lpp.)

Nekad labu politiku nav iespējams reālizēt tikai ar jūtām, vēl mazāk, ja tas notiek uz vakardienas vai aizvakardienas jūtu pamata. Šādos apstākļos un šādu jūtu iespaidā nav iespējams pareizi spriest par ļoti daudziem svarīgiem apstākļiem, piemēram — par karadienestu, ieročiem un par karu.

Pašreizējos apstākļus, kuriem līdzīgu nepazīst cilvēces pagātne, gan vajadzētu visiem pareizi saprast. Jo patiesi vairs nav nekāda pamata šaubīties par metodēm un nolūkiem, kas slēpti aiz tiem tankiem, kas brāzās pāri robežām, nesot nāvi un iznīcību, ar nolūku ļietumkultūras tautām uzspiest dzīves formu, kas šīm tautām ir pretīga. Ir kļuvis skaidrs, ka tagadējos apstākļos kādā tautā var rasties stāvoklis, kad, par spīti viņām pūlēm, karu novērst vairs nav iespējams un to nevar vairs saukt par neatļautu līdzekli, lai tiešām iespaidīgi aizsargātos pret uzbrucēju.

Tātad, ja viena tautas pārstāvība, runāta uz vispārēju vēlēšanu pamata, un viena valdība, ko šī tautas pārstāvība atbalsta, augstākā apdraudējuma gadījumā un ar likumīgiem iekšējās un ārējās politikas līdzekļiem ķeras pie sevis aizstāvēšanas, tad šādu rīcību nevar saukt par nemorālu, un neviens katoļticīgais nevar atsaukties uz savu sirdsapziņu, lai izvairītos no pienākumiem un uzdevumiem, ko tiem likums licis pildīt.

Tātad dzīvē ir gadījumi un brīži, ka tikai augstāko pamatprincipu ieskatīšana novelk skaidras robežas starp taisnību un netaisnību, starp atļauto un neatļauto, un tikai šāds ieskatījums grūtas izšķiršanās gadījumos spēj nomierināt cilvēka sirdsapziņu. Tādēļ tas sakāms kā merinājums, ka zināmajās zemēs cilvēki šādos gadījumos runā par sirdsapziņu un tās prasībām. Tas rāda, ka cilvēki nav aizmirsuši, ka sociālo dzīvi no chaosa var izglābt tikai, ja šo dzīvi cel saskaņā ar absolūtām vadlīnijām un saskaņā ar absolūto mērķi. Līdz ar to tiek nosodīti tie ļaudis, kas tic, ka cilvēku savstarpējo attiecību jautājumus iespējams nokārtot tikai ar labām ārējām formām.

Ja Apvienotās Nācijas par savu mērķi likušas absolūto vērtību reālizēšanu tautu attieksmēs, tad pēdējā laika notikumi gan pierādījuši, ka nēstajam reālismam ir izdevies gūt vairākumu Apvienoto Nāciju delegāciju starpā, kaut arī cieņība pret minētajām vērtībām, kas kājām mīdītas, prasītu šīs cieņības atgūšanu.

Neviens neprasa un arī negaida, lai notiktu neiespējamais, to neprasa un negaida arī no Apvienotajām Nācijām, bet drīkstētu gan gaidīt, lai šīs organizācijas autoritāte spēj panākt, ka augstākā mērā apdraudētās vietās tiktu pielaisti tās novērotāji, kas spētu sekot cilvēka dzīves būtisko vērtību respektēšanai. Lai cik atzīstami tas būtu, ka Apvienotās Nācijas nosodījušas smagos cilvēka un tautu tiesību pārkāpumus, tad tomēr varētu gan vēlēties, ka gadījumos, kad kāda valsts liedzas savā zemē ielaist pat novērotājus, šādai valstij būtu aizliegta Apvienoto Nāciju organizācijas tiesību lietošana, jo šāda valsts ir pierādījusi, ka par nāciju suverenitāti tai ir tādi ieskati, kas pazudina pašus Apvienoto Nāciju pamatprincipus. Un Apvienoto Nāciju organizācijai vajadzētu arī būt tiesībām novērst vienas valsts iebrukumu otras valsts territorijā. Tāpat arī Apvienotajām Nācijām būtu jāpārņem savās rokās apdraudētās valsts kārtības aizsargāšana.

Ja mēs norādām uz šiem trūkumiem, tad darām to vēlēdamies redzēt Apvienoto Nāciju organizācijas autorotāti stipru, vispirmā kārtā, lai varētu panākt vispārēju atbruņošanos, kas mums ir tik tuvu pie sirds. Tikai tādas organizācijas ietvarā, kāda ir Apvienotās Nācijas, iespējams panākt atsevišķo valstu saistību reālizēšanu attiecībā uz bruņošanās ierobežošanu, bet vispirmajā kārtā attiecībā uz atteikšanos no ziņamo ieroču lietošanas un ražošanas, šo jautājumu nokārtojot uz stingru starptautisku tiesību nosacījumu pamata. Tāpat tikai Apvienotās Nācijas tagadējos apstākļos var reālizēt novērošanas uzdevumus, kā šīs saistības tiek pildītas, uzņemoties faktisku bruņošanās kontroli atsevišķās valstīs, nevienu neizņemot. Šīs kontroles reālizēšana ar novērojumiem no gaisa novērsīs: pirmkārt, sarežģījumus, kas varētu rasties, ja visās zemēs uzturētos citu valstu komisijas, un, no otras puses, tāda kontrole nodrošinātu iespēju konstatēt katras valsts ieroču ražošanu un kara apstākļu faktisko situāciju iespējami visvieglākā veidā. Ko šādā ziņā mums spējīga sniegt mūsdienu tehnika, to var tikai aprēķināt.

Ja tagad atticcīgos objektus vēro attiecīgā aspektā un pietiekamā apgaismojumā, tad šobrīd ir iespējams no daudzu kilometru augstuma novērot zemes virsū atrodošos priekšmetus pietiekami pilnīgi un pat atsevišķās šo priekšmetu sastāvdaļās. Pētniekiem fotografijas laukā ir izdevies konstruēt aparātus, kas spēj precīzi ikkatrā virzienā veikt šiem aparātiem doto uzdevumu. Foto plāksnes ir sasniegušas tādu jūtīguma un smalkuma pakāpi, ka iespējama priekšmetu simtkārtēja palielināšana. Šādi aparāti, iebūvēti lidmašīnās, kuru ātrums jau pārsniedz skaņu viļņu ātrumu, spēj automatiski izdarīt tūkstošiem uzņēmumu, tā ka ļoti īsā laikā izpētāmas tūkstošiem kilometru plašas territorijas.

Visu izdarīto izmēģinājumu kopsumma ir pierādījusi, ka būtu ļoti grūti apslēpt karaspēka kustības vai tanku virzīšanos, noslēpt ieroču noliktavas, ievērojamus kara rūpniecības centrus. Ja šādi mēģinājumi kļūtu ilgstoši un sistēmātiski, tad būtu iespējams skaidri konstatēt ļoti mazu atsevišķo daļu atrašanās vietas, līdz ar ko būtu sasniegta garantija pret jebkādiem pārsteigumiem. Pieņemot šādu kontroli — tas ir izšķirējs punkts, ka jāatrisina un kur ikkatra valsts var pierādīt, cik patiesa ir viņas miera griba."

BEZ IEMAKSAS UN TIKAI PAR $1.00 NEDĒĻĀ

jūs varat iegādāties Amerikā modernāko un elegantāko rakstāmmašīnu

S M I T H - C O R O N A, SILENT - SUPER, PORTABLE.

Cenas, ieskaitot excise tax, tikai angļu valodai **$132.00**, plūs latviešu valodai **$137.30**

Nepalaidiet šo izdevību, rakstāmmašīna ir noderīga un nepieciešama katrai mājai. Mašīnas ir 4 pastelkrāsās: zilā, zaļā, pelēkā un rozā. **Nosūtām arī uz Kanadu.** Ar pilnu tūlītēju samaksu 20% atlaide.

Krājumā ir arī mazās ceļojuma HERMES mašīnas — $74.50.

Ar latviešu valodas mašīnām var netraucēti rakstīt citās valodās.

SMITH - CORONA Dealer

LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332, Waverly, Iowa, USA

Dzejnieks Aleksandrs Pelēcis atgriezies Latvijā

Latvijas Amerikā 1956. gada 14. jūlija n-rā sniedzām ziņu par apdāvinātā jaunā dzejnieka Aleksandra Pelēča likteni. Kā zināms, Pelēcis palika Latvijā un bija izsūtīts uz Sibiriju. Tagad Literatūras un Mākslas 29. decembra n-rā parādījies Aleksandra Pelēča dzejolis, kas ir pirmā dzīvības zīme par šo jauno dzejnieku kopš 1944. gada rudens.

1943. gadā iznāca viņa pirmā dzejoļu grāmata „Aizsapņošanās", kurā parādījās spilgts liriķa talants. Dzejolī Vēstule uz Marsu, kas iespiests Rīgas laikrakstā, A. Pelēcis uzmanīgi vairās no muguras locīšanas.

VĒSTULE UZ MARSU

Kas to saka, ka mūsu planeta veca?
Kas to saka, ka viņas ugunis dziest? —
Vai patiesi no Marsa nav redzams:
Puse zemes ar purpuru sedzas,
Gatava zvaigznēm dzirksteles šķiest?

Dzirdiet, spīdekļi kuslie un bālie:
Mūsu dziesma šai purpurā šalc!
Udeņi zilie un zaļā zāle
Zemes jaunību viņņo pār tālēm:
Būs jums zināt, cik gaiss mūsu salds!

Gaismas gadi, kas ilgī mūs šķīra,
Drīz jo drīz par sirdspukstlem kļūs.

Nemāc sapņus lai mūžības vīraks —
Argonauti uz Marsu brauks dzīrās:
Gaidiet variet jau cleminus jūs!

Indra Gubiņa

INVALIDAM

Ir pagājuši nu jau tik daudz gadi,
Un dziļai rūgtums lēnām norimis.
Pie sava nespēka tu pieradis,
Bez trauksmes vientuļš tagad dienas vadi.

Bet mirkļi ir, kad tāli kļūst pat radi,
Kad klusā naktī gribas ielās skriet
Par sevi smieties. Izmisumā kliegt
Par dzīvi, kuru posīja šie karī.

Un tad tu pēkšņi jūti, kā tev pirksti niez
Un nīknā sparā šauteni tur cieš
Tā roka, kuras tev tik sen kā nava.

Ap tevi ikdiena nu rāma plūst.
Ne liekties gribēji, bet būt — vai lūzt —
Šī atziņa lai pestīšana tava.

„Tēvijas" koncertā BOSTONĀ

Vīru dubultkvartets Tēvija, kura 8 dziedātāji Jāņa Ansberga vadībā ņēmuši trimdā mājas vietu Bostonā, ir Latvijā dibināts, izaudzināts un ievērota dziesmotāju saime. Laiku maiņās Tēvijas sastāvs ir mainījies, bet dubultkvarteta kodols ar pašu Jāni Ansbergu palicis nemainīgs, nesot tālāk arī trimdā šī ansambļa māksliniecisko uzdevumu — kalpot latviešu patriotiskai dziesmai. Tādēļ Tēvija dzied bieži un vienmēr patriotiskos sarīkojumos, bet reizi gadā Tēvija sniedz savu patstāvīgu koncertu.

Šogad tāds notika Bostonā 12. janvārī Odd Fellow Center zālē. Bija iestudētas jaunas dziesmas. Dziesmas vairāk kā 30 mēģinājumos bija iestudējumā noslīpētas tik rūpīgi, ka šis Tēvijas koncerts tālu pārspēja visu līdz šim šī ansambļa sniegto. Mākslinieciski un nacionāli pacilājošais koncerts bija pulcējis pilnu zāli atsaucīgu klausītāju.

Neklātienes kursi izglītības paplašināšanai

Kanadas Izglītības departaments Toronto izsludinājis šādus neklātienes kursus: auto mechanikā, galdniecībā (I un II daļa), mechanikas praksē (I un II daļa) un radio teorijā un praksē. Mācības maksa par katru kursu $10,00. Tuvāka informācija un pieteikšanās uz sekojošu adresi: The Director, Correspondence Courses Branch, Department of Education, 206 Huron Street, Toronto 5, Ontario, telefons EMpire 3-1211 (local 2632).

Turpat var arī informēties un pieteikties pieaugušo pašizglītības neklātienes kursiem elementārskolas un vidusskolas kursu apmērā. Par šiem kursiem mācības maksa nav jāmaksā, tāpat Izglītības departaments dod par brīvu papīru atbildēm un sedz pasta izdevumus, bet skolēniem pašiem jāpērk vajadzīgās grāmatas.

Šie neklātienes kursi nesakrīt ar parasto skolas gadu, un uz tiem var pieteikties katrā laikā, arī vasaras mēnešos.

SPIEGI MŪŽĪGĀ LEDUS LAUKOS

PROKIJEVS IZŠĶĪRĀS NEATGRIEZTIES

Kad 68 gadus vecais amerikāņu bruņoto spēku komandieris Alaskā ģenerālis Viljams Kepners kādā intervijā izteicās: „Man ir vislielākais pamats apgalvot, ka nākošā kara stratēģiskais centrs atradīsies pie Ziemeļpola", — viņš bija pareizi definējis militārās stratēģijas jauno kursu.

To labi apzinās kā Padomju Savienība, tā citas zemes.

Caurmēra amerikānis tomēr neaptver, ka gaisa attālums no Anchoradžes Alaskā līdz Rīgai, Tallinai vai Kauņai, tāpat arī daudzām krievu bazēm Sibirijā, Polijā un Austrumvācijā, ir daudz mazāks nekā attālums no tās pašas Alaskas pilsētiņas līdz Sietlai, Čikāgai, Toronto vai Detroitai.

Viens ir skaidrs, ka nākamajam pasaules karam uzliesmojot, Alaska, kas kādreiz piederēja carisskajai Krievijai, būs viens no pirmiem un svarīgākiem kara laukiem. Ja sarkanarmija iegūtu kontroli par Alasku, tad Padomju Savienība viegli varētu paralizēt visas Savienoto Valstu rietumpiekrastes rūpniecību un satiksmes artērijas.

Navi ne mazāko šaubu, ka padomju spiegi jau šodien ir iefiltrējušies Alaskā, kur veic savus slepeno aģentu pienākumus un mēģina noorganizēt savas piektās kolonnas.

ROŅU MEDNIEKS ONOTOKS SĶĒRSO DZELZS AIZKARU

Nedrīkst aizmirst, ka Bēringa jūras šaurumā tikai nepilnas 2 jūdzes šķir Padomju Savienību no tuvākās Sav. Valstīm piederošās salas.

Vēl pirms dažiem gadiem dūšīgais eskimosu roņu mednieks Onotoks varēja sēsties kajakā un, vēlēdamies apmeklēt savu vecāko brāli, irties pāris stundas pa klejojošo ledu, lai nonāktu nākošajā salā, kas jau ir daļa no Alaskas. Tā bez kādām vīzām un formalitātēm Onotoks bija šķērsojis Dzelzs aizkaru. Iziemojies kādu mēnesi pie brāļa, mūsu Onotoks tikpat netraucēti varēja atgriezties savā igolo pie sievas un bērniem, kas, dzīvodami uz Pad. Savienībai piederošās saliņas, oficiāli bija „plašās dzimtenes" laimīgie pilsoņi...

Ir jāatzīst, ka rietumnieki eskimosus neuzskata par sev līdzīgiem, bet gan par krāšņiem īpatnējiem ledzimtiem.

DZIMTENES BALSS SAV. VALSTĪS

Ar latviešu katoļu bīskapu trimdā lēmumu vienīgais latviešu katoļu mēnešraksts pasaulē Dzimtenes Balss ar 1957. gadu tiek pārcelts uz ASV.

Tas ir visvecākais trimdas periodiskais izdevums, jo iznāk nepārtraukti jau 11. gadu. Līdz šim to izdeva un rediģēja pr. Kazimirs Vilnis Zviedrijā.

Par jauno Dzimtenes Balss izdevēju un galveno redaktoru bīskapi izraudzīja pr. Norbertu Trepšu, Detroitas latviešu katoļu prāvestu.

Mēnešraksts tiks iespiests lietuviešu Mariāņu tēvu spiestuvē Čikāgā un pirmais numurs šai kontinentā jau pēc dažām dienām tiks izsūtīts abonentiem.

Mēnešraksta izdevēja un galvenā redaktora adrese ir:

Rev. N. Trepša, 4151 Seminole Avenue, Detroit 14, Mich., USA.

Abonentu pieteikšanās izdarāma pie prof. B. Baginska, kas uzņēmies iespiešanu un abonentu pārzināšanu. Viņa adrese ir:

Rev. B. Baginskis M.I.C., 2327, W., 23rd Place, Chicago 8, Illinois.

Kultāras apskats

MILVOKU AKTIERU KOPA

viesosies Čikāgas Latviešu teātri Hull House, 800 S. Halsted St. sestdien, 26. janvārī, plkst. 7.30 vakarā ar jauniestudējumu — Anšas Brigaderes 4 cēlienu komēdiju „Pie latviešu miljonāra". Režisors Vold. Krumiņš, dekorātors Vilis Krastiņš, apgaism. Jānis Mintiks.

Mūsu ievērojamā raksniece šo lugu uzrakstījusi jau pirms Pirmā pasaules kara, bet problēmas, kas tajā ietvertas ir aktuālas arī šo dien: nauda, pašlabums, skaļas frazes par tautas mīlestību, savas tautības noliegšana un skriešana līdzi svešiem vējiem, tāpat arī liekuļošana, taisnības un brīvības slidināšana no vienas puses, un tam pretī: drosme, uzņēmība, ista kalpošana savai tautai, silta sirds un devīga roka.

Viss tas ietverts spraigā komēdijas apdarē, savērpts raibā notikumu virknē un saista skatītāju interesi no sākuma līdz pat noslēgumam.

Lugā kupls tēlotāju skaits: Pēteris Ozols, Osvalds Blūms, Jāzeps Zeps, E. Leimanis, Alfrēds Ozols, Ingrida Sprince, Astra Bitīte, Ausma Ozola, Olga Puriņa, Viktors Zālītis, Elza Tauriņa, Astrīde Pētersone, Auguste Breicis, A. Cukurs, Maruta Ludeka, Valters Kalnītis un Jānis Mintiks.

Biļetes par $1.50 un $1.20 (skoln. un stud. $0,50) jau var pasūtināt Otto Krollam pa tel. MO 6-5399 no pl. 7-9 darbd. vakaros un izrādes dienā stundu pirms sākuma. Vietas numurētas.

INGRIDA BERGMANE — labākā aktrise 1956. g.

Nujorkas filmu kritiķu savienība izraudzījusi pagājušā gada labākās filmas un aktierus, kā pirmo izcelot Ingridu Bergmani par tēlojumu filmā „Anastasija". Par labāko ārzemēs uzņemto filmu kritiķi atzinusi Italijas ražojumu „La Strada", bet no amerikāņu filmām — „80 dienās ap zemes lodi". Par labāko aktieri atzīts Kirks Duglass filmā „Viņš, kurš mīlēja dzīvi", bet par veiksmīgāko režisoru — Džons Hustons ar filmu „Mobijs Diks".

Krievi, vismaz ārēji, turpretim deklarē, ka eskimosi ir viņiem līdzvērtīgi partneri. Lai iegūtu eskimosu uzticību, komūnisti uz polāriem apgabaliem ir sūtījuši savus skolotājus, ārstus un balalaikas spēlētājus. Arktikā novietotām sarkanarmijas daļām, pēc ASV slepenā dienesta ziņām, ir dots rīkojums visādi veicināt sarkanarmiešu laulības ar eskimosu sievietēm.

Dāņu polārpētnieks Dr. Al. Chirtensens, kas pavadījis vairākus gadus arktikā, ir pārliecinās, ka tieši pēdējos pāris gados Dzelzs aizkars nolaidies arī mūžīgā ledus valstībā. Amerikāņu eskimosi nav satikuši savus ciltsbrāļus, kas dzīvo krieviem piederošajā territorijā, kopš 1954. gada.

„TURISTI" ALASKĀ SLIMO AR FOTOGRAFĒŠANAS MANIJU

Ja Rietumu demokratijas šodien uzskata Alasku, Islandi un Grenlandi par saviem ziemeļu cietokšņiem, tad sarkanarmijas slepenais dienests uzskata par savu pirmo pienākumu iespiesties šajos cietokšņos.

Katru gadu amerikāņu slepenais dienests aiztur un izjautā desmitiem aizdomīgu tūristu Alaskā. Šie tūristi, apgādāti ar vislabākajiem fotoaparātiem, nāk no dažādām zemēm, bet visiem ir kopēja tieksme fotografēt visu un visur.

Nezināmas piederības lidmašīnas un lidojošie šķīvji bieži negaidot šķērso Alaskas territoriju. Daudzas amerikāņu lidmašīnas Bēringa jūras šaurumā un tā tuvumā ir pazudušas bez vēsts. Nekādi pūliņi nav attaisnojuši cerības atrast kaut mazāko pieturas punktu šo lidmašīnu noslēpumainai nozušanai vai bojā ejai. Nav ne mazāko šaubu, vismaz pagaidām, ka Padomju Savienība, vismaz militārā laukā, tālajos ziemeļos ir aizsteigusies Rietumu demokratijām priekšā.

1960. GADĀ ATOMENERĢIJA KAUSĒS LEDU ARKTIKĀ

Tālo ziemeļu stratēģisko nozīmi labi apzinājās jau cariskās Krievijas laikā. Admirālis Kolčaks bija pirmais, kas ar ledlaužu palīdzību izpētīja Balto Ledus un Bēringa jūras. Tūlīņ pēc revolūcijas padomju vara nekavējās nodibināt tā saucamo „Konservpūt", kura uzdevums bija pētīt kuģniecības iespējas un ledus apstākļus arktikā. 1938. gadā Staļins uzdeva sarkanās flotes admirālim Jumaševam, lai 20 gados tālo ziemeļu kuģniecības ceļi būtu spējīgi pārvadāt 10 reizes vairāk preču. Šis arī ir viens no nedaudzajiem Staļina plāniem, kas jau 1954. gadā bija pēc visiem plāniem un grafikām izpildīts par 100 procentiem, —jo padomju tirdzniecības kuģi šai laikā pārvadāja no rietumiem uz austrumiem pa ledus jūrām 2 milj. tonnas preču. Nav noteiktu ziņu par padomju kara flotes kuģu-tipām šajos tālo ziemeļu apgabalos, bet ir noskaidrots, ka komūnisti intensīvi strādā pie atomenerģijas dzītu arktisko kuģu būves. Šādi kuģi, kas ar atomenerģijas radīto siltumu izkausējot ledu, lauzīsot sev ceļu ikvienā arktikas jūrā, būsot īstenoti jau 1960. gadā.

BEDELS SMITS KĻŪST PIE DARBA

Tas bija ģenerālis Bedels Valters Smits, kas, būdams ASV militārās izlūkošanas vadītājs, izveidoja sistēmu, kā saskaņot Arktikā darbojošos amerikāņu aģentu darbību, lai Sav. Valstis būtu informētas par padomju aktivitāti ledus pārklātajos ziemeļos. Kad admirālis Hilenkoters pēc komūnistu pārsteiguma iebrukuma Dienvidkorejā atlūdzās no amata, tad Trūmens ģenerāļa Bedela Smita personā tiešām atrada vispiemērotāko vīru Sav. Valstu galvenajai militārās izlūkošanas iestādes vadībai. Ģenerālis Smits pašos pamatos pārveidoja CIC (Central Intelligence Corps) darbības principus. Viņš bija tas, kas pie CIC radīja savu „ārzemnieku leģionu".

Ģenerālis kā Sav. Valstu sūtnis bija pavadījis 3 gadus Maskavā. Tur viņš mēnešiem bija strīdējies gan ar Molotovu, gan Višinski par amerikāņu kara aizdevuma atmaksu. Tur viņš pats bija pārliecinājies par komūnistu divkosību un pilnībā iepazinies ar krievu mentalitāti.

Ģenerālis apzinājās, ka katrs pārnācējs vai bēglis no zemēm aiz Dzelzs aizkara ir vērtīgs informācijas avots amerikāņu izlūkošanai. Viņš pareizi saprata, ka katrs pārnācējs no austrumiem uz rietumiem nes sev līdz viena vai otra veida ziņas par sociāliem vai militāriem apstākļiem aiz dzelzs aizkara.

Turpinājumā — 80 aģenti šķērso dzelzs aizkaru.

A. VOITKUS

Astrīdas Robežgrunšmieces viņete ROMĀNS

64. turpinājums

Brīdi viņa neatbildēja, bet kad arī Ziemelis klusēja, it kā viss, kas sakāms, jau būtu pasacīts, viņa izmocītā, nemierīgā balsī ierunājās:

„Ziemeļa kungs, brauksim mājās . . ."

„Mājās? Nē . . . Es neesmu dzirdējis jūsu atbildi. Es vēl nevaru braukt mājās. Ko es mājās darīšu?"

„Atbildi? Kādu atbildi lai jums dodu? Jūs sacījāt — skals jūsu pirkstos dega, un jūs viņu aizsviedāt. Kur ogle iekrita, vai tā kaut ko neaizdedzināja, jums vienalga. Jūs atbrīvojāt sevi — kā visi egoisti."

Viņš pagriezās pret Intu un saņēma tās plecus abām rokām. Pirksti asi un cieti iespiedās viņas miesā, viņas pleci bija sīki un trausli, un viņa rokā m pieskaroties, tie nodrebēja un rāvās atpakaļ.

„Jā," viņš teica, cieši viņā raudzīdamies, „jā. Es aizsviedu degošo skalu — un es gribu, lai kaimiņa sētā degtu. Dzirdi?! Es gribu! Ja mīlestība ir egoisms, tad es esmu egoists, bet tas nav tiesa. Vai mīlestību izdomā? Vai viņu grib? — Viņa ir, vai viņas — nav."

Viņš atlaida viņas plecus un citā, klusākā balsī piebilda:

„Es jūs **mīlu.**"

Viņi ilgi sēdēja klusēdami. Kāds satiksmes policijas auto apturēja viņiem blakus un policists apvaicājās, vai vajadzīga palīdzība; no kāda cita auto, kas, garām braucot, samazināja ātrumu, pusaudži pa atvērto logu iekliedza rupjības, bet Ziemelis to gandrīz nemanīja.

Beidzot, pēc ilga, ilga laika viņš atkal ierunājās:

„Un jums nekā cita man nav ko atbildēt? Nekā, kas atticktos uz manu atzīšanos tieši?"

Viņš dzirdēja, ka viņa dziļi ievilka elpu, it kā viņai trūktu gaisa, ka viņa vairākkārt gribēja sākt runāt, bet ka viņai vienmēr no jauna pietrūka drosmes. Tad viņš lēni un maigi kā glāstā uzlika roku viņas pirkstiem. Viņš bija nomierinājies un atkal pilnīgi valdīja par sevi.

„Varbūt arī ir labāki, ja jūs neatbildat," viņš teica, „tā man, vismaz, paliek iespēja sapņot."

„Juzdams, ka viņa brīb atbrīvot savu roku, viņš sažņaudza to ciešāki.

„Nē, pagaidiet. Lai tas paliek, ko jūs tagad gribējāt teikt. Jūs gribējāt runāt par pienākumu, par uzticību, par dotiem solījumiem un to turēšanu — un tā tālāk. Bet ar to jūs man nepateiktu nekā jauna. Un tāpat es jums nepateiksu nekā nezināma, apgalvojot, ka nav bijis un nebūs pasaulē tādas laulības, kuras laikā viņš vai viņa — pareizāki gan: viņš un viņa — nebūtu iededzies pret kādu citu."

Viņa atkal mēģināja atraut roku, un Ziemelis šoreiz tam ļāva notikt.

„Bet . . ."

„Nav nekāda — bet. To noliegt, nozīmētu melot. Starpība ir tikai tā, kā uz to reagē. Tur, kur šo ugunī katrs iznēsā sevī, un ļauj tai izplēnēt, tur ir tā saucamās laimīgās laulības. Kur tas nenotiek, tur — nu, tur notiek laulību iršana. Un tad sākas krišana pa dubļiem un netīrumiem. Labi tāpēc tiem, kam sirds iedegas tikai pēc tam, kad laulība jau mirusi."

Viņš bija sācis runāt ātri un lietiški kā skolotājs klasē, kam jāizskaidro grūti saprotams uzdevums, bet laika līdz zvanam vairs palicis pavisam maz.

„Jūs saprotat, ko es domāju? Mana laulība ir izšķīdusi. Liktenis, gadījums, nejaušība — sauciet kā gribat — manā ceļā ieveda jūs, un es — iedegos. Iedegos tā, kā vēl neesmu dedzis. Varbūt tāpēc, ka, ar prātu spriežot — tā mana pēdējā degšana. Es to negribēju nevienam teikt, arī es gribēju to izņēsāt sevī, bet kaut kas notika, un es to vairs nevarēju. Man vajadzēja nākt un jums to pateikt."

Viņš apklusa, lai aizdedzinātu cigareti, tad turpināja:

„Un nu es to esmu pateicis, un jūs klusējat. Arī tā ir atbilde."

Šoreiz viņa bija tā, kas tumsā sameklēja Ziemeļa roku un viņas balss bija pavisam sveša, kad viņa sāka runāt — noteikta, cietā, nervozā pieskaņa bija zudusi un tās vietā palicis vairs tikai it kā aizsmakums, it kā nevarība.

„Nē, tā nebija atbilde," viņa meklēja vārdus, „tā nebija atbilde . . ."

„Nē?!"

„Nē . . . bet . . . es nezinu . . . es to arī nevaru dot . . . jo — ko lai es saku? Ko es gribētu teikt, es nedrīkstu, un ko es drīkstu — kāda tam nozīme? Kāda nozīme būtu teikt — būsim draugi, ja ar mani ir tāpat . . . tāpat . . . ja arī es — nē! Es vairs nevaru! Es vairs nevaru!"

„Inta!"

Viņa satvēra galvu rokām un skaļi iešņukstējās, bet, jūtot Ziemeli pieskaņamies savam plecam, viņa tikpat strauji saņēmās, nokratīja tā roku un turpināja:

„Labi. Es varu. Atkal. Piedodiet. — Bet tagad? Kas tagad? **Ko mums ši jaunā atziņa dos?**"

„Ko dos?! — Jūs bijāt Drēzdenē bumbošanas laikā un zināt, ko nozīmēja būt pagrabā dzīvam, bet sagrautās mājas drupu apbērtam. Un jūs zināt arī, ko nozīmēja pēc baigu gaidu stundām un dienām no nāves valsts atgriezties pasaulē, atkal ieraudzīt gaismu, dzirdēt balsis, redzēt debesi, just svaigu vēsmu pieskaņamies vaigam — ko nozīmēja atkal dzīvot! — Un jūs prasāt, ko dos atziņa, ka mēs viens otru mīlam?! Inta, Inta!"

Viņš apskāva labo roku tās pleciem un piekļāva sev. Viņa ļāva tam notikt, bet sastinga satrauktā uzmanībā. Viņš to juta, un viņa pieskāriens kļuva vieglāks un maigāks.

„Nē, Inta. Nebīstieties. Protams, esmu dzīvs cilvēks . . . ar visām kaislībām, ar visām tieksmēm . . . bet jums nav jābīstas. Man vienmēr derdzies domāt, ka mīlestību var ņemt ar varu, izkrāpt, zagt vai pirkt. Es no jums gribu tikai to, ko jūs man pati mīlestībā dāvāsit."

Viņš juta, ka viņas ķermenis lēni un pamazām atslāba kā milzu atspere, ko lietpratēja roka atbrīvo, un ka viņa iekļaujas tā rokā kā bērns, kas vakarā meklē atpūtināt galvu uz mātes pleca. Un tad viņa runāja.

„Mīlestībā dāvināt . . . Ko es varu vairs mīlestībā dāvināt? Desmit gadus esmu bijusi kā kareivis sardzē, kā cīnītājs, kam reizē jāaizstāvas un jāuzbrūk, reizē jāsargā un jākaro. Vai vakars, vai rīts, vai diena, vai nakts — vienmēr nomodā, vienmēr trauksmē, vienmēr cīņas gatavībā . . . Man šodien pārmet, ka esmu skarba. Bet ja es tāda nebūtu kļuvusi, ja nebūtu iemācījusies lietāt elkoņus un spiesties citiem garām — mēs ar Rūtu sen būtu samītas. Bet tas nokauj spēju mīlēt. Kādreiz mīlēju savu vīru . . . Imantu . . . un visu laiku domāju, ka viņu joprojām mīlu. Bet vai tā ir? Vai nav tā, ka es viņā un atmiņās par viņu, mīlu pati savas aizgājušās dienas, savu jaunību, savas dzīves neatsaucamo, neatgriežamo daļu? Es viņu vēl vienmēr meklēju un ceru atrast, bet tas, droši vien, nav tas Imants, kas šodien dzīvo — ja viņš dzīvo — ko meklēju, bet tas, ko pazaudēju pirms desmit, vienpadsmit gadiem. Un zudušo meklējot, esmu kļuvusi cieta un asa, un ļaudis domā, ka esmu stipra.

Bet es neesmu stipra. Esmu vraks. Skarbums, spīts un lepnums ir tikai bruņas, lai mani nesamaltu ne ļaužu sentimentālā līdzcietība, ar ko tie laiku pa laikam nacionālo svētku reizēs aplaimo karavīru atraitnes, ne viņu ikdienas vienaldzība, ne uzbāzīgā un neīstā laipnība, ne ļaunums, ne skaudība, ne izsmiekls — nekas.

Un šodien — es pat nezinu, vai tas, ko jūtu ir mīlestība. Vai tā nav tikai vēlēšanās meklēt atbalstu, meklēt kādu kam uzticēties, kam piekļauties — meklēt un atrast kādu, kuŗa priekšā drīkst būt arī vājš? Bet — ja es tādu arī atrastu — vai es vairs prastu būt vāja?

(Turpinājums sekos)

Informātīvo rakstu sērijas turpinājums, lai palīdzētu jums pierast pie apstākļiem un priecāties.

KANADIEŠU SVĒTKI

Svētā Valentīna diena

Senā Roma devusi mums svētā Valentīna dienu 14. februārī. Šī diena veltīta romiešu priesterim Sv. Valentīnam, kurš kristīgo vajāšanas laikā, 270. gada 14. februārī, kād valdīja Klaudijs II, tika spīdzināts un nomocīts.

Viduslaikos šī tradicija izplatījās visā Eiropā, gan ar mainītu nozīmi. Kopš tā laika Sv. Valentīna dienā radies paradums, ka tuvi cilvēki, kas vienu otru mīl, apmainās dāvanām un apsveikumu kartītēm; šī ir plaši pazīstama svinama diena.

Labatt's BREWERS SINCE 1828

Aldaļi kopš 1828.

LITTLE BEAUTY SALON
(Īpašn. Erika Miltiņš) 428 ST. CLARENS AVE. tel. LE 1-5987
(pie Bloor, tramv. piet. Lansdowne), Toronto
PIRMDIENĀS SLĒGTS

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM AR GAISA PASTU NOSŪTA
HALLS DRUGSTORE T. KRAUMANIS
14 DIXON RD., Toronto 15, Ont., Canada, tel. aptiekā CH 4-5678, mājās CH 4-0107

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC
68 Wellington W., (tuvu Bay St.) Toronto, Ont. tel. EM 6-3451
Vecākais ceļojumu un notāriāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notariālu dokumentu, Kanadas pavalstniecības vīzu un dokumentu tulkojumu lietās.
Runā krieviski, vāciski un latviski

JAUNAJĀ zemē . . .
Jūsu VECIE draugi
Wilson's SINCE 1875
COCA
ORANGE
CREAM SODA
GINGER ALE
BEZMAKSAS PIEGĀDE
jūsu pikniku, banketu un visu citu svinību vajadzībām.
ZVANIET TORONTO
WA 1-2151
līdz 7 vakarā
darbdienās
NEPIEGĀDĀJAM PRIVĀTĀS MĀJĀS.

NUPAT SAŅEMTAS SEKOJOŠAS GRĀMATAS:

Andreja Eglīša
OTRANTO, dzejas $3.20
Kārļa Ieviņa
GUNTIS UN DAILA $3.00
Jāņa Sirmaņa
TINCIS $5.30
Rūtku Tēva
DUMPIGĀ RIGA $2.80
Zentas Mauriņas
ZIEMEĻU TEMAS $3.25
K. Lesiņa
ZEM SVEŠĀM ZVAIGZNĒM ..... ies. $5.40, brošē. $4.80
K. Hamsuna
PĒDĒJAIS PRIEKS $2.80

DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron ielā, Toronto

Slimie vecāki dzimtenē lūdz ziņas par EDUARDU VĪTIŅU no Daugavpils apkārtnes.
Pēdējās ziņas vecākiem ir no Kaseles, Vācijā, 1947. g. Kas par viņu ko zinātu, lūdz rakstīt:
JĀNIS JENZIS,
2053 E. 88 St.,
Cleveland 6, Ohio, USA.

MEKLĒ
JĀNI KANGARU
no Ļaudonas Ievlīčiem
Ziņas no dzimtenes. Lūdz rakstīt:
KONRADAM RIEKSTIŅAM,
733 Shaw St., Toronto, Ont., Canada

Meklē
KĀRLI SKUJU
no Kuivižu Imantiem.
Ja kāds ko zinātu par viņu, lūdz rakstīt:
V. ROZENBERGS,
44 Woodycrest Ave.,
Toronto, Ont.
(50)

Dr. Alexander Szatmari
nervu un noguruma slimības
288 St. Clair Ave., W.
Toronto
Runas stundas no 2-7 pp. vai uz iepriekšēju norunu pa telefonu
WA 1-0556 vai MA 5243

Dr. T. L. GRANOVSKY
ZOBĀRSTS-CHIRURGS
runā krieviski un vāciski
514 Dundas St., West
(Spadina stūrī)
Zvanīt EM 8-9088, Toronto

Frank Vass B.A
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave, Apt., 403
(College un Spadina ielu stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111
WA 2-6112, Toronto

Pudiņu un cepumu pulveri tikai no
DR. OETKER

MEKLĒ SIEVIETI
pie 2 maziem bērniem.
Atsevišķa istaba un $15,00 nedēļā, pie visa brīva.
Tel. MA 8417, Toronto. (51

LABOJAM
VISĀDU FIRMU
elektriskos ledusskapjus, veļas mazgājamās un žāvējamās mašinas, kā arī elektriskās krāsnis.
GARANTĒTS DARBS.
WA 2-6720, Toronto
Dzirneklis (37)

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

Kapsi's Hair Styling
113 MAC PHERSON AVE.
Pirmklasīgs darbs pie ilgviļņiem, matu griešanas. Iepr. pieteikties pa tel. WA 2-4585
runā vāciski, krieviski un zviedriski

BAZNĪCAS ZIŅAS

NJUJORKĀ

Betlemes baznīcā, Third Ave un Pacific St., Brooklyn

Svētdien, 27. janvārī, pl. 1 dienā Betlemes baznīcā saīsināts dievkalpojums, spredikos archibīskapa vietn. prāv. J. Kuļlītis, piedalīsies draudzes mācītāji. Pēc tam draudzes gadskārtējā pilnsapulce.

Bronksas Sv. Toma baznīcā, pl. 6 vak., māc. A. Ozols.

Hempstedē, Žēlastības (Grace) luterāņu baznīcā, pl. 2 dienā, māc. D. Grauds.

Svētdien, 3. februārī, pl. 3 p.p. dievkalpojums Betlemes baznīcā, māc. R. Zariņš;

pl. 6 vak. Bronksas Sv. Toma baznīcā, māc. A. Ozols;

pl. 2 dienā Port Vašingtonā Mūsu Pestītāja baznīcā, māc. F. Treus.

ČIKAGA

Čikāgas latv. ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.,

Sestdien, 26. janvārī, no pl. 6—7 vak. meditācijas stunda, pl. 7 Bībeles st., Mat. ev. 19. nod., T. Bērziņš.

Svētdien, 27. janvārī, pl. 10 bērnu dievkalpojums, pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu, māc. A. Rautenšilds. Svētdienas skola no pl. 10,30—12,20. Pēc dievkalpojuma Draudzīgā aicinājuma akts ar referātu un muzikāliem priekšnesumiem.

Aurora, Ill. Svētdien, 27. janvārī, pl. 3 p. p., dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds. 420 Downer Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 331 Argyle St. Port Arthur. Ont., tel. 4-0302

Svētdien, 27. janvārī, pl. 6,30 v., Dieva valstības robežas.

Dievkalpojumi notiek Fort Williams Trīsvienības baznīcā, 560 May St.

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī Tel WA 4-1503.

Svētdien, 27. janvārī, plkst. 11 r. dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

27. janvārī, pl. 4 p.p. dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Iesvētes mācība.

3. februārī, pl. 4 p.p. dievkalpojums Sv. Trīsvienības baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnabas baznīcā, 361 Danforth Ave.

27. janvārī, pl. 2,30 p.p. dievkalpojums.

Māc. T. Arājs, 11 Wanda Rd., Toronto.

Māc. E. Pavasars, 209 East 28th St., Hamilton, Ont.

Ceturtdien, 24. janvārī, plkst. 7,00 vakarā draudzes bībeles stunda, 20 Garrick Avenue.

Piektdien, 25. janvārī, plkst. 7,00 vakarā jaunatnes jaunākās grupas stunda mācītāja mājā.

Māc. Arturs Voitkus, 28 Austin Terrace, Toronto, tel. WA 5-1566;

Hamiltonā, Kristus ev. - lut. latviešu draudzē.

Svētdien, 27.janvārī, pl. 3,30 p.p. svētdienas skola baznīcā. Plkst. 4,30 dievkalpojums; pēc tam draudzes gada pilnsapulce.

Kičenerā dievkalpojums Mateja ev. - lut. baznīcā svētdien, 10. februārī, plkst. 11,00 no rīta.

Māc. Edg. Jango, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont., tel. — CE 2-2385.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury Ont. tel OS 3-3284.

Māc. Elmārs Caune (10127 - 124 **Edmontonā**

Mne. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave. Winnipeg 9. Manitoba, tel. 42-5512

Vinipegas latviešu ev.-lut. ev. Kristus draudzē, sv. Pētera baznīcā Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREALAS

Latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q.

Montreālā, 27. janvārī, pl. 1,30 p.p. dievkalpojums pieaugušiem Debesbraukšanas baznīcā.

Pēc dievkalpojuma draudzes pilnsapulce baznīcas zālē.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES dievkalpojumi notiek sestdienās, pl 8 vakaros. Svētdienas skola svētdienās 12 dienā, lūgšanas sapulces svētdienās 1 dienā. People Ch. 100 Bloor St. E., misiones namā. Park Road 14. tel. AM 1-4218.

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU draudzes kārtējie dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 4 pp. Walmer Rd. angļu baptistu baznīcas telpās.

S. VASARĀJS
Transporta uzņēmums
Tel. LE 4-1403
Toronto

✝

Mans mīļais vīrs, mūsu brālēns un svainis

JĒKABS ARTŪRS VAIVADS

dzimis 1917. gada 2. janvārī Rīgā,
sķīrās no mums 1957. g. 18. janvārī Toronto
Pārpelnots 1957. gada 21. janvārī Toronto.

Dziļās sērās
SIEVA un PIEDERĪGIE.

No Ontario valdības rīkojumu serijas

REHABILITĀCIJA PRET APVAINOJUMIEM . . .

Hon. John W. Foote V. C., Minister

Ontario labošanas iestāžu departaments pārrauga cietumus, audzināšanas un apmācības iestādes ieslodzītajiem. Departaments ir atbildīgs, lai tiktu īstenoti tiesas lēmumi.

Viens no galvenajiem uzdevumiem ir apcietināto tiesību atjaunošana pēc atbrīvošanas no apcietinājuma, lai tie būtu cienīgi pilsoņi. Šim nolūkam ir speciālas apmācības, kuŗās lieto modernās metodes, vadoties pēc noteiktas programmas, ko nosaka departaments.

Apcietinātiem dota iespēja apcietinājuma laikā strādāt un saņemt atalgojumu. Tāpat viņiem ir iespēja mācīties arodu un iegūt vispārējo izglītību, ja tas ir vajadzīgs. Apcietinātos uzrauga, lai tie apcietinājuma laikā nelietotu alkoholu un nevajadzīgus medikamentus.

Departaments ir nokārtojis arī t. s. „pēcuzraudzību" pēc atbrīvošanas no apcietinājuma. Laipna ierēdņu izturēšanās dažos gadījumos ir ļoti labvēlīgi ietekmējusi atbrīvotos no apcietinājuma. Šī darba veikšanai ir noorganizētas speciālas apmācības, kas ilgs piecas nedēļas.

Audzināšanas iestādēm ir daudzi dažāda veida saimnieciski un rūpniecības pasākumi, kā arī lauku saimniecības un apmācību centri, kas veicina audzināšanas institūta un citu iestāžu uzturēšanu. Šo pasākumu ienākumi sedz uzturēšanas izdevumus audzināšanas institūta iestādījumiem.

Šis departaments pārrauga tādus pilsoņus, kas paši nav bijuši spējīgi sevi izveidot par kārtīgiem pilsoņiem. Tā ar piemērotu uzraudzību un audzināšanu daudzi var atkal ieslēgties produktīvā darbā augošajā provincē, kurā tie dzīvo.

ONTARIO DEPARTMENT OF REFORM INSTITUTIONS

Honourable John W. Foote, V.C. MINISTER

Honourable Leslie M. Frost, Q.C., LL.D. PRIME MINISTER

MEKLĒ NEMĒBELĒTU ISTABU ar vai bez pansijas. Vajadzīgas parkošanas iespējas. Vēlams centra vai rietumu rajonā. Zvanīt vakaros LE 4-9133 — Arnoldam. (48)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba College - Ossington rajonā. Zvanīt LE 6-9334, Toronto. (36)

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē
Speciālists iekšķigās, sievlešu un veneriskās slimībās
6587 PARK AVE, MONTREAL, P.Q., tel. HA 7628, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no 8-9 vakarā

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietavietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave.)
Zvanīt WA 8-2008 pēc norunas pp. un vakaros katru dienu
Runā vācu un slāvu valodas

PĀRSŪTIET NAUDU UZ LATVIJU

Saiņu pārsūtīšanas birojs — Latvian Church Gift Parcel Service — draudzes mājā 55 Hans Rd., London, S.W.3, kas nodibinājās pag. gadā Londonas latviešu draudzes māc. R. Slokenberga vadībā, ir izveidojis 3 plašas nozares palīdzības sniegšanai tautiešiem dzimtenē.

1. Zāles pa gaisa pastu ar iepriekš samaksātu muitu. Pārsūtīšanas izdevumi par saini līdz 4 märc. (2 klgr.) maksā 4.30 līdz 5.30, atkarā no saiņa apdrošināšanas summas.

2. Lai **sniegtu palīdzību naudā**, pārsūta uzvalku drēbes gabalus 3 1/2 jarda (3 1/4 metra), dubultplati, sākot ar **40 dol.** par gabalu. Zils ševiots. Un slavenos **angļu Burberrys uzvalku** audumus, sākot ar 53 dol. gabalā. **Atgriezumus** (arī 3 1/2 jarda) no eksportdrēbju noliktavas izsūta par **35 dol.** gabalā. Cenā ietelp muita un pasta izdevumi saiņa nosūtīšanai. Visi uzvalku drēbju gabali ir angļu eksportdrēbe, garantēti „pure wool" un „Made in England" — apzīmogoti audumā. Par šiem audumiem tur maksā 2500 līdz 3500 rubļu. Uzvalku drēbju piederumi, ieskaitot pogas un diegus, par 7 dol., pievienojami tam pašam sainim.

3. Birojs sagatavo saiņus pēc norādījumiem ar dažādu saturu, vai arī pārsūta sūtītāja mājās sagatavotus saiņus. Neto svars — 20 märc. (10 klgr.). Visi saiņi ir apdrošināti un Saiņu pārsūtīšanas birojs atbild par katru saini. Nosūtītājam dodam saiņa saņēmēja parakstu. Pieprasiet izziņu. Drēbju paraugus izsūta pret 1 dol. zīmi pa gaisa pastu.

Saiņu pārsūtīšanas birojs, draudzes mājā, 55 Hans Road, London, S.W.3. Great Britain. Tel. Kensington 9905.

25. JANVĀRĪ, PL. 8 V.
COLUMBUS ZĀLĒ TORONTO
(Linden un Sherbourne stūrī) BEIGAS PL. 1-os

PRESES BALLE

VISUS LAIPNI IELŪDZ
LATVIEŠU PRESES BIEDRĪBAS KANADAS KOPA

ATSAUCIETIES — JŪS MEKLĒ!

Amerikas latviešu apvienības sekretariāts lūdz atsaukties ziņu saņemšanai no piederīgiem sekojošas personas:

Augustu Pētera d. Auziņu, dzim. 1884. g., meklē sieva, meita un dēls.; Georgu Annas d. Briedi, meklē sieva. Arvīdu Indriķa d. Jakobsonu, dzim. 1927. g., meklē māsa; Jāni Brošu no Smiltenes, meklē māsa; Albertu – Laimoni Dreimani, meklē vecāki; Edvinu–Elmāru Fogeli, dzim. 1912. g., mek lē māte un sieva; Pēteri – Arvēdu Gailīti, dzim 1903. g.; Gustavu Graudu, agrāk Grundmanis, dzim. 1912. g., meklē māsa; Vladimiru Jakovevu, dzim. 1919. g., meklē sieva un dēls; Jāni – Albertu, Jāņa d., Jākobsonu, meklē māte un māsa; Pēteri Jāņiti; Jāni–Adolfu Jansonu, dzim. 1912. g., Augustu Vēveri un Filipu Kristmani — visi trīs no Liepājas apriņķa; Ati, Augusta d., Kārkliņu ar sievu Almu, dēlu un meitu; Kārļi Ķipi, meklē māsa; Ernestu Rombergu, meklē māte; Laimdotu Kļaviņu, dzim. Brusubārda, meklē māsa; Hugo, Pētera d., Laže, Oskaru, Kristapa d., Miezi un Arvidu, Frīča d., Vītoliņu — visi trīs no Ventspils; Vilhelmu, Ernesta d., Moriņu, ap 50 g. vecs, Natāliju, Jāņa m., Liepiņu, ap 70 g. veca un Jāni Liepiņu, ap 60 g. vecs, bij. zvēr. mērnieks; Nikolaju, Jāņa d., Grīsli, 38 g. vecs; Voldemāru Jaunozolu, 65 g. vecs; Jāni Ozoliņu, Olgu Ozoliņu un Voldemāru Ozoliņu — visi trīs dzim. Smiltenes pag. un visus trīs meklē brālis; Reini Bikiņu, Arturu Bikiņu un Jēkabu Krūmiņu no Mēru pag. — visiem trim ziņas no piederīgiem; Pēteri Pētersonu, Latvijā bijis skolotājs; Klemensu Punānu; Edgāru Rīgē, dzim. 1921. g.; Jāni, Jāņa d., Skujiņu, dzim. 1912. g., ar sievu Irēni, dēlu un meitu; Voldemāru, Jāņa d. Spundi dzim. 1905. g.; Katrīni Spundi; Pēteri, Vilja d., Gurķi, dzim.1899. g.; Alois – Olafu Teho, dzim. 1939. g., Liepājā, meklē māte; Borisu Tilli un Henriku Tilli; Linardu Zariņu, dzim. apm. 1924. g.; brīvmākslinieku Jāni Ūdri no Rīgas, meklē meita; Edvardu Baumani no Plieņciema, meklē māte; Kārli Vikmani, dzim. 1906. vai 1910. g.; Jāni, Mārtiņa d., Vītolu, meklē 85 gadus vecais tēvs.

Ziņas pieprasīt un adreses paziņot ALA's kartotēkai uz šādu adresi: American Latvian Association, Inc., 1227 Kanyon St., N. W., Washington 10, D. C., USA. (Telef. DUpont 7-7812). Adrešu paziņotājiem kartotēka piesūta meklētāja vēstuli vai adresi tiešu kontakta nodibināšanai, bet meklējamā adresi nekur tālāk nesūta. Pieprasījumiem un adrešu paziņojumiem pievienojams labprātīgs ziedojums meklēšanas izdevumu segšanai un no ārzemēm pievienojami International Reply kuponi.

IZNĀKUSI SEN GAIDĪTĀ GRĀMATA
GADSKĀRTA LATVJU DAINĀS
Labā iesējumā, ar 114 mākslinieka A. Kopmaņa illustrācijām
un J. Mežaka tekstu
Grāmatas cena $2.25
DABUJAMA
DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada.
Izsūtām arī pa pastu uz pēcmaksu.

Latvijas Amerikā
Hamiltonā
abonēšanas maksu, sludinājumus un informāciju pieņem
JĀNIS GAILITIS,
79 SMITH AVE,
Hamilton, Ont., tel. JA 8-3247

TIKAI 1692?

Cik Ungārijā nogalināto brīvības cīnītāju?

Cik vērojams, pašreizējais Ungārijas komūnistu dižvīrs Kadars rīko „procesu" pret saviem kādreizējā apcietinājuma laika spīdzinātājiem — čekistiem. „Uz „melnas listes" jau esot vesela rinda izbijušu, bet tagad nežēlastībā krītušu komūnistu varas vīru. Kadara valdība tagad cenšas appludināt pasauli ar dažādām „Baltajām grāmatām", kuras vairāku 100.000 eksemplāros tiek izdotas ungāru, krievu, vācu, franču un angļu valodā. No izdevuma „Kontrrevolūcionāru noziegumi" redzams, ka tautas sacelšanās laikā Budepeštā vien nogalināti 1692 ungāru „sociālisma labākie dēli", bet šis skaitlis nesot pilnīgs, jo slimnīcās ievietoti vairāk kā 6.700 ievainoto „biedru", no kuriem vairāki simti jau miruši. Šajos skaitļos neesot ietverti cīņās kritušie sarkanarmieši.

Kas un kad publicēs Ungārijas brīvības cīnītāju zaudējumus?

GATAVOŠANĀS PRESES BALLEI

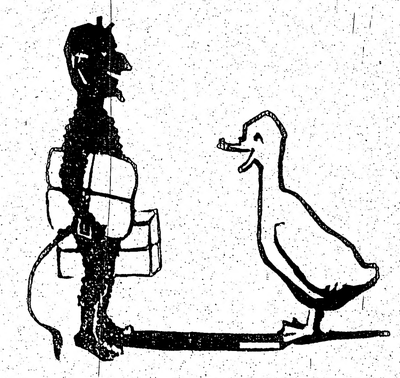

AUGUSTA NOPŪTAS SPECIĀLRAKSTS NO PIGBRIDŽAS

Laj noskaidrotu pašreizējā svarīgākā gaidāmā notikuma ietekmi uz tautiešu mājas dzīvi un izdarībām, jūsu speciālkorespondents ieradās Pigbridžā un lūdza turienes ievērojamāko preses darbinieku Pēteri Lampatāna kungu, kas jau piecus gadus strādā dzelzs lietuvē pie presēm, neuzkrītoši apciemot letiņu ievērojamāko sabiedrisko darbinieku Jūliju Taisnību viņa dzīvoklī un tāpat vien aprunāties. Jūsu speciālkorespondents pieklupa atslēgas caurumam un visu redzēto, dzirdēto un novēroto pierakstīja:

Lampatāns atrada Taisnības mājas mieru izpostītu. Vainīgā, protams; bija gaidāmā Preses balle letiņu galvaspilsētā Toronto.

„To es saku un pie tā es palieku — mēs iesim!" Taisnībene sita dūriti, saujā, ka knaukšķēja vien. „Padomājies, aušīņ, kas viņam par valodu: nezin . . . redzēs . . . Es zinu, un nevienu nekā neredzēs! Un iedod divdesmit bakus!"

„Tā! Te viņš ir! Divdesmit bakus te un desmit tur! Piecpadsmit vakar un septiņi rīt. Un kāpēc? Lai draudzenes skaustu un cītī vīrj uz tevi lūrētos. Un man tās errastības un izdošanas!"

„Bet es taču nevaru uz tādu balli plika skriet! — Vai ne, Lampatāna kungs? Jūs savai līgavai arī, droši vien, jaunu garderobi gādāsit?"

„Tas ir — kā to ņem," Lampatāns mēģināja izlaipoties, negribēdams būt partējisks, „tādā reizē jau tīra veša jāuzvelk. — Bet kas nu man Amālija par līgavu — tāpat vien brūte . . . Un garderobe tur būšot uz vietas, par to mums, vīru galvām, nekādas bēdas."

Taisnība ievaidējās.

„Pēter, Pēter!" viņš kunkstēja. „Tu tā runā, it kā tu arī tur iet taisītos! Tu tak no drukātām būšanām vairāk nelasi kā lebeļus uz pudelēm! Ko tu darīsi Preses ballē, kur sanāks mūsu gara aristokratija?"

„Nečivini, mirsti kā varonis," Lampatāns noskatījās aizejošajai Taisnības kundzes pakaļ un pamācīja draugu. „Preses balle ir tikai vienreiz gadā. Tu domā, ka tur var iet tikai tie, kas paši raksta vai lasa? Nekā nebija! Tur jāiet arī tiem, par ko raksta. Pasūtini tikai galdiņu, lai tiek, kur precinie.kiem piesēsties, un ņem meitiņas līdzi."

No šī brīža Taisnība staigāja sadrūmis un dziļa nemiera grauzts. Visvairāk viņu sāpināja vilšanās draugā, un viņš bieži piemin̄eja sava kollēgas un vārda brāļa — arī kādas tautas tribūna — Jūlija Cēzara nemirstīgos vārdus:

„Arī tu, Brut; tad mirsti, Cēzar!"

Starpība bija tikai tā, ka Jūlijs Taisnība nemira, bet par spīti sava iekšējā cilvēka pretestības kustībai pamazām tomēr gatavojās Preses ballei — pasūtināja galdiņu, sarunāja ar Zēlastībām un Bumeraugiem kompaniju, iegādāja jaunu stīvo kreklu un vēl šo to darījās.

Vaigā un svarā viņš šai laikā ir loti izdilis, bet par to daudz nebēdājas, cerēdams, ka sāpju rievas viņa viriskīgajos vaibstos palīdzēs savaldzināt kādas maigas dzejnieces liesmainos skatus, un viņš varēs savai laulenei pierādīt, kas viņš vēl par puiku. Tāpēc viņš arī tikai kārtības labā vien vairs rūc, kad sieva tam prasa naudu:

„Atkal jau Kur tu tik daudz naudas liksi?!"

„Kur likšu? Daudz tu man esi iedevis? Ja es pati nepelnījusi, bet tikai uz tevi stārētu, tad jau man kā Caurumīšai būtu šņupdrānas jālāpa!"

„Jā, bet ja es tev visu to naudu būtu devis, ko tu prasījusi, tad par to varēja preses pilci zelta knābi uztaisīt!"

Neskatoties uz sīkajām uzskatu pretēšķībām financiālos jautājumos, Taisnību pāris tomēr ar visu sparu lietpratīgi gatavojas Preses ballei, un ja viņš tur nebūs pirmais iekšā, tad pēdējais ārā gan.

Vanadžu pilnsapulce

DV Hamiltonas nodaļas Vanadžu kopas valde sasauc Vanadžu pilnsapulci ceturtdien, 1957. gada 24. janvārī, pl. 7.00 vakarā, 21 Sharon Ave. (Vanadzes Gaidas Ievinas mājā). Visām Vanadzēm ierašanās obligāta.

Darba kārtībā: 1. Iepriekšējās pilnsapulces protokola nolasīšana un pieņemšana. 2. Sapulces vadības vēlēšanas. 3. Ziņojums par 1956. gada darbību. 4. Valdes vēlēšanas. 5. Dažādi jautājumi.

Vanadžu kopas valde

Daži izteicieni par dzīvniekiem kanadiešu sarunās

busy as a bee

(darbīgs kā bite)

No darbīgajām bitēm radies šis izteiciens angliski runājošās tautās. Daudzus iepriecina šīs „rūpniecības" augļi — no ziediem tiek savākts medus, pie tam vienas mārciņas medus ražošanai bitei jāizdara 20.000 lidojumi, katrs 1 jūdzi tālu.

CARLING'S RED CAP ALE
BREWERY LIMITED

Izrunā: Kārlings Red Kēp Ēl

Brueris Limited

GIRTS SALNAIS

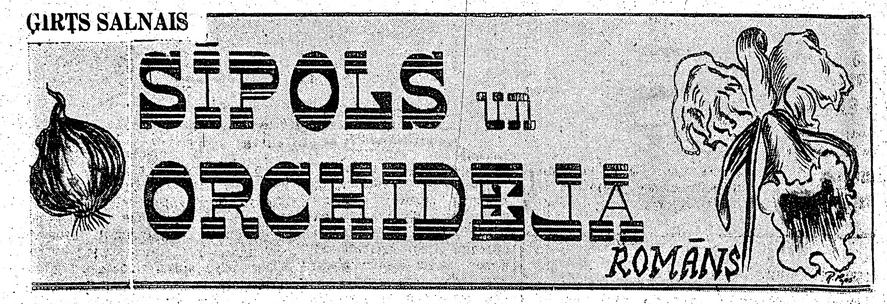

8. turpinājums

Kā pasvītrodams sacītā nozīmi, viņš sāka braukt.

Daga mazās actiņas steidzīgi aizslēpās aiz biezajiem aizvariem. Roka ar mutautu nepārtrauca berzēt seju. Viņu smacēja, nospieda un aizvainoja veids un līdzekļi, kādiem Mets Gerriks viņu vilka kā neveiklu, smagu plostu iekšā straujajā dzīvē. Te viņš jutās kā kucēns, sagrābts aiz skausta un turēts vīrs ūdens slīcināšanai; te viņam it kā pielika tuvu sejai nokaitētu dzelzi un šķita saucam: „Uzmanies, paliks kauna zīmes uz visiem laikiem!", te viņš sev izskatījās, kā piekēdēts pērtiķis, kas drīkst dzīvot tikai tad, ja prot smalki atdarināt kunga kustības un gājienus. Dažreiz viņam gribējās baismīgi atriebties Metam Gerrikam par necieniņu un verdzināšanu, bet Dags nekādi nespēja iedomāties — kā? Tai vajadzētu būt smalkai, neskatāmai, bet tikai jūtamai atriebībai, ko viņi zina tikai abi divi; lai Mets tikai reiz saprastu, ka par spīti mīkstumam, viņš — Dags — nav bez zobiem.

Puskaļā viņam atkal nācās nelabi satrūkties, kaut Mets ieņurnājās gluži draudzīgu, bet vārdos, ko arī viņš teiktu Dagam, vienmēr slēpās it kā pātaga.

„Nākamnedēļu kā ierēdnis, dod draudzīgu padomu pašvaldības pārstāvjiem, lai pārdomā par jauna aizsargdambja celšanu."

Dags divkārši nosvida un paplēta muti neskaidrām atrunām, bet bija pārāk lēns.

„Šovakar mājās izrakstīšu čeku vakariņām."

Otrs nodūra galvu un aizvēra muti.

Tuvu mājām, par jaunu pārsteigumu Dagam, Mets pabadīja viņam biedriski ar pirkstu sānos:

„Nu, lūdzams, atkal reiz saņemies. Centies būt drusku kustīgāks, un par visām lietām — džentlmenis manu sieviešu klātienē. Viņas ir ugunīgas un neciešlempjus.

Meta smiekli zvanīja. Dagā trīsēja pazīstamā stīga, nevarīgi un trausli — „gan es tev atriebšos."

Apmetis cilpu ap koku puduri, auto lēni ielīda pagalmā un apstājās plašās garāžas priekšā.

„Viņš mani pat neizlaiž pie mājas durvīm," Dagā kaut kas ievaidējās, taču nebija laika domāt. No pagalma otras puses pieauļoja un apstājās jātniece, melnā, staltā tīrasinī. Zirgs aizelsies svaidīja galvu. Dags, cik spēdams veikli izkārpījies no mašīnas, jautri sveicināja:

„Kā klājas, cienījamā kundze? Loti jauka diena. Jūs, kā vienmēr, izskatāties brīniškīgi!" vārdi it kā centās atrauties viens no otra. Dags juta, ka rokas dreb. Smalkā balss nedabiski lūza.

No augšas viņā noraudzījās divas zibošas, lielas, melnas acis.

Mets Gerriks stāvēja sastindzis otrpus auto. Viņa kūsāja reizē savādas neizskaidrojamas bailes un mīkstums, skatoties sievā.

Viņas galva tikko pakustējās, atņemot Daga histērisko sveicienu.

„Met," bez smaida, bez mazākās laipnības, viņa pievērsās vīram, „mēs ar Kēti aizjājam uz divdesmit ceturto aploku. Tur vakar saslimis telēns. Pēc stundas būšim atpakaļ. Diāna un Beatrise jums uzklās vakariņu galdu otrā stāva lievenī."

Dags Dillass iekšēji drebinājās — viņam tā nelikās pievilcīgas sievietes valoda. Tā drīzāk izklausījās pēc mērķī šaušanas ar automatisku ieroci. Viņš paslepus paskatījās Metā. Vai tas nebija pārvērties kā beigtā sakārnī? Meta sejā mirkļiem sakustējās, tikai viņam raksturīgi, divi drusku izcelti muskuliši lūpu kaktu un vaigu malu starpā.

„Labi, dārgā," vīrs teica laipni, bet kaut ko norija.

Liliāna Gerrika pagrieza projām zirgu, nošķindot iemauktu sidraba karuļiem. Viņa izšņāca starp zobiem īsu svilpjošu skaņu un tikai drusku piespieda piešus. Zirgs uzņēma auļus.

Dagam aizrāvās elpa. Ieskrēja galvā gluži nepiemērota iedoma:

— Ak, ja viņa būtu toreiz sīkās gubernātora kundzes vietā! Viņai nebūtu jārāpjas uz augšu. Viņi sasniegtu viens otru bez kādiem starpgadījumiem.

Liliānas zirgs viegli pārlecavidivu cūkaploku zemos žogus. Aiz tiem, augstu uzkrautas radžu kaudzes ēnā bija redzama Kēte valdām bēru, nemierīgu rumaku.

Dags aizmirsa uz mirkli, ar ko viņam darīšanas.

„Viņas gan izskatītos lieliski kovboju tērpos," viņš sajūsmā nopūtās.

„Mēs necesam āksti," kā cirstin nocirta Mets Gerriks. Viņa sejā bija iekāpis siltums un kustības atgriezusies dzīvība, skatoties pakaļ jātniecēm, kas tagad rāmos rikšos devās projām pa olmiču uz ganībām viņējās upes ielejā. Baltas zīda bļāzītes laistījās saulē. Parāstās melnā samta bikses viegli atēnojās pret zirgu sāniem; matus neļāva vējam platnagainās, cieši pakausim piegulošās apaļās jātniecu cepurītes.

— Cik skaista dzīve, — Metam Gerrikam kāds neredzamais it kā pārcēla galvā Daga apslēpto skaudīgo domu. Viņš drusku salika par kaut ko, ko neuzdrošinājās pats sev atklāt.

„Iesim istabā," viņš teica skarbi. „Mūs gaida darbs."

ČETURTĀ NODAĻA

Oleandrijas priekšpilsēta, Aberdīna, saņēma Pēteri Samu ar spiedīgu svelmi, pilnu benzīna, mašīneļļas, gāzes izdegu un putekļu smakām. Gaiss oda pēc piedegušu zirņu biezputras. Bija kā tunelī, kad būtu jāseko pāra desmit dīzeļu eļļas dzītiem, nāvīgu gāzi spļaujošiem, spēkratiem. Šādos brīžos Pēteris ienīda Aberdīnu, gluži tā, kā šad tad noskatās uz apbrīnošanas vērto Gerrika dzimtu. Pašvaldība nespēja sekot strauji pieaugošās satiksmes prasībām un iekšpilsētas augsto namu aizās, pa kurām locījās divi transkontinentāli, sešslejīgi ceļi, ik rītus un ik pievakari, sākoties un beidzoties darba laikam, ielas mēdza pārvērsties nepārskatāmā juceklī, un nāve te nozvejoja pa dažam labam trekņam kumosam.

Taču tieši burzmā, pat sirds dziļumos iekarsušam nīdējam, bija grūti paturēt naida jūtas, ja bija dzirdēti stāsti par pilsētas izcelšanos.

Priekšpilsēta? . . .

Ik viens daudz maz nostiprinājies un apvēlies aberdīnietis, jutās smagi aizskarts, dzirdot nosaucam Aberdīnu par Oleandrijas priekšpilsētu. Bija jāziņa, ka, tuvojoties no ziemeļrietumiem, Aberdīna ir pēdējā pilsēta pirms Oleandrijas. Tas, ka Aberdīnu no apriņķa pilsētas šķīra tikai viena liela upe, nekādi nemainīja šo lietu tiesisko un būtisko stāvokli. Bez tā — to šķīra drusku kaut kas vairāk.

Kaut Oleandrija varēja lepoties ar vecu augstskolu, sen dibinātu vara rūpniecību, pāris kolledžām un slimnīcām vairāk nekā kaimiņiene, taču pēdējai arī netrūka ar ko lielīties.

Tai bija divas jaunas kolledžas, technoloģijas institūts, pāris jaunu aerodromu, neskaitāmi vieglās rūpniecības uzņēmumi, proejktēšanas biroji, atomu pētījumu laboratorija, bet pāri visam — Gerriku galas konservu uzņēmums, ko pazina visā pasaulē. Un kad valdība nolēma še celt vienu atomenerģijas spēkstaciju, kuras izplānošanā piedalījās atkal viens no Gerrikiem, ikkatrs uzticīgs aberdīnietis jau lieku reizi atļāvās vīzdegunīgi pasmaidīt par — viņu acīs — sen jau nicināmiem miegainiem oleandriešiem. Šis izsmiekls sakņojās dziļi, dziļi Aberdīnas-Oleandrijas vēsturē.

(Turpinājums sekos)